

SKUPINA
JHMB

KONSOLIDIRANO
LETNO POROČILO
SKUPINE **JHMB 2021**

Javni holding Maribor, d. o. o.
Zagrebška c. 30
2000 Maribor

Matična številka: 8709459000

Davčna številka: 56143028

T: 02 45 00 300

E: info@jhmb.si

S: www.jhmb.si

KAZALO

1	JHMB uvod	6
1.1	Predstavitev skupine podjetij	6
1.2	Deleži in lokacija	8
1.3	Upravljanje	8
1.4	Izjava o upravljanju	8
1.5	Poročilo posloводства	10
1.6	Poročilo o delu nadzornega sveta	11
1.7	Pomembni poslovni dogodki v letu 2021	12
2	Poslovno poročilo	17
2.1	Gospodarska gibanja.....	17
2.2	Vizija, poslanstvo in njegovo uresničevanje	18
2.3	Izvajanje dejavnosti Skupine JHMB.....	19
2.4	Analiza poslovanja.....	20
2.4.1	Kazalci poslovanja	26
2.5	Upravljanje s kadri	28
2.5.1	Struktura zaposlenih.....	29
2.6	Javno naročanje	30
2.7	Raziskave in razvoj	31
2.8	Družbena odgovornost.....	33
2.9	Investicije	33
2.10	Obvladovanje tveganj	34
2.10.1	Poslovna in operativna tveganja	34
2.10.2	Finančna tveganja.....	37
2.11	Izjava o nefinančnem poslovanju	40
2.12	Dogodki po datumu računovodskih izkazov.....	43
3	Računovodsko poročilo	44
3.1	Poročilo neodvisnega revizorja.....	44
3.2	Izjava odgovornosti posloводства	50

3.3	Konsolidirani računovodski izkazi	51
3.3.1	Konsolidirani izkaz finančnega položaja.....	51
3.3.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida	52
3.3.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	52
3.3.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	53
3.3.5	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala.....	54
3.4	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	56
3.4.1	Poročevalska družba.....	56
3.4.2	Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov	56
3.4.3	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	63
3.4.4	Določanje poštene vrednosti.....	72
3.4.5	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	73
3.4.5.1	Denarni tokovi iz poslovanja	73
3.4.5.2	Denarni tokovi iz naložbenja	73
3.4.5.3	Denarni tokovi iz financiranja.....	73
3.4.6	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	74
3.4.6.1	Opredmetena osnovna sredstva	74
3.4.6.2	Pravica do uporabe	75
3.4.6.3	Neopredmetena sredstva	76
3.4.6.4	Naložbene nepremičnine.....	77
3.4.6.5	Naložbe v pridružena podjetja	78
3.4.6.6	Nekratkoročne poslovne terjatve	78
3.4.6.7	Zaloge	78
3.4.6.8	Sredstva iz pogodb s kupci in obveznosti iz pogodb s kupci	79
3.4.6.9	Kratkoročne terjatve do kupcev ter druge kratkoročne terjatve in sredstva.....	79
3.4.6.10	Denar in denarni ustrezniki	80
3.4.6.11	Kapital	80
3.4.6.12	Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti.....	81
3.4.6.13	Nekratkoročne poslovne obveznosti.....	82
3.4.6.14	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	83
3.4.6.15	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti.....	86
3.4.6.16	Čisti prihodki od prodaje	87
3.4.6.17	Drugi prihodki	87
3.4.6.18	Stroški blaga, materiala in storitev	87
3.4.6.19	Stroški dela	88
3.4.6.20	Amortizacija	88
3.4.6.21	Odpisi in slabitve	89
3.4.6.22	Drugi poslovni odhodki.....	89
3.4.6.23	Finančni prihodki in odhodki.....	90
3.4.6.24	Davek iz dobička in odloženi davki	90
3.4.6.25	Pogojne obveznosti in zaveze.....	91
3.4.6.26	Finančni instrumenti in finančna tveganja.....	92

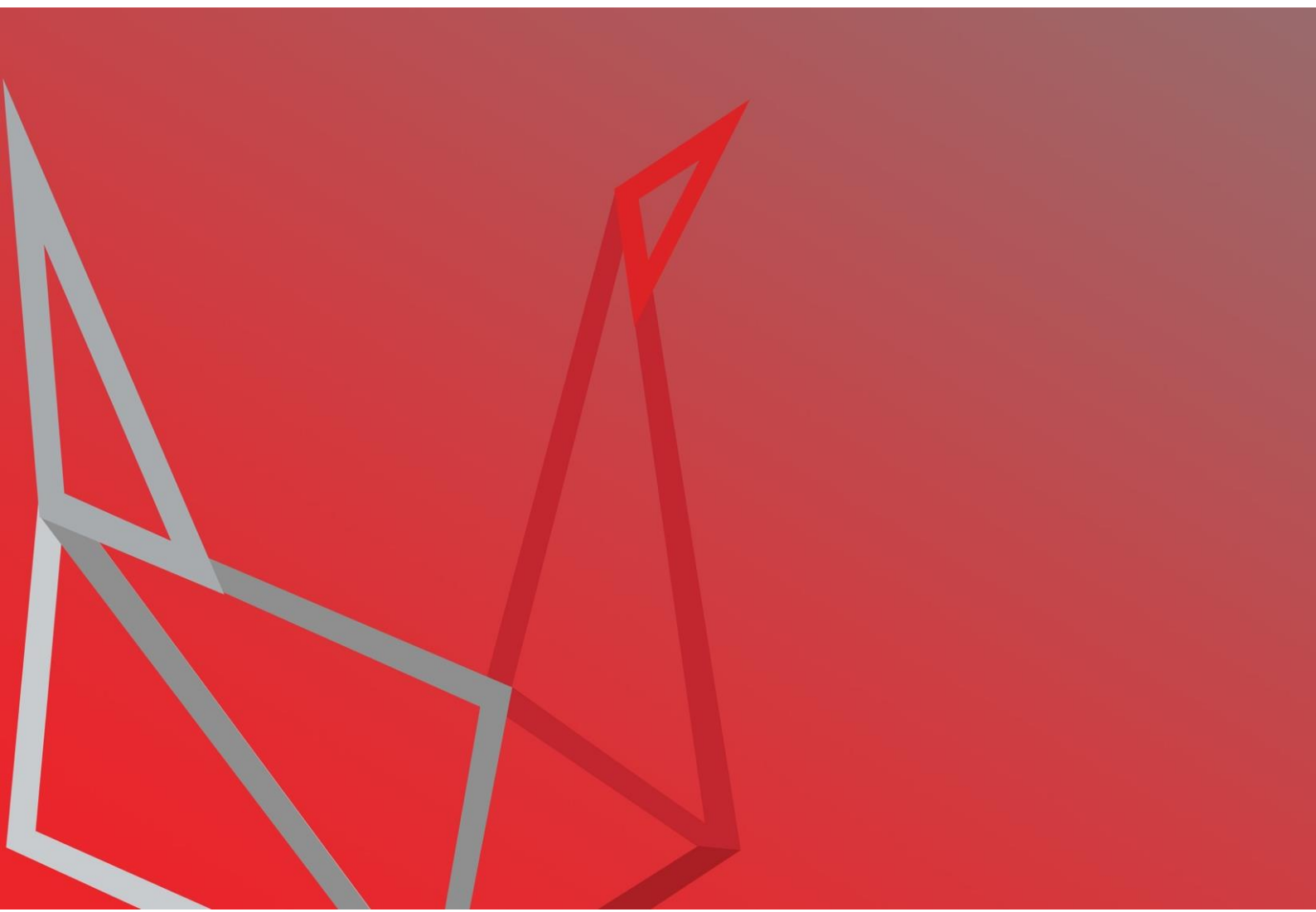
3.4.6.27	Upravljanje s kapitalom.....	95
3.4.6.28	Podatki o poslih s povezanimi osebami.....	96
3.4.6.29	Posli z revizijsko družbo.....	98
3.4.7	Dogodki po datumu računovodskih izkazov	99

1 JHMB uvod

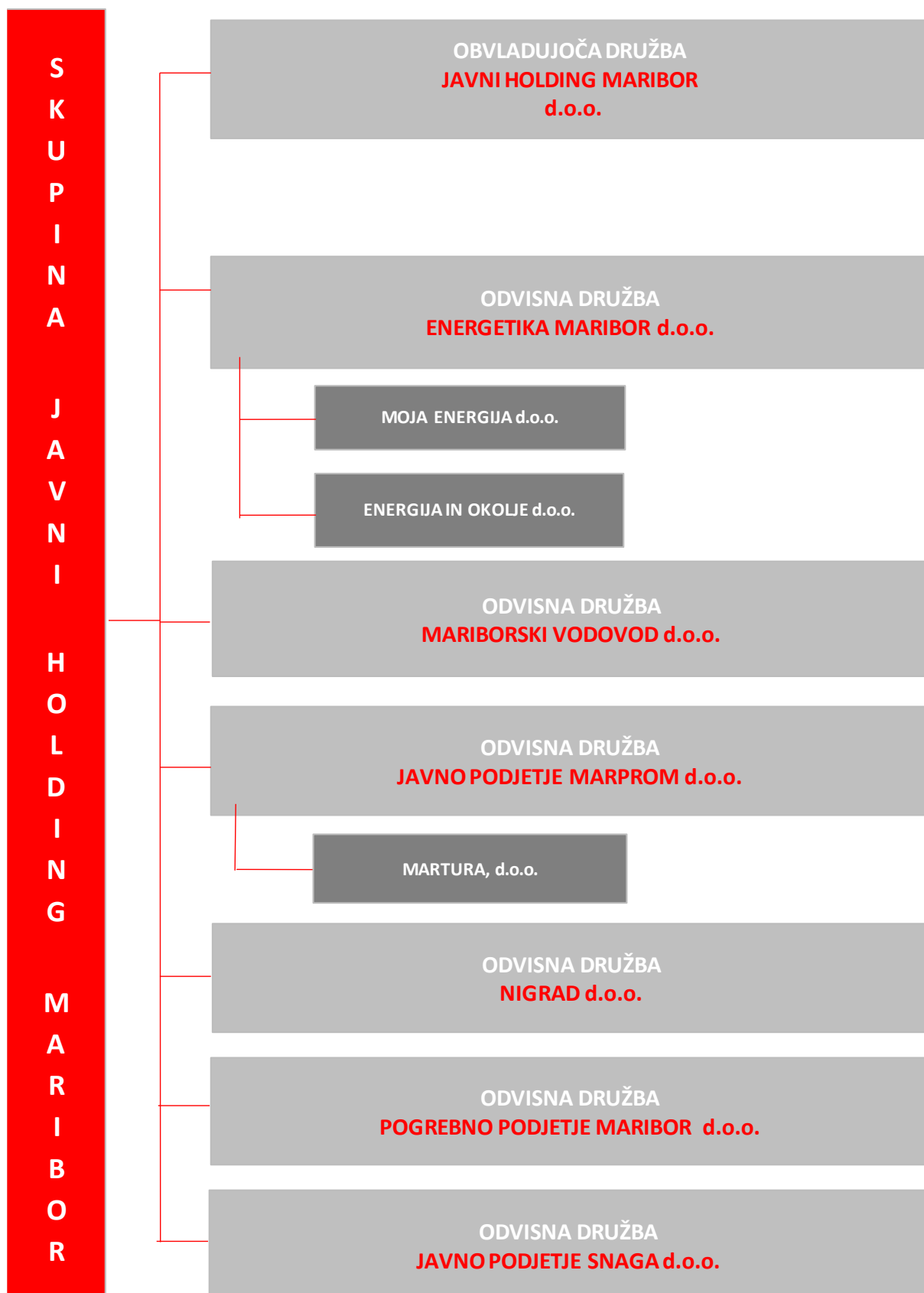
1.1 Predstavitev skupine podjetij

Osnovni podatki o obvladujoči družbi

Ime podjetja	Javni holding Maribor, družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb, d. o. o.
Skrajšano ime	Javni holding Maribor, d. o. o.
Registracija	pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod vl. št. Srg 2020/27560
Osnovni kapital	1.000.000,00 EUR
Ustanovitelj	Mestna občina Maribor
Lastniški delež	100-odstotno v lasti Mestne občine Maribor
Matična številka	8709459000
Davčna številka	SI56143028
Razvrstitev družbe	velika družba (subjekt javnega interesa)

Organigram Skupine JHMB | 31. 12. 2021

1.2 Deleži in lokacija

Ustanoviteljica družbe JHMB je Mestna občina Maribor (100-odstotni delež); poslovni naslov družbe JHMB je Zagrebška cesta 30, Maribor.

Odvisne družbe s poslovnimi naslovi in neposrednim deležem JHMB kot obvladujoče družbe:

- Energetika Maribor, d. o. o.: Jadranska cesta 28, 2000 Maribor (100,00 %)
- Mariborski vodovod, d. o. o.: Jadranska cesta 24, 2000 Maribor (75,07 %)
- Javno podjetje Marprom, d. o. o.: Mlinska ulica 1, 2000 Maribor (100,00 %)
- Nigrad, d. o. o.: Zagrebška cesta 30, 2000 Maribor (77,06 %)
- Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o.: Cesta IX. Divizije 39 A, 2000 Maribor (100,00 %)
- Javno podjetje Snaga, d. o. o.: Nasipna ulica 64, 2000 Maribor (94,48 %)

1.3 Upravljanje

Dvotirni sistem upravljanja

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) upravlja obvladujočo družbo JHMB, d. o. o., ustanoviteljica Mestna občina Maribor, ki uresničuje svoje ustanoviteljske pravice. V družbi je vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja s poslovodstvom oz. direktorjem kot organom vodenja ter nadzornim svetom kot organom nadzora. Nadzorni svet v skladu z aktom o ustanovitvi šteje 6 članov; štiri člane imenuje ustanovitelj, dva pa izvoli Skupni svet delavcev.

V odvisnih družbah v Skupini JHMB je prav tako vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja s poslovodstvom oz. direktorjem kot organom vodenja ter nadzornim svetom kot organom nadzora. Pri upravljanju tako družbe JHMB kot tudi vseh odvisnih družb je prva med vrednotami etika, ostale skupne vrednote pa so spoštljivost, motiviranost zaposlenih, družbena odgovornost, znanje, inovativnost, zanesljivost, sodelovanje ter kakovost, učinkovitost, strokovnost in celovitost storitev.

1.4 Izjava o upravljanju

Razkritja v skladu s 5. odstavkom 70. člena ZGD-1

_ KODEKS O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Medtem ko obvladujoča družba in odvisna družba Energetika Maribor, d. o. o., v letu 2021 nista sprejeli kodeksa o upravljanju in se organi družbe v smislu dobrega korporativnega upravljanja ravna v skladu z veljavno zakonodajo na vseh področjih poslovanja, se preostale odvisne družbe ravna po referenčnem *Kodeksu upravljanja za nejavne družbe* na podlagi smernic Gospodarske zbornice Slovenije, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Združenja nadzornikov Slovenije.

Kodeks je dostopen na: https://www.gzs.si/skupne_naloge/pravni_portal/vsebina/Kodeks

Morebitna odstopanja od navedenega kodeksa so opisana v letnih poročilih odvisnih družb.

_ SISTEM NOTRANJNH KONTROL IN UPRAVLJANJE TVEGANJ

Za učinkovito in uspešno poslovno odločanje so nujne kakovostne informacije ob pravem času. V Skupini JHMB so zagotovljene z uporabo jasnih računovodskih usmeritev, z obsežnimi razkritji in pojasnili, s pravočasno pripravo in ustrezno vsebinsko zasnovo izkazov, podatkov, poročil in analiz,

ki so primerni za poslovno odločanje, ter z rednim nadziranjem procesa računovodstva družb v skupini in drugih poslovnih procesov v postopkih revizije. Obstoječi sistemi notranjih kontrol so po mnemu pristojnih strokovnjakov zadostni ter zagotavljajo uspešno in učinkovito doseganje zastavljenih ciljev, zakonito delovanje in pregledno poročanje.

REVIZIJA

Zunanjo revizijo izvajajo revizijske družbe ter pooblaščen revizorji obvladujoče družbe in odvisnih družb, ki poleg redne letne revizije računovodskih izkazov zagotavljajo tudi posredovanje strokovnih opozoril in napotkov za obvladovanje vseh vrst tveganj. Zaradi triletnih pogodb za revizijo računovodskih izkazov, ki so jih odvisne družbe sklenile za obdobje 2019–2021, družbe revidirajo različne revizijske družbe. Prihodnja usmeritev predvideva revizijo vseh družb s strani ene revizijske družbe, kar bo omogočalo lažje terminsko usklajevanje revizije računovodskih izkazov vseh družb v skupini. Za revizijo konsolidiranega letnega poročila je bila za obdobje 2020–2022 na podlagi sklepa ustanoviteljice družbe JHMB imenovana Valuta, družba za revizijo, d. o. o., Slovenska ulica 39, 2000 Maribor.

SKUPŠČINA

Ustanoviteljica družbe JHMB je Mestna občina Maribor kot edini družbenik JHMB. Skupščine odvisnih družb sestavljajo JHMB kot edini družbenik oz. kot družbenik skupaj z ostalimi družbeniki – različnimi občinami Podravja. Ustanoviteljica družbe JHMB odloča o sprejetju letnega poročila in uporabi bilančnega dobička, zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, vplačilu in vračanju naknadnih vplačil, delitvi in prenehanju poslovnih deležev, ukrepah za nadzor dela direktorja, postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, uveljavljanju zahtevkov javnega holdinga proti direktorju ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju ali poslovanju, zastopanju javnega holdinga v sodnih postopkih proti direktorju in drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba. Pristojnosti ustanovitelja oz. družbenikov posameznih odvisnih družb so opredeljene v njihovih aktih o ustanovitvi oz. družbenih pogodbah.

ORGANI VODENJA IN NADZORA

Družbo je do 7. 11. 2021 vodila direktorica mag. Lidija Pliberšek, od 8. 11. 2021 pa jo vodi direktor mag. Andrej Rihter s petletnim mandatom. Družbo nadzoruje nadzorni svet, ki ga sestavljajo štirje predstavniki ustanoviteljice – predsednik mag. Boris Novak (od 14. 10. 2021), člani Mateja Cekić (namestnica predsednika), Matej Bastič, Vinko Filipič (od 2. 11. 2021), Sašo Drobnak (do 19. 10. 2021) in Igor Banič (do 26. 9. 2021) ter dva predstavnika skupnega sveta delavcev povezanih podjetij – člana Mišo Pušnik in Sanja Androič. Dne 22. 3. 2022 je bil izvoljen za predsednika nadzornega sveta družbe JHMB mag. David Kastelic.

Predsednik NS: mag. David Kastelic

Direktor: mag. Andrej Rihter

1.5 Poročilo posloводства

Usklajeno delovanje in sinergijsko povezovanje

Družba JHMB je skupaj z javnimi podjetji iz Skupine JHMB in MOM usklajevala svoje aktivnosti in jih povezovala v uspešno zgodbo, ki se je ob koncu leta potrdila z dobrim poslovnim rezultatom vseh deležnikov. Skozi leto 2021 smo povezali podjetja v Skupino JHMB, konsolidirali in optimizirali delovanje skupnih služb ter odvisnim družbam zagotavljali dobro podporo. Tako so se slednje lahko še bolj osredotočile na izboljšanje svojih storitev, ki so eden ključnih dejavnikov za ustvarjanje kakovostnega bivanja v mestu. Družba JHMB je delovala odgovorno in krepila kakovost življenja tako v mestu kot regiji; kljub globalni krizi, ki jo je povzročila epidemija novega koronavirusa, smo zasnovali temelje in naredili pomembne korake k optimizaciji delovanja storitvenega sektorja povezanih družb v okviru izvajanja GJS. Pri tem izpostavljam naslednji nabor izvedenih aktivnosti:

- izvajanje strateške koordinacije JHMB, ki je trilateralna in zajema povezovanje z lastniki, direktorji odvisnih družb in vodji skupin, ki skrbijo za koordinirano delovanje skupnih in podpornih služb družbe JHMB;
- priprava in izvedba strateških dokumentov;
- priprava nove organizacijske strukture družbe in sistematizacije delovnih mest po posameznih organizacijskih enotah družbe (implementacija izvedena v februarju 2022).

Z izjemo nujnih nakupov osnovnih sredstev večjih vlaganj v 2021 še ni bilo, smo pa v sklopu strateških aktivnosti znotraj koordinacije med direktorji povezanih družb oblikovali vstopne dokumente za razmejitev dejavnosti združenih podjetij in uskladili investicijski cikel v smislu sočasnosti izvajanja posegov v prostor. Na podlagi uspešnega sodelovanja uprave s sindikati in skupnim svetom delavcev smo v letu 2021 položili temelje za ključni dogodek – pripravo nove sistematizacije delovnih mest in prenos zaposlenih z odvisnih družb na družbo JHMB (realizirano v februarju 2022). Posloводство posamezne odvisne družbe predstavlja direktor, ki vodi in zastopa družbo ter uresničuje njeno sprejeto poslovno politiko. Vse odvisne družbe so v letu 2021 imele nadzorne svete, ki so nadzirali njihovo poslovanje.

DIREKTORJI ODVISNIH DRUŽB V LETU 2021

Mag. Lidija Pliberšek (Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o.), Miran Jug (Mariborski Vodovod, javno podjetje, d. o. o.), mag. Franc Dover (Javno podjetje Snaga, d. o. o.), Bernard Majhenič (do 31. 3. 2022) in Ranko Šmigoc (od 1. 4. 2022; JP Marprom, d. o. o.), Matjaž Krevelj (Nigrad, komunalno podjetje, d. o. o.) ter Alan Perc (do 30. 11. 2021), mag. Andrej Rihter (od 1. 12. 2021 do 28. 2. 2022) in mag. Boris Novak (od 1. 3. 2022; Javno podjetje Energetika Maribor, d. o. o.).

Skupina JHMB je poslovno leto 2021 zaključila z uspešnim poslovnim rezultatom; posledično zaradi realizacije prvih sinergij usklajenega delovanja pridruženih družb ter ustvarjenih prihrankov iz naslova izvajanja skupnih javnih in evidenčnih naročil.

Mag. Andrej Rihter, direktor

1.6 Poročilo o delu nadzornega sveta

NS se je v 2021 sestel na 11 rednih in 2 korespondenčnih sejah

Nadzorni svet je nadziral vodenje poslov holdinga in opravljanje drugih nalog v skladu z *Zakonom o gospodarskih družbah*, *Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo* in *Poslovnikom o delu nadzornega sveta*, ki opredeljuje način in organizacijo dela.

V skladu s svojimi pristojnostmi (se) je nadzorni svet v letu 2021:

- v januarju oblikoval (štiričlansko) revizijsko komisijo NS JHMB in se redno seznanjal z njenimi poročili in delovanjem;
- seznanil s *Strategijo aktivnosti JHMB 2021*;
- za revizijo računovodskih izkazov poslovnih let 2020, 2021 in 2022 imenoval revizijsko družbo Valuta, d. o. o., Slovenska ulica 39, Maribor;
- ustanoviteljici družbe JHMB – MO Maribor predlagal potrditev *Poslovnega načrta JHMB 2022*;
- imenoval mag. Andreja Rihterja za direktorja družbe JHMB za obdobje od 8. 11. 2021 do 7. 11. 2026;
- potrdil revidirano *Letno poročilo JHMB, d. o. o.*, za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2020;
- seznanjal z aktivnostmi pri izvajanju poslovnega svetovanja podpore pri implementaciji modela holdinga JHMB pri doseganju sinergijskih učinkov;
- seznanjal z drugimi informacijami holdinga.

V delovanje NS so vključeni vsi njegovi člani, ki s prisotnostjo na sejah in z aktivnim sodelovanjem v razpravah ter pri sprejemanju odločitev prispevajo k učinkovitemu uresničevanju nalog v pristojnosti sveta. Tako vodenje dela nadzornega sveta kot podpora njegovemu delovanju sta dobra, ustrezna je tudi pogostnost sej.

NS meni, da je bilo njegovo sodelovanje s poslovodstvom družbe JHMB ustrezno, skladno z zakonodajo in dobro prakso ter da je bil po lastnem vedenju obveščen o pomembnih dogodkih, ki so nujni za oceno položaja in posledic ter za izvajanje nadzora nad poslovanjem holdinga. Građiva za seje NS so kakovostna; uresničevanje lastnih sklepov je NS spremljal redno.

DELO REVIZIJSKE KOMISIJE

Revizijska komisija NS JHMB se je v letu 2021 sestala na 8 sejah. Delovala je v skladu z letnim planom dela. Pri tem je na svojih sejah obravnavala finančna in poslovna poročila družbe JHMB (obdobna, letna, nerevidirana, revidirana ...). Sodelovala je z zunanjim revizorjem in na podlagi svojih ugotovitev sproti podajala predloge raznih ukrepov poslovodstvu družbe JHMB oz. po potrebi nadzornemu svetu družbe JHMB ter spremljala njihovo realizacijo.

NS glede na navedeno meni, da je bilo delo nadzornega sveta JHMB v letu 2021 uspešno.

Mag. David Kastelic, predsednik NS

1.7 Pomembni poslovni dogodki v letu 2021

Uresničevanje poslovnih ciljev

JAVNI HOLDING MARIBOR

Pomembni poslovni dogodki v družbi JHMB se nanašajo predvsem na usklajevanje aktivnosti povezanih podjetij, ki so se ob koncu poslovnega leta manifestirale v dobrem poslovnem izidu vseh deležnikov. Odvisne družbe so ustrezno izpeljale vse konstitutivne postopke in se povezale v Skupino JHMB, čemur je botrovala konsolidacija in optimizacija skupnih in podpornih služb. JHMB kot sodobna in učinkovita družba s svojimi zaposlenimi zagotavlja kakovostne podporne storitve za odvisna podjetja, medtem ko se lahko slednja osredinijo na trajnostno izboljševanje svojih storitev s ciljem zagotavljanja ustrezne kakovosti bivanja v Mariboru in širši regiji. Cilji družbe JHMB namreč reflektirajo in podpirajo vizijo razvojno naravnane mesta Maribor z osnovno tendenco po visokokakovostnem izvajanju gospodarskih javnih služb ter po aktivnem in ciljnem usmerjanju razvoja infrastrukturnih in komunalnih storitev.

V letu 2021 je družba JHMB uspešno izpeljala 3 faze prenosov zaposlenih iz odvisnih družb, ob tem pa tudi izvedla številne implementacijske aktivnosti (izvedenih je bilo 5 konsolidacijskih srečanj usmerjevalnega odbora) in določene promocijske dejavnosti v sodelovanju z MO Maribor. Med ključne izvedene postavke iz domene poslovanja v 2021 uvrščamo vzpostavitev eksaktne razmejitve dejavnosti odvisnih družb, uskladitev strategij MO Maribor in JP iz Skupine JHMB, uskladitev investicijskih ciklov ter konstruktivno in proaktivno sodelovanje uprave s sindikati in skupnim svetom delavcev JHMB. Eden ključnih poslovnih dogodkov v 2021 je tudi vzpostavitev usklajene obravnave strank v okviru Centra za pomoč in podporo uporabnikom, pri čemer smo povezali obravnavo odjemalcev za družbi Nigrad in Energetika Maribor.

ENERGETIKA MARIBOR

Sončna elektrarna | Na lokaciji kotlovnice Energetike Maribor na Jadranski cesti 28 smo preučili potencial za izgradnjo sončne elektrarne, s katero bi dosegli čim višjo stopnjo samooskrbe z električno energijo. Tako je bila v letu 2021 nameščena sončna elektrarna – en del na nadstreških parkirišč, drug pa na strehi skladišča. Na nadstreških so nameščeni dvostranski sončni sprejemniki, ki zajemajo tudi odbit svetlobni tok s spodnje strani (s smeri tal), na strehi skladišča pa standardni fotovoltaični paneli.

Skupna instalirana moč elektrarne znaša 254,37 kW. Glede na izvedene urne napovedi proizvodnje električne energije pričakujemo, da bo elektrarna letno proizvedla 274 MWh električne energije, kar predstavlja približno 18 % vse porabljene električne energije (glede na referenčno leto 2019) na lokaciji. Za navedeno elektrarno smo uspešno pridobili tudi 20 % nepovratnih sredstev iz javnega razpisa za sofinanciranje nakupa in postavitve naprav za proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije za obdobje 2019–2022.

Širitev vročevodnega omrežja | V letu 2021 so se nadaljevale aktivnosti v skladu z Akcijskim načrtom trajnostne oskrbe mesta Maribor s toploto in Lokalnim energetskega konceptom ter v povezavi z Odlokom o načrtu kakovosti zunanega zraka na območju Mestne občine Maribor in ukrepi, ki

predstavljajo podlago za širitev omrežja daljinskega ogrevanja. Pri tem se je ohranila tudi možnost pridobitve subvencije za priključitev na sistem daljinskega ogrevanja s strani Eko sklada, tako za stanovanjske kot za poslovne objekte.

V letu 2021 je bila izvedena rekonstrukcija sistema ogrevanja 14 večstanovanjskih objektov soseske Šilihova (objekti med Ljubljansko cesto, Ulico pariške komune in Plečnikovo ulico), kjer je bilo namesto dotrajanega sekundarnega omrežja zgrajeno novo primarno priključno omrežje. To je posameznim večstanovanjskim objektom omogočilo individualno neodvisno priključevanje na distribucijski sistem. Prav tako je bilo dograjeno vročevodno omrežje na področju skupne kotlovnice Kamniška, ob tem pa se je nadaljevala izgradnja omrežja za potrebe napajanja predvidenih pozidav na področju med Engelsovo in Dravograjsko ulico. Izveden je bil še priključni vod za potrebe ogrevanja Sodnega stolpa na Lentu in objekta Karantena v sklopu celovite ureditve parkirnih površin objekta RRA ob Europarku.

MARIBORSKI VODOVOD

Obležitev svetovnega dne voda | Svetovni dan voda (22. marec) je v letu 2021 potekal na temo Cenimo vodo in je imel poudarek na ozaveščanju javnosti o svetovni krizi pomanjkanja vode in podpori uresničevanja trajnostnega cilja razvoja številka 6 – voda in sanitarna ureditev. Zaradi aktualnih epidemioloških razmer Mariborski vodovod žal ni mogel ponuditi obiska glavnega črpališča pitne vode v živo, zato je za zainteresirano javnost pripravil drugačen ogled Vrbanskega platoja – na videoposnetku. Z njim je podjetje želelo spodbuditi širšo javnost k razmisleku o pomenu vode.

Predstavitev krožnega projekta CWC | Mariborski vodovod je v okviru projekta CWC septembra organiziral lokalni dogodek v povezavi z mednarodnim dnevom voda, ki je potekal v kompleksu Maribox. Na dogodek je povabil širšo javnost in zainteresirane deležnike ter pripravil predstavitev projekta CWC in delovanja podjetja. Približno 70 udeležencem si je ogledalo tudi zelo pozitivno sprejet video o pilotni napravi iz Dogoš.

Razstava ob 120-letnici oskrbe z vodo | S postavitvijo unikatne ledene skulpture na Rotovškem trgu je Mariborski vodovod decembra obeležil 120 let oskrbe s pitno vodo iz mestnega omrežja. Slednje je v svoji bogati zgodovini doživelo številne spremembe in nadgradnje, skupni imenovalec v vseh desetletjih pa je, da je po omrežju do uporabnikov vselej tekla zelo kakovostna pitna voda. Atraktivna razstava na Rotovškem trgu je ponudila sprehod med ključnimi mejniki vodooskrbe Maribora in je prikazala tudi kompleksnosti celotnega sistema oskrbe s pitno vodo.

MARPROM

Novo specialno vozilo za odvoz avtomobilov | Marprom, ki skrbi tudi za odvoz nepravilno parkiranih in zapuščenih avtomobilov, je za izvajanje te službe v začetku leta 2021 začel uporabljati novo specialno vozilo proizvajalca Iveco, predhodno nadgrajeno z mehanizmom za vleko avtomobilov. Omenjeno vozilo namreč v primerjavi s starim pajkom ne naloži avtomobila z dvigalom, temveč gre za vleko, pri čemer lahko odpelje vsa osebna in SUV vozila. Zaradi nekoliko drugačnega sistema odvoza so bila potrebna usposabljanja zaposlenih, ki so jih opravili v januarju, zatem pa je podjetje novega pajka vključilo v operativno delovanje. Namenjen je predvsem odvozu zapuščenih avtomobilov, tehnični rezervi in izvajanju naročil ob morebitnem povečanem obsegu.

Dvomesečni umik gotovinskega plačevanja z avtobusov | Z namenom omejitve širjenja covida-19 in zaščite tako voznikov avtobusov kot potnikov je Marprom 23. marca začasno ukinil plačevanje voženj z gotovino pri vozniku na avtobusu. S tem ukrepom je v času slabših epidemioloških razmer v največji možni meri preprečil fizične kontakte med vozniki in potniki, saj je plačevanje voženj potekalo zgolj brezstično – z avtobusnimi karticami ali s pomočjo aplikacije na mobilnih telefonih, ki jih je treba na avtobusu prisloniti k čitalniku vozovnic. Umik gotovinskega plačevanja z mestnih avtobusov je veljal do 25. maja.

Podpis pogodbe za brezplačen prevoz starejših | Marprom in Ministrstvo za infrastrukturo sta 31. avgusta sklenila pogodbo, po kateri smo v Mariboru 1. oktobra uvedli brezplačen prevoz z mestnimi avtobusi za upokoјence, imetnike invalidske evropske kartice, vojne veterane in starejše od 65 let. Do njega so upravičeni ne glede na kraj bivanja, je pa pogoj, da niso zaposleni. Pogodbo, ki je podlaga za brezplačen mestni prevoz za navedene kategorije potnikov, sta Marprom in pristojno ministrstvo sklenila z veljavo od 1. oktobra 2021 do 31. avgusta 2022.

– NIGRAD

Začetek izgradnje 24 kilometrov kanalizacije v štirih KS | S sklenitvijo pogodbe med MO Maribor in Nigradom za izgradnjo 24 kilometrov novih kanalizacijskih sistemov je septembra 2021 stekla izvedba projekta »Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Drave – Mestna občina Maribor«. Vrednost del, ki jih bo po pogodbi opravil Nigrad s partnerji, znaša 6,9 milijona EUR, zaključena pa bodo do konca leta 2023. Za projekt ima MO Maribor zagotovljeno sofinanciranje iz kohezijskega sklada in državnega proračuna. Z novozgrajenim kanalizacijskim sistemom bo na območju štirih krajevskih skupnosti (KS) v MO Maribor na sodobno kanalizacijsko omrežje dodatno priključenih 3508 stalnih prebivalcev, katerih komunalna odpadna voda se je doslej odvajala neposredno v okolje ali greznice. Po izgradnji bo stopnja priključenosti prebivalstva na ustrezno javno infrastrukturo odvajanja odpadne vode 98-odstotna.

Center za avtomatsko vodenje prometa na novi lokaciji | MO Maribor in Nigrad sta 6. decembra predala v uporabo prenovljen Center za avtomatsko vodenje prometa (CAVP). Ta je v preteklosti deloval v objektu glavne avtobusne postaje v Mariboru, pred koncem leta 2021 pa je svoje mesto dobil v prostorih Nigrada na Zagrebški cesti. Za posodobitev in preselitev CAVP, ki predstavlja pomemben projekt z vidikov hitrejšega servisa semaforjev ob okvarah in zagotavljanja večje prometne varnosti, je MO Maribor namenila približno 220.000 EUR. V CAVP je povezanih vseh 80 mariborskih semaforiziranih križišč, v njem pa je vzpostavljen tudi nadzor nad videosistemi v križiščih, kjer so nameščeni, nad potopnimi valji za vstop v središče mesta in nekaterimi nesemaforiziranimi križišči.

Ureditev zgodovinskih prehodov proti Dravi | Septembra 2021 je Nigrad v mestnem središču pričel z urejanjem treh historičnih prehodov, ki povezujejo Glavni in Vojaški trg, to so Splavarski, Žički in Minoritski prehod. Dela na omenjenih prehodih vključujejo ureditev komunalne in meteorne kanalizacije, tlakovanje pohodne površine, obnovo razsvetljave in namestitev košev za smeti. Projekt sodi v okvir revitalizacije starega mestnega jedra.

_ POGREBNO PODJETJE MARIBOR

Statusno preoblikovanje podjetja | Pogrebno podjetje Maribor, v preteklosti organizirano v statusni obliki delniške družbe, je bilo v letu 2021 s spremembo odloka, potrjeno na mestnem svetu MO Maribor, preoblikovano v javno podjetje, d. o. o. S tem je odpadla potreba po podeljevanju koncesij za opravljanje gospodarskih javnih služb. Omenjeno preoblikovanje je bilo skladno s sprejeto strategijo enovite statusno-pravne ureditve podjetij, povezanih v Skupino JHMB. Statusno preoblikovanje v d. o. o. pomeni tudi poenostavljen in hitrejši proces upravljanja z nižjimi stroški.

Dnevi dediščine evropskih pokopališč 2021 | Leto 2021 je bilo v znamenju 20. obletnice ustanovitve Združenja evropsko pomembnih pokopališč (ASCE). Dnevi dediščine evropskih pokopališč so simbolično potekali 20 dni, v obdobju od 28. maja do 16. junija 2021 z različnimi (pod)projekti, kot so Križišča raznolikosti, razstava na pokopališčih Pobrežje in Dobrava ter razstava sodobne žalne floristike.

Večnamenski kompleks s poslovilno dvorano na Pobrežju | Junija 2021 je Pogrebno podjetje Maribor zaključilo z izgradnjo novega večnamenskega kompleksa s poslovilno dvorano. Ena največjih investicij podjetja v vrednosti 500.000 EUR vključuje tudi prostore za sprejem žalujočih in z urejenim zunanjim parkom ponuja sodobno zasnovo za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, umeščeno v okolje pokopališča Pobrežje. Arhitekturno dodelan večnamenski kompleks se nahaja neposredno ob pokopališču in je izveden v sklopu okoliških gradenj za pokopališko dejavnost.

Nove kapacitete upepeljevalnice na Dobravi | Avgusta 2021 je Pogrebno podjetje Maribor dokončalo prizidek k upepeljevalnici na Dobravi. Investicija, ki se je pričela januarja 2021, je vključevala tudi nabavo in montažo četrte peči za upepeljevanje. Z novo pečjo, ki je v prizidku upepeljevalnice, lahko ob povečani umrljivosti povečamo število dnevnih upepelitev in dosežemo zmanjšanje čakalnih vrst, s čimer podjetje sledi željam svojcev po čimprejšnjem pogrebu. Hkrati nakup nove peči za upepeljevanje zagotavlja manjše obremenitve okolja, saj so novejša peči tehnološko bolj dovršene in zaradi tega energijsko varčnejše.

_ SNAGA

Snaga obeležila 60 let delovanja in postala javno podjetje | Devetnajsti januar 2021 je predstavljal pomembno prelomnico za Snago; na ta dan pred 60-imi leti se je namreč zgodil vpis podjetja Snaga v sodni register. Danes je Snaga med največjimi komunalnimi podjetji, aktivnimi na področju ravnanja z odpadki, ob tem pa s svojimi sodelavci opravlja tudi storitve na drugih področjih. V letu 2021 je Snaga za izjemne poslovne, organizacijske in trajnostne dosežke na področju komunalnih dejavnosti in 60 let delovanja prejela prestižno priznanje Zbornice komunalnega gospodarstva in postala ponosen prejemnik certifikata Družbeno odgovoren delodajalec. Konec leta je bila Snaga na podlagi izpolnitve vseh zakonskih pogojev preoblikovana v javno podjetje.

Pomembni premiki na področju ločenega zbiranja odpadkov | Snaga je v letu 2021 postala prvi izvajalec izvedbe sortirnih analiz bioloških odpadkov s poudarkom na določanju količine odpadne hrane. Analiza sestave bioloških odpadkov je bila izvedena prvič v Sloveniji, prav tako pa je med prvimi v državah EU v sklopu projekta LIFE IP CARE4CLIMATE, katerega vodilni partner je Ministrstvo za okolje in prostor.

V letu 2021 je Snaga pristopila tudi k povečanju individualne odgovornosti nad ločevanjem odpadkov v gospodinjstvih s projektom zbiranja papirja in papirne embalaže ter steklene embalaže na zbirnih mestih gospodinjstev na pilotnem območju MO Maribor. Nekaj manj kot 500 gospodinjstev je prejelo posode za ločevanje teh dveh frakcij. Snaga je v začetku leta 2021 uvedla še redne svetovalne nadzore na terenu nad pravilnim ravnanjem z odpadki, s čimer želi pomagati svojim uporabnikom pri pravilnem razumevanju ločevanja odpadkov in dvigniti ozaveščenost na tem področju.

Z dokumentnim sistemom do večjega nadzora nad dokumenti | V letu 2021 je Snaga vzpostavila dokumentni sistem, ki ji omogoča večjo sledljivost, transparentnost, pravočasnost in predvsem olajša delo vsem sodelavcem pri ravnanju s poslovno dokumentacijo, ki nastaja v družbi (izhodna dokumentacija), jo ta prejema s strani zunanjih strank (vhodna pošta) ali z njo prevzema določene pravice in obveznosti (pogodbe); ob tem zagotavlja tudi manjšo porabo papirja in tonerjev ter manjšo obremenitev tiskalnikov.

2 Poslovno poročilo

2.1 Gospodarska gibanja

BDP, medletna rast plač, zaposlenost, energenti in gibanja EUR

V letu 2021 se je realni bruto domači proizvod (BDP) v Republiki Sloveniji (RS) povečal za 8,1 %, predkrizno raven iz zadnjega četrtertletja 2019 pa je presegel že v tretjem četrtertletju. Visoke cene, predvsem surovin, energentov in hrane, so vplivale na zviševanje inflacije v evrskem območju, ki je bila decembra na medletni ravni 5-odstotna.

Medletna rast plač v javnem sektorju v RS se je od sredine lanskega leta do oktobra upočasnila zaradi prenehanja z epidemijo povezanih izplačil dodatkov, v zasebnem sektorju pa je ostala razmeroma visoka (5,7 %), predvsem zaradi vpliva dviga minimalne plače na začetku leta, pa tudi vračanja oseb, vključenih v interventne ukrepe, v zaposlitev. Povprečna mesečna bruto plača v letu 2021 v RS je znašala 1.969,59 EUR, kar je za 6,1 % več kot leta 2020 (1.856,20 EUR).

Zaposlenost v RS je oktobra 2021 dosegla najvišje ravni do sedaj. Najvišja medletna rast je bila beležena v gostinstvu in gradbeništvu. Število registriranih brezposelnih je bilo konec lanskega leta 65.969 oseb (konec leta 2020 87.283 oseb), kar je 24,4 % manj kot leto poprej.

Povprečna dolarska cena nafte je v letu 2021 znašala 70,69 USD/sod, v letu 2020 pa 41,82 USD/sod, kar pomeni izrazit porast (za 69,3 %), ki je predvsem posledica povečanega povpraševanja zaradi okrevanja svetovnega gospodarstva po pandemiji COVID-19.

Cene zemeljskega plina na evropskem trgu so se decembra v primerjavi z mesecem prej zvišale za 38 %, medletno pa kar za 549 %. Posledično se je decembra 2021 izrazito podražila tudi električna energija na evropskem trgu, katero ceno v veliki meri določajo tudi plinske elektrarne.

Vrednost evra do tujih valut se večinoma približuje ravnem pred izbruhom epidemije COVID-19. Tečaj evra je v primerjavi z ameriškim dolarjem v letu 2021 v povprečju (1,184 USD/EUR) porastel za 3,7 % glede na leto 2020 (1,142 USD/EUR).

2.2 Vizija, poslanstvo in njegovo uresničevanje

Povezani v boljšo učinkovitost

Javni holding Maribor predstavlja strateško, povezovalno in usmerjevalno skupino za visoko kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb v mestu in širši okolici, v kateri odvisne družbe izvajajo svoje dejavnosti. V domeni holdinga je prav tako spodbujanje in usmerjenje razvojnih projektov tako lastnih kot partnerskih organizacij, ki te povezave krepijo ter hkrati ohranjajo izjemne naravne in družbene lastnosti mesta.

_ VIZIJA

JHMB v temeljni vlogi strateške, povezovalne in usmerjevalne družbe ponotrnanja vizije vseh združenih podjetij iz Skupine JHMB z jasnim namenom postati spodbujevalec razvoja ter najboljša in najučinkovitejša družba na področju izvajanja gospodarskih javnih služb v obsegu lastnih dejavnosti.

_ POSLANSTVO

Družba JHMB je bila ustanovljena s poslanstvom podpirati vizijo mesta z aktivnim ciljnim usmerjanjem razvoja infrastrukturnih in komunalnih storitev za visokokakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb v mestu in regiji, upoštevajoč potrebe upravnikov storitev in visoke stopnje varovanja okolja. Vsa podjetja iz Skupine JHMB uresničujejo skupno poslanstvo na podlagi najvišjih standardov poslovanja in izvajanja storitev.

_ NAČINI URESNIČEVANJA POSLANSTVA

- Strokovno, učinkovito in kakovostno izvajanje podpornih služb za podjetja, povezana v Javni holding Maribor.
- Logična razmejitev dejavnosti, ki jih opravljajo podjetja.
- Strateško usmerjanje razvojnih projektov s področja komunalne infrastrukture.
- Vzpostavitev korporativne identitete zaposlenih v holdingu in podjetjih, povezanih v holding.

KLJUČ DO USPEHA: Povezovanje razvojnih potencialov mesta

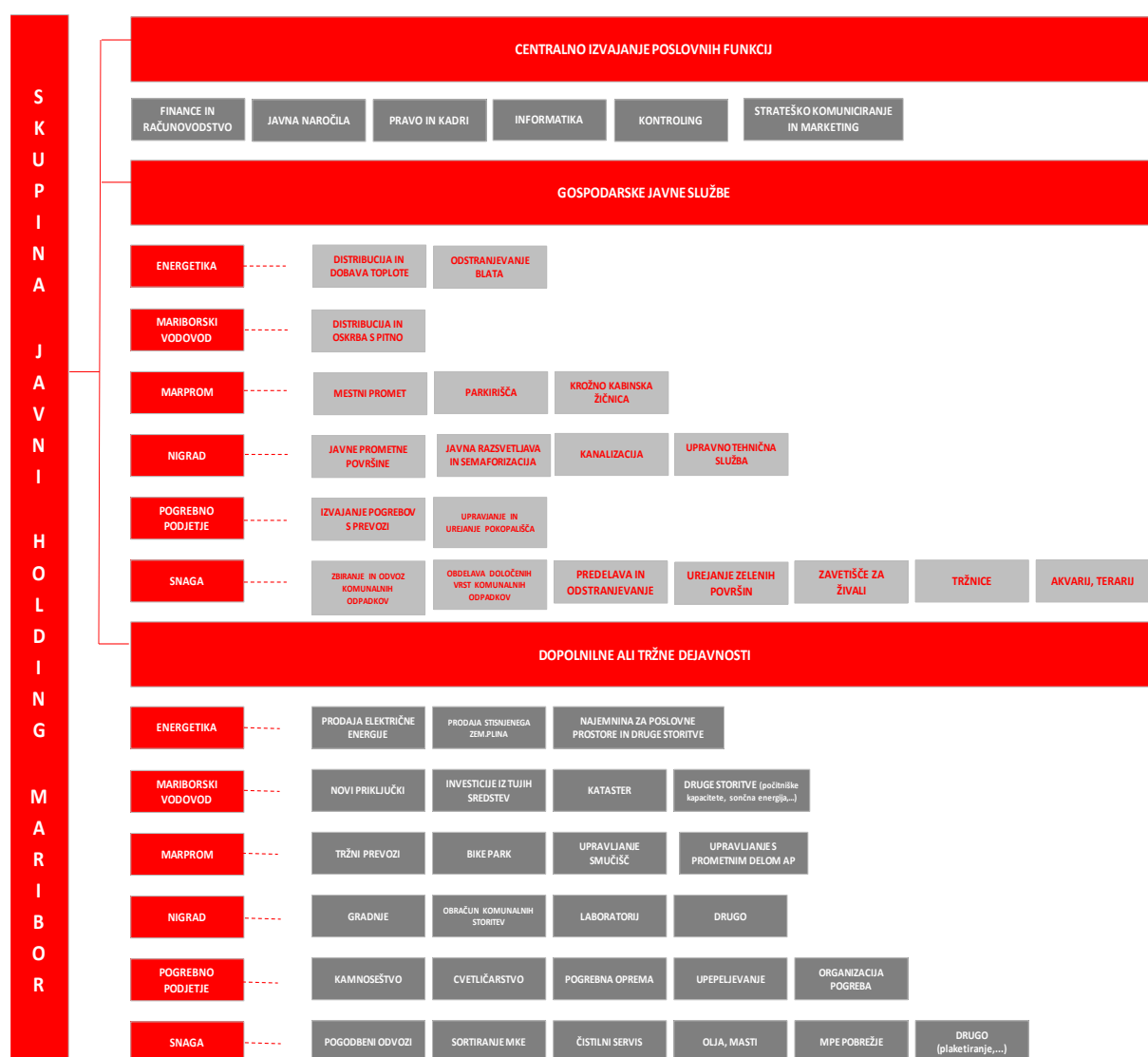

2.3 Izvajanje dejavnosti Skupine JHMB

Povezujemo regionalne razvojne potenciale

Skupina JHMB pod svojim okriljem združuje tako obvezne kot izbirne gospodarske javne službe ter tudi nekatere tržne dejavnosti. Glede na dejavnosti, ki jih izvaja Skupina JHMB, so v nadaljevanju predstavljeni 4 sklopi s področno zakonodajo; skupina v pretežni meri izvaja komunalne dejavnosti, ki jih ureja zakonodaja s področja varstva okolja, gospodarjena z odpadki, vzdrževanja javnih površin, javne razsvetljave, kanalizacije, vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti ter področna zakonodaja za pogrebno in pokopališko dejavnost. V skupini se prav tako izvajajo energetske dejavnosti, ki jih ureja zakonodaja s področja energetike, dejavnost potniškega prometa, ki jo ureja zakonodaja s področja prevoza potnikov, ter druge dejavnosti.

Organigram dejavnosti skupine

2.4 Analiza poslovanja

	LETO 2021	LETO 2020 (IX-XII)
KOLIČINSKI PODATKI		
Prodana voda v m3	9.880.953	3.246.350
Prodana odvedena voda v m3	6.739.302	2.336.184
Proizvodnja toplote v MWh	90.718	40.188
Prodaja toplote v MWh	131.222	37.732
Odstranjevanje blata CCN v m3	6.450.519	2.166.252
odvoz blata z deponije v tonah	15.113	4.987
Prodaja CNG v MWh	455.568	114.739
Proizvodnja električne energije v MWh	37.863	16.818
Prodaja električne energije v MWh	37.863	16.818
Zbrani odpadki v tonah	23.907	24.139
Sprejeti odpadki v obdelavo v tonah	21.973	11.052
Po obdelavi odloženi komunalni odpadki v tonah	1.952	294
Vsi odloženi odpadki v tonah	2.027	2.755
Število potovanj z mestnim linijskim prevozom	2.464.920	579.649
Prevoženi kilometri v mestnem linijskem prevozu	3.242.444	841.025
Število pogrebov	1.450	511
Število upepelitev	5.159	2.014
IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA (v EUR na dan 31.12.)		
Bilančna vsota	152.138.853	152.969.209
Pravica do uporabe sredstev	4.582.411	4.763.213
Neopredmetena sredstva	70.311.574	74.186.469
Terjatve	21.943.357	18.154.239
Denar in denarni ustrezniki	11.221.004	13.375.014
Kapital	31.434.439	33.347.828
-od tega kapital večinskih lastnikov	28.837.334	27.351.253
Poslovne in druge obveznosti	26.224.956	22.207.637
Finančne obveznosti - od tega:	88.638.158	92.039.129
- nekratkoročne finančne obveznosti do bank	12.100.553	11.373.499
- kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.949.045	1.969.810
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)		
Poslovni izid iz poslovanja	96.579.932	33.037.102
Čisti prihodki od prodaje iz javne službe	63.028.521	19.832.151
Čisti prihodki od prodaje iz tržne dejavnosti	20.225.754	8.331.032
Poslovni odhodki	93.764.818	31.455.181
Amortizacija	12.049.623	3.783.506
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	2.815.114	1.581.921
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)	4.609.738	6.005.802
Čisti poslovni izid	1.192.908	826.382
STROŠKI DELA	32.632.759	10.249.577
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE		
ŠTEVILO ZAPOSLENIH OB KONCU LETA	1.076	1.044

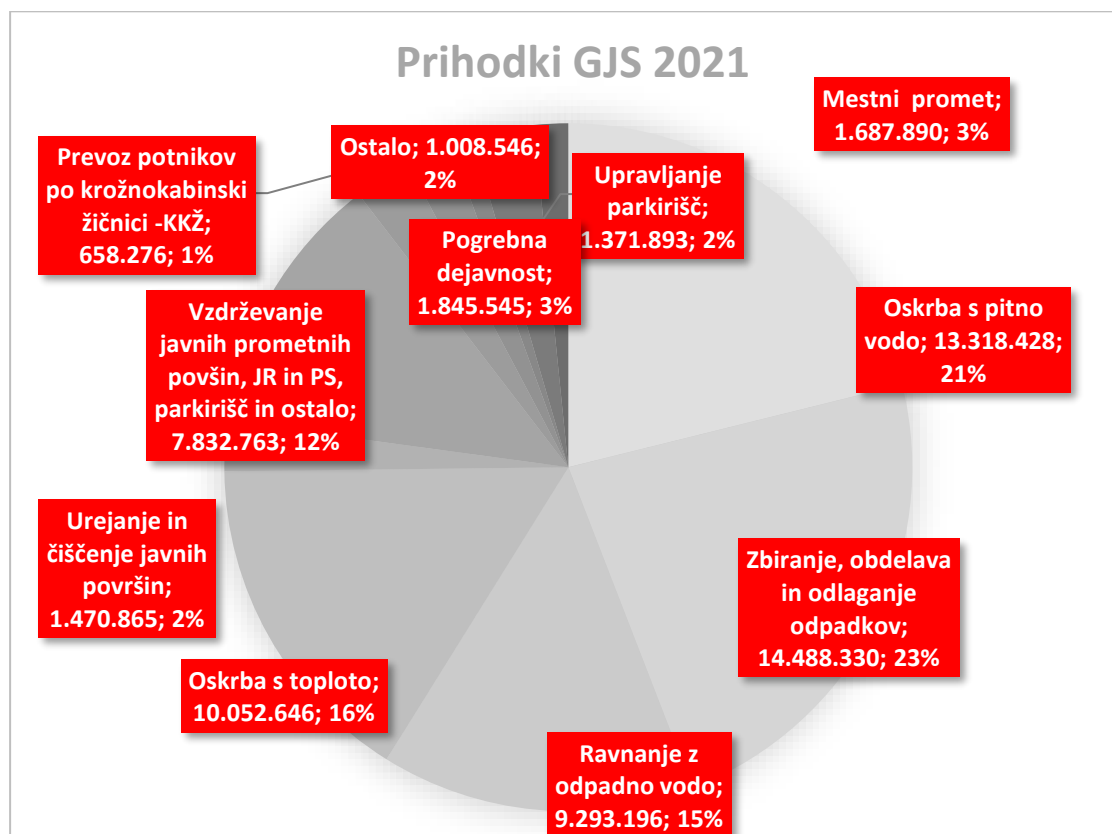
[i] Predstavljena tabela in prihajajoče iteracije bodo osnova za podrobnejše analize poslovanja v prihodnjih letih.

Družba JHMB je bila ustanovljena 2. 9. 2020; prvi zaposleni v skupnih in podpornih službah odvisnih družb so bili preneseni na družbo JHMB 15. 1. in 1. 2. 2021, tretji prenos delavcev pa se je zgodil v novembru.

Zaradi ustanovitve obvladujoče družbe v letu 2020, v katerem je na novo nastala družba delovala zgolj štiri mesece, podatki za obdobje prve konsolidacije niso povsem primerljivi s podatki, ki bodo predstavljeni za koledarsko leto, kot je poslovno leto 2021.

Delovanje skupine je močno odvisno od prihodkov, ustvarjenih pri izvajanju gospodarskih javnih služb (GJS). Višina teh prihodkov je odvisna od prodanih količin in cen izvedenih storitev družb v skupini. V letu 2021 so prihodki iz naslova izvajanja GJS predstavljali 75,71 % vseh čistih prihodkov od prodaje. V obdobju prve konsolidacije, ki je, kot je bilo omenjeno, zajemala samo zadnje štiri mesece poslovanja leta 2020, je delež prihodkov iz GJS znašal 70,41 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Večji delež tržnih dejavnosti v letu 2020 je nastal zaradi dejstva, da so pri družbah, ki izvajajo gradnje javne infrastrukture (Nigrad, d. o. o., in Mariborski vodovod, d. o. o), prihodki iz naslova tržnih dejavnosti višji v poletnih in jesenskih mesecih.

Podrobnejši pregled strukture prihodkov iz gospodarskih javnih služb je razviden iz spodnjega grafikona:

Odvisne družbe za računovodski okvir uporabljajo *Slovenske računovodske standarde (SRS)*, skupina pa je pri konsolidaciji zavezana k uporabi *Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP)*. Zaradi navedenega je bilo treba za namen konsolidacije prilagoditi računovodske izkaze odvisnih družb. Največje razlike predstavljajo pravice iz koncesijskih pogodb z občinami, v katerih so odvisne družbe najemniki infrastrukturnih objektov v njihovi lasti. Ti najemi so po *SRS* obravnavani

kot izjema; to pomeni, da jih družbe ne pripoznavajo kot sredstva, ampak pripoznavajo najemnine kot odhodke na podlagi enakomerne časovne metode skozi celotno trajanje najema. Učinek prilagoditev odvisnih družb na bilančno vsoto skupine na dan 31. 12. 2021 je bil 70.224.727 EUR (na datum 31. 12. 2020 pa 73.758.044 EUR). Iz višine prilagoditve je dejansko razvidna razsežnost obvladovanih sredstev in posledično vpliv skupine na okolje, v katerem deluje. Konsolidirana bilančna vsota skupine znaša kar 152.138.853 EUR.

Druga večja prilagoditev s *SRS* na *MSRP* je bilo vračunavanje stroškov neizkoriščenih dopustov, ki jih vse družbe po lokalnih standardih ne izračunavajo. Zaradi poenotenja računovodskih usmeritev je družba Nigrad, d. o. o., naložbene nepremičnine iz modela poštene vrednosti prilagodila na model nabavne vrednosti.

V nadaljevanju je predstavljenih nekaj splošnih podatkov o poslovanju družb v skupini s številčnimi podatki, ki se nanašajo na poslovanje v letu 2021. Podrobnejši podatki so predstavljeni v posamičnih letnih poročilih odvisnih družb.

Poslovno leto 2021 je minilo v znamenju epidemije novega koronavirusa, ki je različno učinkovala tudi na delovanje družb v Skupini JHMB; medtem ko v nekaterih podjetjih večjega vpliva na poslovanje ni imela, pa se je pri enih zaradi nedelovanja odražala negativno, pri drugih pa zaradi specifičnosti dejavnosti pozitivno.

Kosmati donos iz poslovanja je v obravnavanem obdobju znašal 96,6 mio EUR, poslovni odhodki pa 93,8 mio EUR, kar pomeni, da je rezultat iz poslovanja znašal 2,8 mio EUR. Čisti poslovni izid obravnavanega obdobja skupine je znašal 1.192.908 EUR.

ENERGETIKA MARIBOR je z 9 % višjim temperaturnim primanjkljajem kot merilo za hladnost obdobja v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 povečala prodajo toplote za potrebe ogrevanja na gospodinjskem odjemu za 6 % (skupaj ogrevanje in priprava tople sanitarne vode), na poslovnem odjemu pa za 10 %. Na stanovanjskem odjemu je še vedno opazna nekoliko manjša specifična poraba glede na hladnost obdobja v primerjavi z leti pred epidemijo Covid-19, kar je po naših ocenah delno še vedno posledica povečane zasedenosti stanovanjskih objektov tudi med delavniki (delo od doma) in s tem posledičnim povečanjem notranjih energijskih dobitkov v stanovanjskih enotah, delno pa posledica povečane energetske ozaveščenosti odjemalcev. Na poslovnem odjemu se je prodaja toplote zaradi sprostitve ukrepov Covid-19 specifično nekoliko povečala. Na poslovni izid Energetike Maribor so v letu 2021 pomembno vplivale razmere, povezane s krizo zaradi koronavirusa, predvsem pa razmere na trgu energentov, ki so imele izrazito negativen vpliv v zadnjem četrtletju poslovnega leta 2021.

Če je ob pojavu virusa prišlo do znižanja cen zemeljskega plina in s tem ekonomsko učinkovitejše proizvodnje električne energije in kogeneracij, so rekordno visoki dvigi cen energentov povzročili popolno nasprotje. Energetika Maribor je zato v mesecu novembru in decembru s pomočjo MO Maribor in družbe JHMB dvige cen blažila s subvencijo MOM v višini 30 % znižanega plačila stroškov v odnosu do višine stroška za iste mesece v letu 2020. Ob tem pa je pozitivno dejstvo, da nam je uspelo za poslovno leto 2022 še pred energetske krizo (drastični dvig cen energentov) zakupiti zemeljski plin za celo leto 2022 po izjemno ugodni ceni, ki se bo odražala v ugodnejši ceni toplote v letu 2022.

Maribor stremi k čim višji stopnji samooskrbe. Na področju oskrbe s toploto iz sistema daljinskega ogrevanja bo z načrtovano širitvijo vročevodnega omrežja in priključevanjem objektov na območjih goste poseljenosti do leta 2030, ob uvajanju obnovljivih virov energije in koristno energetsko izrabo odpadkov in blata iz centralne čistilne naprave, dosežena več kot 60-odstotna samozadostnost z oskrbo s toploto iz sistema daljinskega ogrevanja. Do leta 2025 bo s sistemom daljinskega ogrevanja oskrbovana večina javnih stavb, večstanovanjskih in poslovnih objektov na levem bregu reke Drave in izgrajena večja visokotemperaturna toplotna črpalka (VTČ) ob kopališču Pristan, ki bo izkoriščala vodni potencial Drave.

POGREBNO PODJETJE MARIBOR je bilo na dan 31. 12. 2021 organizirano v statusni obliki delniške družbe. Na 30. skupščini družbe, 27. 1. 2022, se je delniška družba Pogrebno podjetje Maribor, d. d., preoblikovala v družbo z omejeno odgovornostjo; s sklepom skupščine je prenehal mandat vsem članom NS, ki je prenehal z delovanjem. S preoblikovanjem v javno podjetje odpade potreba po podeljevanju koncesij za opravljanje gospodarskih javnih služb. Omenjeno preoblikovanje je skladno s sprejeto strategijo enovite statusno-pravne ureditve podjetij, povezanih v Skupino JHMB. Statusno preoblikovanje v d. o. o. pomeni tudi poenostavljen in hitrejši proces upravljanja z nižjimi stroški.

V letu 2021 je bilo izvedenih nekaj odmevnejših aktivnosti, med njimi projekt ASI, pri katerem je šlo za usposabljanje zaposlenih nad 45 let, sodelovanje v akciji »Moji odpadki-moja skrb«, različne aktivnosti v sklopu projekta »Dnevi dediščine evropskih pokopališč«, izveden je bil projekt »Kulturni dnevi za šole«, zaključena je bila izgradnja sodobnega večnamenskega kompleksa s poslovilno dvorano (investicija v vrednosti 500.000 EUR), zaključila se je gradnja prizidka k upepeljevalnici na Dobravi, investicija je vključevala tudi nabavo in montažo četrte peči za upepeljevanje v vrednosti 663.000 EUR, družba je pridobila novo delavnico in skladišče Cvetličarne Aralija, izvedene so bile še manjše investicije v sodelovanju z MOM v višini 51.000 EUR.

Pogrebno podjetje Maribor kot upravljavec dveh največjih pokopališč v Mariboru, Pobrežja in Dobrave, opravi več kot 1.000 pogrebov letno. Na Pobrežju močno prevladujejo žarni pokopi, saj jih je v strukturi pokopov že nekaj let več kot 90 %, medtem ko je na Dobravi pribl. 10 % klasičnih, 60 % žarnih in 30 % pogrebov z raztrosom pepela.

Celotni bilančni dobiček po stanju 31. 12. 2020 v višini 822.417,23 EUR, ki ga sestavljata čisti dobiček poslovnega leta 2020 v višini 529.163,72 EUR in preneseni čisti dobiček preteklih let v višini 293.253,51 EUR, se je na podlagi skupščine z dne 27. 1. 2022 delil tako, da je znesek čistega dobička poslovnega leta 2020 v višini 229.163,72 EUR ostal nerazporejen, znesek v višini 300.000,00 EUR pa je bil izplačan delničarju 4. 2. 2022. Družba je v letu 2021 ustvarila za 519.530 EUR čistega dobička. Prihodki od prodaje GJS so bili 1.845.545 EUR, kar je 42,8 %, prihodki od prodaje tržnih dejavnosti pa so bili 2.468.322 EUR, kar je 57,2 %.

MARIBORSKI VODOVOD je kljub epidemiološki sliki, ki smo ji bili priča v preteklem letu in z njo povezanimi posledicami, poslovanje v letu 2021 zaključil s preseženimi cilji iz poslovnega načrta. Poslovno leto 2021 je minilo v znamenju 120. obletnice vodooskrbe v Mariboru. Družba se je skozi leto preoblikovala iz delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo. Pri večini občin beležimo rahel porast porabe vode pri pravnih osebah, kljub epidemiji in spoštovanju ukrepov za zajezitev virusa je gospodarska aktivnost naraščala. Skupna poraba vode pri gospodinjstvih se je ohranila na

isti ravni kot preteklo leto, ko se je poraba vode glede na leto 2019 povečala za 6 %. Prihodki od prodaje vode so bili glede na preteklo leto za 3,28 % višji. Število neskladnih vzorcev pitne vode se je v primerjavi z letom 2020 znižalo za 0,9 % in je znašalo 2,8 %. Minimalno zmanjšanje vodnih izgub gre pripisati intenzivnejšemu iskanju napak na omrežju in obnovi dotrajanih priključkov iz sredstev omrežnine. Omenjene aktivnosti so vplivale na to, da so se vodne izgube zmanjšale za 0,29 % in so ob koncu leta znašale 28,03 %. Posledica epidemije se kaže tudi v tem, da se redne menjave vodomero in obnove dotrajanih priključkov niso izvajale v zadostnem obsegu. Pri nekaterih občinah se je tudi v letu 2021 nadaljeval trend nezadostne investicijske dejavnosti v obnovo vodovodne infrastrukture. Večji obseg izvajanja investicij na dopolnilni »tržni« dejavnosti se je odražal na izboljšanju rezultata družbe kot celote. Prihodki iz dopolnilne »tržne« dejavnosti so se glede na leto 2020 povečali in so znašali 2,6 mio EUR. Na JS je družba ostala zvesta svojemu poslanstvu s polno mero odgovornosti do lastnikov, uporabnikov, zaposlenih in okolja, v katerem uresničuje svoje osnovno poslanstvo.

SNAGA je z vpisom v uradne evidence z dnem 28. 12. 2021 postala Javno podjetje Snaga, d. o. o. V danih okoliščinah je bilo omogočeno redno zagotavljanje likvidnosti poslovanja in obveznosti do bank (vračilo najetega kredita), poslovno leto pa je bilo zaključeno s pozitivnim rezultatom. Na cenovnem področju JS ravnanja z odpadki je v letu 2021 k enotni ceni pristopila še občina Miklavž na Dravskem polju, s tem je sedaj v vseh občinah, kjer Javno podjetje Snaga izvaja GJS ravnanja z odpadki, uveljavljena enotna cena ravnanja z odpadki. V letu 2021 smo ponovno beležili porast količine vseh zbranih odpadkov. Količine so se povečale za dobre 4 %, od tega se je količina zbranih komunalnih odpadkov iz gospodinjstev povečala 1 %, nekomunalnih odpadkov (pogodbeni odvozi in naročila) pa za 21 %. Kljub epidemiji Covid-19 so bili sproščeni nekateri ukrepi, ki so pozitivno vplivali na izvajanje kesonskih odvozov. Čisti prihodki od prodaje so 10 % višji kot v letu 2020, dvig je posledica dviga prihodkov na vseh dejavnostih, zvišale so se prevzemne cene pozitivnih prodanih frakcij, povečani so prihodki iz naslova učinkovitosti delovanja sortirnice, dosežen je bil dvig cen pri urejanju javnih površin, prav tako so se povečali prihodki na pogodbenih odvozi in drugih komercialnih storitvah. Po drugi strani pa smo uspeli skupne odhodke obdržati na ravni leta 2020, in sicer so se skupni odhodki za stroške blaga, materiala, storitev in stroške dela povečali le za 0,66 %, opravljena je bila še oslabitev vrednosti sortirnice, ki kljub izboljšanemu in povečanemu delovanju v enoizmen-skemu načinu delovanja še vedno povzroča izgubo iz poslovanja. Kočni poslovni izid – dobiček v višini 832.932 EUR je za 4,12-krat višji od lanskega in je bil namenjen predvsem pokrivanju nepokrite izgube iz poslovanja iz leta 2018.

NIGRAD je glede na leto 2020 v letu 2021 posloval nekoliko slabše zlasti zaradi realizacije manj prihodkov, predvsem manj dela na tržnih projektih zaradi neugodnih vremenskih pogojev, zamika izvajanja že pridobljenih poslov in dviga cen oz. podražitve vhodnih virov – različnih materialov. Ne glede na to si je družba v letu 2021 zagotovila zadostno količino projektov in poslov, ki so zapolnili kapacitete družbe za leto 2022, pa tudi delno za leto 2023. V letu 2021 je družba pripravila prenovljeno sistematizacijo delovnih mest, v večji meri ukinila delovna mesta, ki so bila prenesena na družbo JHMB s poslovnim letom 2021. Preverjen je bil dolgoročni strateški načrt, ki je v veljavi do 2023, kar bo omogočalo lažje in učinkovitejše poslovanje.

Celotni prihodki in celotni odhodki so bili v letu 2021 nižji od doseženih prihodkov oz. odhodkov v letu 2020 in od načrtovanih. Nižji kot v letu 2020 so bili prihodki iz naslova izvajanja GJS kanalizacija (kanalščina, čiščenje in odvajanje), zaradi prenosa dejavnosti odvoza vozil in vzdrževanja bele cone s 15. 5. 2020 na družbo Marprom so se znižali prihodki od parkirin, odvoza vozil, območja za pešce in bele cone. Prav tako so bili v primerjavi z letom 2020 v letu 2021 nižji prihodki od opravljenih storitev na trgu. V začetku leta 2021 je bilo pridobljenih manj tržnih del kot v začetku leta 2020, prav tako so bile slabše vremenske razmere za izvajanje del. Družba je v zadnjem četrtletju leta 2021 morala realizirati večje število projektov, ki so bili vezani na pridobljena sredstva iz skladov EU in so morala biti zaključena v dogovorjenih rokih. Pomemben mejnik družbe predstavlja odkup deleža družbenika, s čimer si je družba zagotovila status podjetja v javni lasti in izboljšala svoj položaj za poslovanje v prihodnjem obdobju.

MARPROM je junija 2021 obeležil prvo desetletje svojega obstoja in delovanja. V jubilejnem letu je nadaljeval dolgoletno tradicijo mariborskega javnega potniškega prometa in opravljal vse ostale dejavnosti, pri čemer je poslovno leto kljub še vedno oteženim okoliščinam v seštevku sklenil s pozitivnim finančnim rezultatom. Na poslovanje Marproma so tudi v letu 2021 vplivali protikoronski ukrepi, ki jih je podjetje občutilo praktično na vseh področjih svojega delovanja – v okrnjenih vozniških redih mestnih avtobusov in krožne kabinske žičnice, prilagojenem delovnem času blagajn na Avtobusni postaji Maribor, obvezni uporabi zaščitnih mask v javnem potniškem prometu, uveljavitvi pogoja PCT za uporabnike storitev, omejitvah pri organizaciji dogodkov itd.

Posledično je Marprom na mestnih avtobusih v letu 2021 prepeljal približno 40 % manj potnikov kot pred nastopom koronakrize, upad pa je zabeležil tudi pri obiskovalcih na Pohorju, še zlasti v zimski sezoni 2020/2021. Zmanjšanje prihodkov iz naslova prodaje vozovnic in drugih storitev podjetja je deloma saniral z racionalizacijo in obvladovanjem stroškov na vseh področjih, deloma pa pokril s finančnimi povračili, prejetimi od države.

Ob tem se je Marprom v letu 2021 soočal tudi s kadrovsko problematiko oziroma zagotavljanjem zadostnega števila zaposlenih za izvajanje dejavnosti. Z namenom zaposlitve novih voznikov avtobusa je resnim kandidatom, ki so se odločili za dolgoročneje opravljanje tega poklica, ponudil financiranje usposabljanja za pridobitev vozniškega izpita kategorije D. Velik kadrovski izziv je predstavlja tudi pridobitev okoli 50 sezonskih delavcev za izvedbo zimske sezone na Pohorju. Gre za kader, kot so strežniki na žičniški napravi, vozniki vlečnice, vozniki krožne kabinske žičnice, blagajniki in zasneževalci-vzdrževalci, ki ga je na trgu delovne sile težko najti.

V zadnjih letih je Marprom ob izvajanju mestnega potniškega prometa in drugih vrst avtobusnih prevozov ter servisnega vzdrževanja vozil prevzemal še nove naloge. Tako je bilo tudi v letu 2021, ko je postal upravljavec celotnega objekta Avtobusne postaje Maribor. Za leto 2022 pa je v načrtu, da bo upravljanje žičniških naprav in športnorekreacijskih površin na Pohorju prešlo na podjetje Šport Maribor. Medtem si bo Marprom z nadaljnjim razvojem in ob podpori lastnika družbe JHMB prizadeval utrditi svojo vlogo kakovostnega, zanesljivega in okolju prijaznega izvajalca mestnega potniškega prometa. V slednjem v letu 2022 pričakuje dobavo novih avtobusov na električni pogon, v načrtu pa je tudi reorganizacija celotne mreže mestnih avtobusnih linij.

2.4.1 Kazalci poslovanja

	Vrednost v EUR		Vrednost kazalnika		INDEKS TEKOČE/ PRETEKLO LETO
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	
	2021	2020	2021	2020	
stopnja lastniškosti financiranja					
kapital	31.434.445	33.347.828	0,21	0,22	95
obveznosti do virov sredstev	152.138.853	152.969.209			
stopnja dolgoročnosti financiranja					
kapital + dolgoročni dolgovi	116.889.528	122.327.235	0,77	0,80	96
obveznosti do virov sredstev	152.138.853	152.969.209			
stopnja osnovnosti investiranja					
osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)	114.742.112	118.321.199	0,75	0,77	98
sredstva	152.138.853	152.969.209			
stopnja dolgoročnosti investiranja					
dolg. sredstva (brez odloženih terjatev za davek)	116.245.019	119.324.374	0,76	0,78	98
sredstva	152.138.853	152.969.209			
kapitalska pokritost osnovnih sredstev					
kapital	31.434.445	33.347.828	0,27	0,28	97
osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)	114.742.112	118.321.199			
neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)					
likvidna sredstva	11.221.004	13.375.014	0,32	0,44	73
kratkoročne obveznosti	35.249.325	30.641.974			
pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)					
likvidna sredstva + kratkoročne terjatve	33.164.361	31.529.253	0,94	1,03	91
kratkoročne obveznosti	35.249.325	30.641.974			
kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)					
kratkoročna sredstva	35.090.702	33.037.750	1,00	1,08	92
kratkoročne obveznosti	35.249.325	30.641.974			
gospodarnost poslovanja					
poslovni prihodki	96.579.932	33.037.102	1,03	1,05	98
poslovni odhodki	93.764.818	31.455.181			
čista dobičkonosnost kapitala					
čisti dobiček v poslovnem obdobju	1.192.908	826.382	3,79%	2,48%	153
kapital	31.434.445	33.347.828			
donosnost sredstev					
čisti dobiček ali izguba v poslovnem obdobju	1.192.908	826.382	0,78%	0,54%	144
povprečna vrednost sredstev	152.554.031	152.679.334			
plača na zaposlenega					
plača/število mecev poslovanja	1.848.050	412.212	1.761	1.607	110
povprečno število zaposlenih iz ur	1.049,56	256,44			
čisti dobiček na zaposlenega					
čisti dobiček ali izguba v poslovnem obdobju	1.192.908	826.382	1.137	3.223	35
povprečno število zaposlenih iz ur	1.049,56	256,44			
dobiček iz poslovanja					
EBIT	2.815.114	1.581.921			178
dobiček iz poslovanja pred amortizacijo brez prevrednotenja					
EBITDA	15.971.477	5.776.843			276

Stopnja lastniškosti financiranja se je v letu 2021 glede na preteklo leto znižala za 0,01 odstotne točke na 21 odstotkov, ker so se v letu 2021 glede na preteklo leto celotne obveznosti do virov sredstev znižale manj, kot se je znižal kapital. V Letu 2021 beležimo znižanje stopnje dolgoročnosti financiranja za 0,03 odstotne točke glede na preteklo leto. Kapital in dolgoročni dolgovi so se zmanjšali bolj kot obveznosti do virov sredstev. Razlog za nizek odstotek lastnih virov je izkazovanje usredstvenih obveznosti iz koncesij med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi. Navedeno usredstvenje vpliva tudi na ostale kazalnike, ki se izračunavajo iz dolgoročnih sredstev in obveznosti.

Stopnja osnovnosti investiranja je bila v letu 2021 za 0,02 odstotne točke nižja od stopnje v letu 2020 in je znašala 75 %, prav tako je bila stopnja dolgoročnosti investiranja, ki je znašala 76 odstotkov, za 0,02 odstotni točki nižja od lanske.

Koeficienti vodoravnega finančnega ustroja so bili v letu 2021 nižji kot v letu 2020. Kapital se je v letu 2021 znižal manj, kot so se znižala osnovna sredstva, zato je **koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev** padel za 0,01 odstotne točke. **Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti** se je znižal za 0,08 odstotne točke (celotna kratkoročna sredstva so se zvišala za manj kot pa kratkoročne obveznosti), **koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti** se je znižal za 0,09 odstotne točke (višja likvidna sredstva in terjatve, vendar manj kot so se zvišale kratkoročne obveznosti), **koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti** (nižja likvidna sredstva in višje kratkoročne obveznosti) pa za 0,12 odstotne točke. **Koeficient gospodarnosti poslovanja** (1,03) se je v letu 2021 znižal za 0,02 odstotne točke v primerjavi z letom 2020, ker so se poslovni prihodki povečali za manj, kot so se povečali poslovni odhodki.

Družba je začela poslovati z 2. 9. 2020, kar je vplivalo na bistveno višji EBIT in EBITDA v letu 2021, kot tudi porast kazalnikov donosnosti. Kazalnik donosnosti ROE (koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala) se je v letu 2021 tako zvišal z 2,48 % v letu 2020 na 3,79 %, prav tako se je na 0,78 % zvišal kazalnik donosnosti ROA (koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev), ki je v letu 2020 znašal 0,54 %.

2.5 Upravljanje s kadri

Usposobljeni sodelavci za izvajanje najzahtevnejših nalog

Družba JHMB je ustanovljena z namenom izvajanja strokovno-tehničnih, organizacijskih in razvojnih nalog, ki jih opravljajo sodelavci, ki so bili do prenosa na holding zaposleni v odvisnih družbah. Prenos dela podjetja z enega pravnega subjekta (Nigrada, Marproma, Snage, Mariborskega vodovoda, Energetike Maribor ali Pogrebnega podjetja) na drugega (Javni holding Maribor) ima pomemben vpliv na zaposlene, ki delajo v družbi, povezani v Skupino JHMB. Zanje nastopi sprememba na strani delodajalca, ki je zakonsko regulirana. Novi delodajalec postane družba JHMB. Poročilo s področja kadrovskih zadev obsega statistični prikaz strukture zaposlenih po družbah v Skupini JHMB.

Področje upravljanja s kadri izvajamo v skladu z delovno-pravnimi predpisi, in sicer v skladu z *Zakonom o delovnih razmerjih*, *Zakonom o evidencah na področju dela in socialne varnosti*, *Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov*, *Zakonom o varnosti in zdravju pri delu*, za družbe zavezujočimi kolektivni pogodbami dejavnosti ter na podlagi drugih predpisov in internih aktov posamezne družbe, ki urejajo to področje.

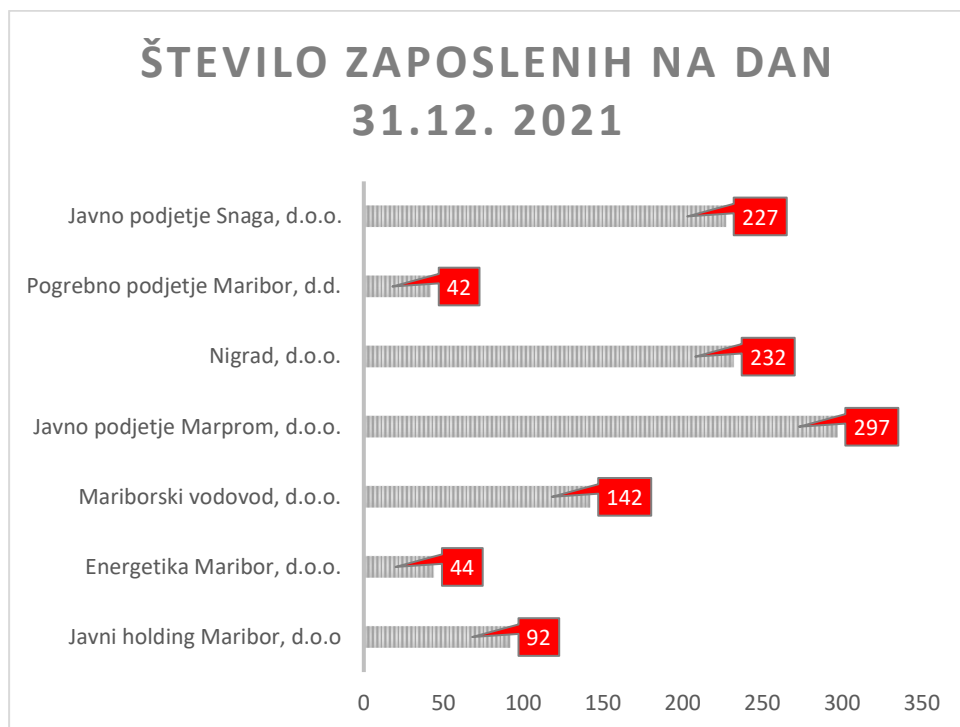
V letu 2021 je bilo s strani v JHMB povezanih družb na družbo JHMB kot novega delodajalca, v skupaj treh fazah, in sicer v 1. fazi dne 15. 1. 2021, 2. fazi dne 1. 2. 2021 in 3. fazi dne 15. 11. 2021, prevzetih skupaj 93 zaposlenih iz povezanih družb.

Delež od skupaj prevzetih zaposlenih v letu 2021 po odvisnih družbah (v %)

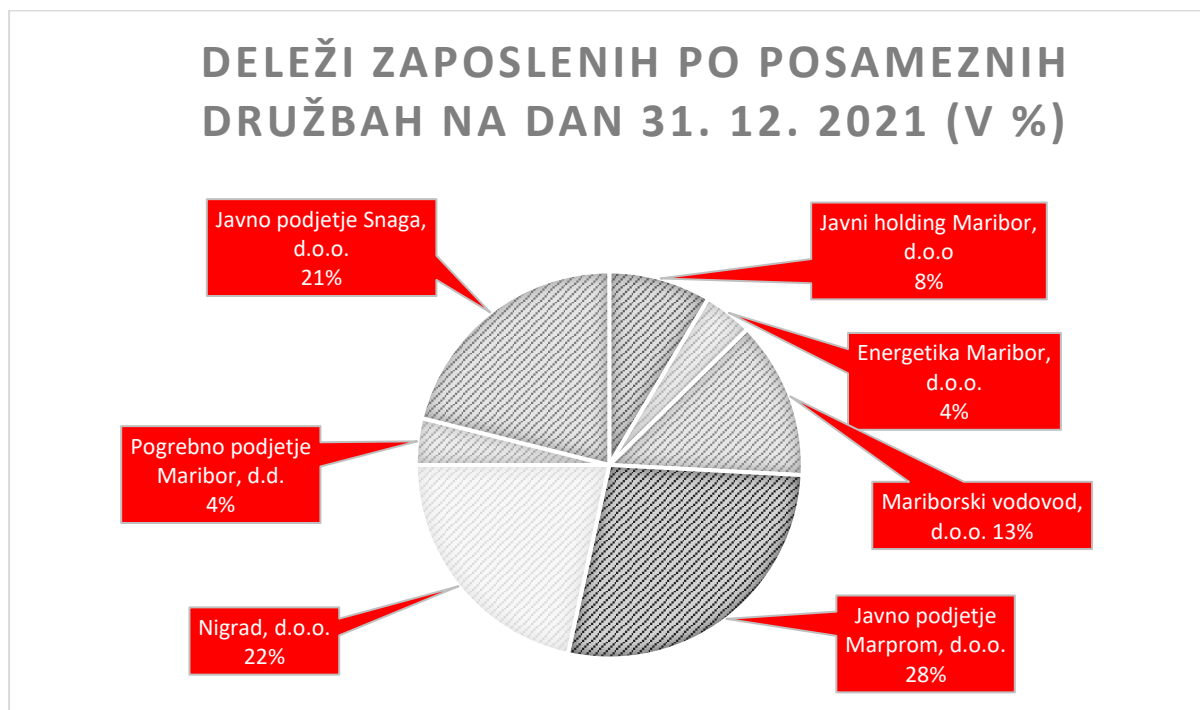

2.5.1 Struktura zaposlenih

Število zaposlenih po družbah v Skupini JHMB na dan 31. 12. 2021:

Delež zaposlenih po družbah v Skupini JHMB na dan 31. 12. 2021 (v %):

2.6 Javno naročanje

Gospodarnost in transparentnost

Javno naročanje je pomemben segment v delovnih procesih naročnikov, kot jih opredeljuje *Zakon o javnem naročanju (ZJN-3)*. Nabava blaga in storitev je tudi ves čas pod drobnogledom pristojnih nadzornih organov, zato se morajo javna naročila izvajati zakonito, pravočasno, gospodarno in transparentno. Dosledno je treba slediti tudi vsem naštetim načelom, ki so izpostavljena v *Direktivi EU 2014/24/EU* ter *2014/25/EU* Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 in ZJN-3 ter vse našete temeljne akte spoštovati.

Za pravilno izvajanje postopkov javnega naročanja je temeljno strateško načrtovanje tako javnih kot evidenčnih naročil s strani strokovno-tehničnih služb, kar mora biti ustrezno opredeljeno v letnem načrtu ter drugih izvedbenih aktih. Strateško načrtovanje javnih in evidenčnih naročil zagotavlja vsebinsko, vrednostno in časovno ustreznost izvedbe ter posledično vpliva tudi na doseganje strateških ciljev podjetij.

Dosledno je treba spoštovati ZJN-3 z vidika uporabe pravilnih postopkov, določanja ocenjenih vrednosti ter ažurnega spremljanja sprotnih javnih in evidenčnih naročil, da ne presežejo mejnih vrednosti, določenih z zakonom. Zavedati se je treba, da so javna naročila edini in najpomembnejši instrument za spodbujanje zdrave konkurence na trgu, kar pomeni transparentnost, gospodarnost, konkurenčnost in enakopravno obravnavo ponudnikov ter preprečevanje kartelnega dogovarjanja in omejevanje korupcijskih tveganj. Slediti je treba načelom gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev, ki zapovedujejo, da naj se za naročilo blaga ali storitev porabi čim manj javnega denarja, in ob zasledovanju dejanskih potreb zagotavljati tudi ustrezno kakovost nabavljenega blaga in naročenih storitev. Izbrana ponudba mora izpolnjevati vse razpisne pogoje, zanje pa ne smejo obstajati izključitveni razlogi.

Cilj javnega naročanja v okviru družbe JHMB je povečanje zaupanja javnosti, predvsem v transparentno in gospodarno upravljanje z javnimi sredstvi, pa tudi preprečevanje korupcije v smislu, da bi bila naročnikova izbira ponudnika odvisna od materialne koristi, ponujene od določenega ponudnika.

Izvedene aktivnosti v letu 2021:

- priprava *Strateških usmeritev javnega naročanja*,
- sprejet terminski plan za izvajanje postopkov javnih naročil,
- pripravljeno pooblastilo za naročilo izvedbe javnega naročila,
- sprotno spremljanje potekov pogodb v povezanih družbah,
- pregled trenutnega stanja in priprava izhodišč v sodelovanju s podpornimi službami družbe JHMB in podjetji za uvedbo enotnega informacijskega sistema v družbi JHMB in povezanih podjetjih,
- priprava dokumentacije v zvezi z oddajo skupnih javnih naročil,
- priprava letnega poslovnega načrta s področja javnega naročanja in nabave.

2.7 Raziskave in razvoj

Zavezani trajnostnemu izboljševanju kakovosti bivanja

Eno od temeljnih poslanstev Javnega holdinga Maribor je spodbujanje odvisnih družb k raziskovalnim dejavnostim in razvoju komunalnih storitev oz. storitev javnega pomena. Prav tako velja usmeritev vključevanja v mednarodne projekte s področja trajnega gospodarstva (ekološke aktivnosti, prihranki energije ipd.).

ENERGETIKA MARIBOR

Energetika Maribor je zaključila projekt izgradnje sončne fotovoltaične elektrarne na strehah objektov Energetike Maribor. Elektrarna je pričela z obratovanjem decembra 2021. Skupna maksimalna moč elektrarne je 254 kW. Elektrarna zagotavlja električno energijo za lastno rabo Energetike Maribor na lokaciji Jadranska ulica 28. V sklopu projekta SRIP krožno gospodarstvo je družba zagotavljala strokovno podporo na področju rešitev krožnega gospodarstva. Skupaj z Ministrstvom za okolje se izvaja projekt termične predelave odpadkov Maribor. Hčerinska družba Energija in okolje izvaja projekt Eco Housing, ki bo vzpostavil sistem socialno-pametnega bivanja v na novo zgrajenem večstanovanjskem objektu v Budimpešti.

Pri projektu Urban Soil 4 Food gre za predelavo bio odpadnih snovi in zemljin v uporabne zemljine za rabo v urbanem okolju. Projekt Cinderela je namenjen predelavi odpadnih zemljin, odpadnega blata s čistilne naprave, težke frakcije komunalnih odpadkov in gradbenih odpadkov v nove gradbene materiale in kompozite. Cilj projekta Winpol je izboljšati politike ravnanja z odpadki, tako da bodo vedno bolj spodbujale in promovirale uporabo inteligentne opreme in načrtovanja, ki izvirajo iz nje. Pri projektu Innocat gre za iskanje strokovnih in učinkovitih rešitev na področju trajnostnega prometa. Rešitev predvideva namestitev nove tehnologije, ki nadomesti 60 % PGM z bakrenimi nanodelci. Nadgradnjo tega projekta predstavlja v letu 2021 pridobljeni projekt Pheidias.

Pri projektu City Water Circle se obravnava predvsem raziskovanje in izdelava strategij na področju ponovne uporabe (različne) vode v urbanih območjih. Del projekta so tudi manjši piloti, pri čemer bo Mariborski vodovod izvedel pilot v Mariboru, v katerem bo kot izjemno dodano vrednost projekta povezal le-tega z Nigradovim že pridobljenim projektom Cinderela. V projektu Dear-Food Wawe – Empowering Urban Youth for climate Action se izvajajo aktivnosti za ozaveščanje populacije mladih (15–35) o pomenu lokalno pridelane hrane. Pri projektu Upsurge je v sklopu projekta konzorcija 23 mednarodnih partnerjev v Mariboru predvidena izvedba demonstracije uporabe NBS (naravnih rešitev) za izboljšanje kvalitete zraka v Mariboru, za demonstracijo je izbran (in z MOM usklajen) del bodočega Parka Pekrski potok.

MARPROM

Marprom je uveljavil spletno in mobilno aplikacijo za nakup avtobusnih vozovnic. Obe uporabnikom ponujata nakup enkratnih voženj in polnjenje obstoječih kartic Marprom z različnimi vozovnicami. Poleg tega je družba nadaljevala z aktivnostmi za izboljšanje delovanja sistema RTPI za obveščanje potnikov o prihodih avtobusov v realnem času. Gre za elektronske prikazovalnike točnega prihoda avtobusov na postajališčih.

– MARIBORSKI VODOVOD

Mariborski vodovod izvaja projekt »Pametno mesto – Smart City«; s tem projektom želi družba skupaj s partnerji, Mestno občino Maribor in drugimi, ki so pristopili k projektu, aktivirati trajnostni razvoj urbanega okolja in spodbujati inovativnost v mestu Maribor ter pilotne projekte, ki bodo omogočili aktivnosti pametnega mesta na področju vpeljave pametnih storitev, tehnologij in izdelkov. V sodelovanju z mariborsko univerzo se izvaja projekt AI REGIO. V projekt so izbrali področje upravljanja vodnih izgub. Ker je projekt namenjen malim in srednjim podjetjem s področja proizvodnje, se v projektu fokusirajo na industrijske cone in proizvodna podjetja. Družba želi skupaj z Univerzo bolje obvladovati in zmanjšati vodne izgube v omrežju. To bo doseženo ob pomoči umetne inteligence (UI) pri analizi satelitskih posnetkov vlažnosti zemljine in pomoči UI pri analizah velikih količin podatkov vgrajenih (zemeljskih) kontrolnih merilnikov v vodovodnem omrežju.

– NIGRAD

Nigrad je nadaljeval delo v okviru projektov Cinderela, Urge II in CWC. V sklopu projekta Cinderela v Dogošah se je izvedla izgradnja demonstracijskega objekta, uredile so se dovozne ceste in izvedla izdelava montažnih elementov. Prav tako so uspešno potekale aktivnosti na projektih URGEII (namen je doseči metodologijo, ki omogoča, da se krožna ekonomija na široko vključi v procese načrtovanja politike, povezane z gradbeništvom, v posameznem sodelujočem mestu) in na projektu CityWaterCircle. Nigrad je uspešno pridobil projekt Life Restart; v sklopu tega projekta izvajajo aktivnosti, ki segajo od preprečitve nastanka in identifikacije ilegalnih odlagališč odpadkov do vzpostavitve banke sekundarnih materialov in izdelave pass-port materialov.

– POGREBNO PODJETJE MARIBOR

Pogrebno podjetje Maribor posveča pozornost digitalizaciji – tako so kot prvi v Evropi so predstavili mobilno aplikacijo na pokopališčih Artour, v sodelovanju s fakulteto FERl ter malimi in srednjimi podjetji pa prvi digitalni nagrobnik na svetu.

– SNAGA

V družbi Snaga so bili v ospredju projekti Urban Soil 4 Food (realizirana dobava opreme za pilotno napravo za predelavo biološko razgradljivih odpadkov), Winpol (v implementacijskem akcijskem načrtu sta predstavljena dva ukrepa – podzemne zbiralnice in mobilna zbirna postaja), Poly krožnost (bistvo projekta je izvajanje pilotne predelave različnih vrst plastičnih odpadkov v DEMO hidrolizni napravi) ter projekt ZOJO – Zbiraj odpadno jedilno olje (glavni namen projekta je približati zbiranje in oddajo odpadnega jedilnega olja prebivalcem s postavitvijo zbiralnic in razdelitvijo ročk za zbiranje v gospodinjskih).

2.8 Družbena odgovornost

Odgovorno do vseh deležnikov družbe JHMB

V družbi JHMB velja zavedanje bogate tradicije in poslanstva odvisnih družb, zato so bili v 2020 zastavljeni temelji družbene in okoljske odgovornosti Skupine JHMB, s katerimi so povzeta oz. nadgrajena proaktivna izhodišča izvajanja posameznih strategij vračanja v lokalno skupnost v okviru sponzorstev in donacij, ki so bila v odvisnih družbah v veljavi do združitve v Skupino JHMB. Ker pa je termin družbene odgovornosti večplasten in ima širok sev, je bil v preteklem letu sprejet tudi etični kodeks.

Omenjeno besedilo opredeljuje osnovna načela sprejemljivega ravnanja in obnašanja zaposlenih v družbi JHMB. Spoštovanje določil etičnega kodeksa krepi ugled tako zaposlenih kot družbe v celoti, ki skrbi za krepitev integritete, odgovornosti ter omejevanje korupcijskih tveganj, protipravnega in neetičnega delovanja. Družba JHMB se pri opravljanju svojih aktivnosti zavezuje poslovati v skladu z najvišjimi etičnimi standardi, kar je eden od temeljev družbene odgovornosti.

Po zastavljenih etičnih standardih zaposleni v družbi JHMB delujejo v skladu z načeli trajnostnega razvoja na način, po katerem se skuša zadostiti današnjim potrebam, ne da bi bile pri tem ogrožene možnosti prihodnjih generacij za uresničitev njihovih lastnih potreb. Posebna skrb je namenjena zagotavljanju ustreznega ravnovesja med poslovno uspešnostjo, varstvom okolja in družbeno odgovornostjo. Vse odločitve so podkrepjene z mislijo na okolje, zato je poskrbljeno za ločevanje odpadkov, racionalno rabo energije ter sredstev za delo, zagotovljena je podpora projektom in aktivnostim, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju.

2.9 Investicije

Vlaganja v razvoj komunalne ureditve mesta

V letu 2021 je družba JHMB pripravljala strateške usmeritve in planirala aktivnosti na področju investicij za prihodnja leta. Investicij v tekočem letu ni bilo.

JHMB namerava svojo vlogo strateške in povezovalne družbe uresničiti tudi kot družba za načrtovanje investicij in investicijskega vzdrževanja objektov z namenom sinergijskega upravljanja z infrastrukturo v lasti MOM ter upravljanju in vzdrževanju mariborskih javnih podjetij. Veliko pozornosti družba JHMB namenja doslednemu usklajevanju investicijskih ciklov podjetij iz Skupine JHMB (npr. uskladitev projektne dokumentacije/soglasij za projekte) in definiranju ter razmejitvi dejavnosti pridruženih podjetij. Ob sodelovanju z MO Maribor so povezana podjetja pripravila usklajen petletni plan investicij za obdobje 2020–2025.

Za vzpostavitev delovanja družbe JHMB so bile izvedene zgolj najnujnejše investicije v osnovno informacijsko infrastrukturo podatkovnega centra, ki gostuje v varni sobi v prostorih MOM. Prav tako je bilo nabavljene nekaj osebne računalniške opreme (monitorji, namizni in prenosni računalniki, mobilniki), ki je nadomestila dotrajano ali okvarjeno opremo v skupni vrednosti 78.449,00 evrov.

2.10 Obvladovanje tveganj

V Skupini JHMB trenutno še ni implementirana skupna metodologija za vzpostavitev in vodenje registra tveganj za vse povezane družbe. Enotna metodologija in register tveganj bo zagotovo ena od prioritet delovanja skupine v bližnji prihodnosti; odvisne družbe so skozi svoje delovanje z različnimi pristopi zaznale in posledično obvladovale tveganja, ki so jim bila izpostavljena pri poslovanju.

2.10.1 Poslovna in operativna tveganja

Kot poslovno tveganje je v družbah v skupini opredeljen vpliv nevarnosti, negativnih dogodkov, groženj in izgubljenih priložnosti, ki s svojo potencialno uresničitvijo negativno učinkujejo na delovanje skupine. Negativni vplivi se lahko odražajo na premoženju družbe, denarnem toku, dobičkonosnosti, ugledu in delovanju skupine v smislu prekinitev. Proces obvladovanja tveganj je namreč neprekinjen poslovni proces, za vzpostavitev in delovanje pa so odgovorni organi nadzora in vodenja družbe.

Poslovna tveganja so lahko razvrščena v tista, ki prihajajo od zunaj (zunanja tveganja), in tista, ki izvirajo iz podjetja (notranja tveganja). Zunanja poslovna tveganja so povezana s spremembami makroekonomskih pogojev poslovanja na ključnih trgih. Od nastopa epidemije novega koronavirusa v začetku leta 2020 vpliva na gospodarstvo se je izpostavljenost podjetja omenjenim tveganjem močno povečala. Notranja (tudi prodajna) poslovna tveganja so povezana s konkurenčnostjo pri prodaji storitev. V Skupini JHMB je bila v skladu z zastavljenimi koraki v 2021 namenjena posebna pozornost naslednjim vrstam poslovnih tveganj.

PREMOŽENJSKO TVEGANJE

Opis tveganja: premoženjsko tveganje predstavlja verjetnost nastanka izgube možnosti uporabe ali vrednosti premoženja.

Ukrep za obvladovanje tveganja: redno in tekoče vzdrževanje premoženja in zavarovanje škod.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko.

Pojasnilo: družbe znotraj skupine so premoženjsko tveganje ocenjevale za nizko, saj ga obvladujejo z ustreznimi zavarovanji premoženja. Medtem, ko je bilo v večini družb tveganje nizko, je bilo tveganje v družbah Snaga in Marprom visoko. Pri prvi je razlog negotovost obratovanja in ekonomska upravičenost investicije v sortirnico, pri drugi pa velik vpliv epidemije na poslovanje.

REGULATORNO TVEGANJE

Opis tveganja: regulatorno tveganje predstavlja nepravočasno, neustrezno upoštevanje sprememb predpisov, tveganje (ne)uvajanja, zamude pri rokih. Tveganje predstavlja tudi neenoten pristop oskrbovanih občin pri storitvah, ki jih izvajajo družbe znotraj skupine, kar predstavlja obstoj konkurence v nekaterih dejavnostih obveznih občinskih gospodarskih javnih služb.

Ukrep za obvladovanje tveganja: sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje, sodelovanje z vsemi deležniki, medsebojno obveščanje.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: nekatere družbe znotraj skupine so zaradi konkurence izpostavljene tveganju, da bodo občine podelile koncesijo kateremu drugemu izvajalcu.

_ KADROVSKO TVEGANJE

Opis tveganja: kadrovsko tveganje predstavlja vsa tveganja s strukturo, številom in usposobljenostjo zaposlenih, kadrovskimi postopki, varstvom osebnih podatkov.

Ukrep obvladovanja tveganja: zagotavljanje ustreznega kadra in ustreznega upravljanja z zaposlenimi, popisi ključnih delovnih mest in procesov, pravočasno in ustrezno nadomeščanje, omejen dostop do osebnih podatkov, varno posredovanje podatkov.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: znotraj Skupine JHMB imajo odvisne družbe različne potrebe po kadrih. Pri nižje izobraženih kadrih je prisoten splošen regijski problem odhajanja kadra na bolje plačana dela v tujini. Pri višje izobraženem kadru gre pogosto za specifična delovna mesta, ki zahtevajo določene izkušnje, ki jih ni možno dobiti drugje kot v družbi. Zaradi navedenega lahko ob odhodu katerega od zaposlenih s ključnih delovnih mest nastane praznina, ki jo je težko zapolniti z obstoječimi kapacitetami oz. novo zaposlitvijo.

_ OPERATIVNA TVEGANJA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Opis tveganja: predstavlja neustrezno ali nepravilno izvajanje postopkov v informatiki, nepravilno ravnanje ljudi, neustrezno ali nepravilno delovanje informacijskih sistemov ter vplive zunanjih dogodkov in dejanj.

Ukrep obvladovanja tveganja: postopno poenotenje informacijskih sistemov in vzpostavitev notranjih kontrol.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: družbe znotraj skupine uporabljajo različne informacijske sisteme, s katerimi se srečujejo različni uporabniki od najnižjih do najvišjih ravni poslovnih procesov. Poenotenje poslovnih procesov in informacijskega sistema bo v začetni fazi delovanja skupine zagotovo največji izziv. Informatika se drži priporočil dobre prakse in priporočil standarda varovanja informacij (ISO/IEC 27001), na podlagi katerih bi bilo možno ob potencialni izgubi ali potvarjanju podatkov mogoče vzpostaviti originalno stanje.

_ TVEGANJE NA PODROČJU JAVNIH IN EVIDENČNIH NAROČIL

Opis tveganja: obstoj nasprotja interesov (91. člen ZJN-3), zamujanje pri izvajanju javnih in evidenčnih naročil zaradi kadrovske podhranjenosti, neustrezni pogoji, merila in tehnične zahteve, revizijski zahtevki, prekrškovni postopki.

Nabavnim tveganjem je Skupina JHMB izpostavljena predvsem pri nabavah energentov, materialov, storitev, gradnjah itn. Gibanje nabavnih cen in vpliv na poslovne odhodke se obvladuje v omejenem obsegu s pomočjo sklepanja večletnih pogodb z dobavitelji pomembnejših storitev, materialov in energentov ter izbiro zanesljivih dobaviteljev s postopki javnega naročanja. Skupina izvaja tudi

skupne nastope vseh družb na trgu dobaviteljev oz. skupna javna naročila, ki zaradi večjih skupnih nabavnih količin znižujejo nabavne cene. S strokovnim, odgovornim in pravočasnim pristopom k izvedbi postopkov javnega naročanja zmanjšujemo okoliščine, ki bi lahko privedle do zamud, neustreznega obsega in kakovosti naročil, revizijskih zahtevkov, ipd.

Ukrep za obvladovanje poslovnega tveganja: izobraževanja in dodatna usposabljanja, nove zaposlitve, preprečevanje nasprotja interesov, ustrezna navodila, načrti javnih in evidenčnih naročil, enoten informacijski sistem, določitev pristojnosti in odgovornosti, kakovostna komunikacija in določitev prioritet.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko.

Pojasnilo: odvisne družbe so različno ocenjevale stopnje tveganja, Snaga in Nigrad sta ocenila nabavno tveganje za srednje, medtem ko ga sta Marprom in Vodovod zaradi pritiskov na višanje cen energentov ocenil za visoko.

_ TVEGANJE RAZKRITJA OSEBNIH IN DRUGIH PODATKOV

Opis tveganja: nepooblaščen razkrivanje osebnih in zaupnih podatkov s strani zaposlenih ali zunanjih izvajalcev v podjetju.

Ukrep za obvladovanje poslovnega tveganja: nadzorovani dostopi, redno preverjanje varnosti evidenc, menjava in uporaba gesel, dosledna skrb za nadzor nad spremembami pravic, izobraževanje zaposlenih.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: družba JHMB je v zadnjem kvartalu leta 2020 pričela z operativnim delovanjem, v začetku katerega še ni bilo obdelave osebnih podatkov. Večina tveganj, povezanih z razkrivanjem podatkov, izhaja iz služb, ki so bile v začetku leta 2021 prenesene na obvladujočo družbo. Z združevanjem poslovnih procesov in podatkovnih baz bo treba na področju varovanja podatkov sisteme odvisnih družb in obvladujoče družbe zastaviti na novo. V obvladujoči družbi so se že začele aktivnosti v smislu priprave osnovnih pravnih podlag za prihodnjo obdelavo osebnih podatkov.

_ OKOLJSKO TVEGANJE

Opis tveganja: dejavnosti skupine se izvajajo v gosto poseljenem urbanem okolju, zato odvisne družbe veliko pozornosti posvečajo vplivom na okolje. Tveganja obsegajo možnost onesnaženja pitne vode, prekomerne emisije plinov v ozračja, požarno in eksplozijsko ogroženost.

Ukrep za upravljanje z okoljskim tveganjem: odvisne družbe imajo vzpostavljene sisteme ravnanja z okoljem, s katerimi uresničujejo politiko varovanja okolja na področjih svojega delovanja. Verjetnost nastanka izrednih dogodkov se obvladuje s preventivnimi ukrepi, izobraževanjem, stalnim monitoringom, izdelanimi varnostnimi načrti, pravilnim ukrepanjem.

Ocena stopnje tveganja: srednje.

Pojasnilo: odvisne družbe so izvajale ukrepe ravnanja z okoljem samostojno.

_ OBRATOVALNO TVEGANJE

Opis tveganja: tako pri oskrbi s pitno vodo kot pri dejavnosti ravnanja z odpadno vodo sta nenehno prisotni tveganji varnosti zaradi sprememb kakovosti pitne vode ter zanesljivosti oskrbe zaradi nenadnih okvar kot posledice poškodb ali dotrajanosti. Na področju zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov obstaja tehnično-tehnološko tveganje opreme, zmogljivosti in sestave odpadkov, zagotavljanja učinkovitosti delovanja naprav, zapolnjenosti kapacitet in tudi začasnega skladiščenja produktov, ki jih je treba oddati v sežig, kar lahko vpliva na ekonomičnost poslovanja.

Pri oskrbi s toploto in zemeljskim plinom se pri poslovanju pojavljajo tveganja v povezavi z varnostjo in zanesljivostjo dobav energije in energentov, zaradi možnosti izpada proizvodnih ali nabavnih virov, naključnih izpadov cevovodov in druge opreme kot posledice poškodb ali dotrajanosti. Pri izvažanju prevozov se pojavljajo tveganja pri zanesljivosti in varnosti prevozov. Glavno tveganje predstavlja nezadovoljivo in nepravočasno vzdrževanje avtobusov in voznega parka.

Ukrep za obvladovanje obratovalnega tveganja: odvisne družbe tveganje obvladujejo z izvajanjem vsakodnevnih in dolgoročno načrtovanih aktivnosti, s preizkušnji, notranjim in zunanjim nadzorom, z zagotavljanjem zadostnih kapacitet lastnih proizvodnih virov, z redno periodično kontrolo opreme in omrežij ter z rednim vzdrževanjem svojih naprav in infrastrukture, z vzpostavljenimi 24-urnimi dežurnimi službami in s strokovno usposobljenostjo zaposlenih.

Ocena stopnje tveganja: srednje.

Pojasnilo: odvisne družbe so izvajale ukrepe v zvezi z obratovalnim tveganjem samostojno.

2.10.2 Finančna tveganja

V Skupni JHMB je bila v letu 2021 namenjena pozornost v nadaljevanju predstavljenim vrstam finančnih tveganj.

_ KREDITNO TVEGANJE

Opis finančnega tveganja: kreditno tveganje predstavlja verjetnost nastanka izgube zaradi neizpolnitve pogodbenih obveznosti dolžnika.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: redno in tekoče opominjanje nepravočasnih plačnikov, načrtovanje denarnih prilivov in odlivov.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: družbe v skupini imajo glede na naravo svojih storitev različne stopnje tveganja. Pri storitvah, kjer je plačnik proračun posamezne občine, je tveganje neplačila sorazmerno nizko. Pri storitvah JS, kjer so plačniki končni uporabniki, je tveganje neplačila opravljene storitve zaradi krize kot posledice epidemije novega koronavirusa srednje do visoko. Pri storitvah, ki spadajo v okvir tržnih dejavnosti, družbe samostojno izvajajo ukrepe, da bi bile izvedene storitve plačane. Kljub navedenemu obstaja srednje tveganje, da katera od teh storitev ne bo plačana.

_ INFLACIJSKO TVEGANJE

Opis finančnega tveganja: inflacijsko tveganje predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi zmanjševanja kupne moči likvidnih sredstev.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: redno in tekoče spremljanje gibanj, napovedi in ukrepov centralnih bank, nalaganje presežka sredstev v bolj tvegane/donosne oblike. Predlogi sprememb predpisov (uredba MEDO, občinski odloki ...), da se inflacijski vplivi vključijo v regulacijo cen teh storitev.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: Zaradi vojne v Ukrajini je bila po zadnjih javnih podatkih pri pripravi konsolidiranega letnega poročila je letna stopnja inflacije po SURS-u 8,1-odstotna. Napovedi analitikov glede inflacije so zelo različne, po zadnji Napovedi gospodarskih gibanj UMAR (pomladanska napoved, marec 2022), se je inflacija v začetku leta 2022 okrepila in se bo predvidoma ohranjala na sorazmerno visoki ravni, sledilo bo postopno upadanje. Glede na to, da uredba MEDO in cene drugih storitev, ki so oblikovane na podlagi sklepov občinskih svetov, ne vsebujejo varovalke, ki bi vključevala inflacijsko tveganje, obstaja srednje tveganje, da obstoječe cene storitev ob višji inflaciji ne bodo več zadostovale za pokrivanje stroškov izvajanja teh storitev.

_ VALUTNO TVEGANJE

Opis finančnega tveganja: valutno tveganje pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo oz. valutnega tečaja.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: spremljanje gibanj valutnih tečajev, spremljanje napovedi in ukrepov centralnih bank glede pomembnih svetovnih valut, terminske pogodbe za nakupe/prodaje valute.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko

Pojasnilo: družbe znotraj skupine poslujejo skoraj izključno v domačem evroobmočju, zato je valutno tveganje nizko. Gibanje tečajev EUR/USD je bilo v začetku leta 2021 1,1296 USD in 1,1326 USD na koncu 2021. Relativna sprememba je bila 0,3 %, torej je vrednost USD padla. Iz tega izhaja, da bo povprečni devizni tečaj med ameriškim dolarjem in evrom v obdobju 2021–2024 na ravni 1,184–1,093 USD za evro in bo torej malce nižji kot v lanskih decembrskih projekcijah. Napoved za leto 2022 ne predvideva bistvene spremembe, zato ostaja ocena stopnja tveganja nespremenjena.

_ OBRESTNO TVEGANJE

Opis finančnega tveganja: obrestno tveganje pomeni možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: spremljanje gibanja EURIBOR na trgu, spremljanje napovedi in ukrepov ECB, spremljanje ponudb komercialnih bank.

Ocenjena stopnja tveganja: srednje.

Pojasnilo: po metodologiji ECB, ki temelji na kratkoročnih obrestnih merah, se te merijo s 3-mesečno obrestno mero EURIBOR, tržna pričakovanja pa so izpeljana iz obrestnih mer terminskih pogodb. S to metodologijo dobimo povprečno raven kratkoročnih obrestnih mer v višini - 0,5 % v letih 2021 in - 0,4 v letu 2022. Tržna pričakovanja glede nominalne donosnosti 10-letnih državnih obveznic v evroobmočju kažejo na povprečno raven v višini 0,1 % za leto 2021 in 0,8 % za leto 2022. Napoved za leto 2022 predvideva rast zato je ocena stopnje tveganja spremenjena.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Opis finančnega tveganja: primanjkljaj likvidnih sredstev za tekoče poravnavanje obveznosti.

Ukrep za obvladovanje finančnega tveganja: kakovostno načrtovanje denarnih izdatkov in prejemkov, pridobitev začasnih virov likvidnih sredstev, dosledno uresničevanje ukrepov na področju kreditnega tveganja. Ob morebitnem poslabšanju kreditnega tveganja na visoko bomo zaradi dostopnih posojil blažili ta negativen učinek.

Ocenjena stopnja tveganja: nizko.

2.11 Izjava o nefinančnem poslovanju

Poslovno poročilo družbe Javni holding Maribor, družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb, d. o. o., vključuje poročilo o nefinančnem poslovanju, ki vsebuje informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter o zadevah, povezanih z bojem proti korupciji in podkupovanju.

— ZAVEZANI K ETIČNEMU RAVNANJU

Prizadevamo si ohranjati visoka moralna in etična načela. Na vseh ravneh spoštujemo ustavo, mednarodne pogodbe, zakone, uzance in druge predpise. Med ključnimi vrednotami so tako poštenost in preglednost poslovanja ter profesionalnost in strokovnost, med ključnimi zavezami pa zavezanost etičnemu ravnanju, varstvu zasebnosti in osebnih podatkov, varovanju poslovne skrivnosti, varnosti in zdravju pri delu, preprečevanju podkupovanja, preprečevanju nasprotja interesov, družbeni odgovornosti in varovanju okolja.

Ravnamo odgovorno ter smo pri delu aktivni, odkriti in pošteni, izpolnujemo obljube in prevzete obveznosti. Vsak dan sproti uresničujemo svojo vizijo, poslanstvo in vrednote, s čimer kažemo odgovoren odnos do dela in zaposlenih. Delujemo odločno in proaktivno ter ravnamo odgovorno.

— SKRB ZA ZAPOSLENE

V Javnem holdingu Maribor skupaj ustvarjamo okolje za uspešno sodelovanje in timsko delo. Sodelavce vključujemo v delo in delovno okolje, pri čemer dajemo velik poudarek socialnemu področju in skrbi za zaposlene ter stalnemu pridobivanju in izmenjavi znanj. Spodbujamo prost pretok informacij in odprto komunikacijo, ki je osnova za uspešno sodelovanje. Zaposlenim zagotavljamo varno delo in delovno okolje, tveganja redno ocenjujemo in jih z ustreznimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni ter skrbimo za nenehno izboljševanje delovnih pogojev. Zaposlene vzpodbujamo k upoštevanju ukrepov iz varstva pri delu. Zaposleni se zavedajo, da na delovno mesto ne smejo prihajati pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc.

Redno izvajamo preventivne in obdobjne zdravniške preglede zaposlenih. Skrbimo za program promocije zdravja na delovnem mestu. V okviru tega programa vzpodbujamo aktivno sodelovanje pri skrbi za lastno zdravje zaposlenih na delovnem mestu. Organiziramo tudi različne športne dogodke, s katerimi vzpodbujamo kreativnost in produktivnost zdravja zaposlenih. Vzpodbujamo socialni dialog in krepimo pripadnost zaposlenih.

— SKRB ZA NARAVNO IN USTREZNO DELOVNO OKOLJE

Javni holding Maribor, d. o. o., ima skupaj s povezanimi podjetji pomemben vpliv na okolje. Prizadevamo si k zmanjševanju vseh negativnih vplivov iz svoje dejavnosti in iz dejavnosti povezanih podjetij, zato zaposlene ozaveščamo o okoljevarstvenih vidikih.

Skrbimo za naravno in ustrezno delovno okolje. Naša ravnanja so skladna z okoljevarstveno zakonodajo. Skrbimo za okolje in skupaj s povezanimi podjetji ter lokalno skupnostjo sodelujemo pri okoljevarstvenih projektih. Sodelujemo in vodimo dialog s povezanimi podjetji in prispevamo k blaginji tako uporabnikov kot družbe in lokalne skupnosti. Naklonjeni smo iskanju rešitev in postopkov, v katerih zmanjšujemo nevarnost oz. tveganje za zdravje ljudi in okolje. Ob zagotavljanju zdravega

delovnega okolja vzpodbujamo zaposlene k skrbnemu ravnanju z naravo. Redno skrbimo za ločevanje odpadkov ter varčno porabo vode in energentov.

PREPREČEVANJE MOBINGA

V družbi Javni holding Maribor, d. o. o., je prepovedana vsaka oblika nadlegovanja in trpinčenja na delovnem mestu v okviru *Pravilnika o enaki obravnavi in o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu in preprečevanju nasilja s strani tretjih oseb*. Vsi zaposleni se morajo vzdržati neprimernega ravnanja, ki ogroža dostojanstvo druge osebe. Vsak zaposleni lahko takšno ravnanje prijavi vodji, pooblaščenim osebam ali predstavniku sveta delavcev ali sindikatu.

INTEGRITETA IN SPOŠTOVANJE

Naši medsebojni odnosi so pošteni in temeljijo na spoštovanju, dostojanstvu in osebni integriteti. Zavedamo se, da je pravica do zasebnosti ena najpomembnejših človekovih pravic in zato spoštujemo zasebnost vsakega zaposlenega na delovnem mestu. Ravnamo odgovorno, pri delu smo aktivni, odkriti in pošteni, izpolnjujemo obljube in prevzete obveznosti. Zavedamo se, da k dobrim poslovnim rezultatom pripomore zadovoljstvo zaposlenih v družbi JHMB, zaposlenih v povezanih podjetjih, poslovnih partnerjev in vseh drugih uporabnikov storitev kot tudi lokalne skupnosti. Prizadevamo si, da je komunikacija jasna, nedvoumna in pravočasna. Vzpodbujamo solidarnost, medsebojno pomoč in medgeneracijsko izmenjavo izkušenj ob vzajemnem spoštovanju posameznikov različnih starosti. Zavedamo se, da ohranjanje integritete prinaša dolgoročne odnose in uspeh, zato varujemo svojo integriteto in integriteto drugih.

Ne dopuščamo vedenja, ki ustvarja nedelavno, nespodbudno ali žaljivo delovno okolje. Z drugimi ravnamo tako, kot si želimo, da bi oni ravnali z nami. Spodbujamo enakopravnost ne glede na spol, raso, starost, zdravstveno stanje, invalidnost, versko, politično prepričanje, članstvo v sindikalni organizaciji, narodnostno ali socialno poreklo, družinski status, premoženjsko stanje, spolno usmerjenost ali druge osebne okoliščine. Odnose z zaposlenimi, uporabniki storitev in poslovnimi partnerji gradimo na medsebojnem spoštovanju ter sprejemanju njihovih mnenj, potreb, občutkov in prispevkov. Zavedamo se, da je komunikacija ogledalo našega ravnanja in vpliva na ugled podjetja.

ZAGOTAVLJANJE ENAKIH MOŽNOSTI

V Javnem holdingu Maribor v okviru politike raznolikosti upoštevamo načelo vključevanja in zagotavljanja enakih možnosti, tudi v sestavi vodenja in nadzora. Pri zaposlenih v sestavi vodenja in v organih nadzora za te funkcije upoštevamo spol, starost, izobrazbo, poklicne izkušnje in veščine ter tudi strokovno raznolikost in prakso, saj želimo v najvišjih organih vodenja zagotoviti kompletnost za kontinuiran proces delovanja. Rezultati politike raznolikosti so vidni v raznolikosti po spolu v prisotnosti medgeneracijske raznolikosti ter raznolikosti z vidika izobrazbe, vse to pa prispeva k ustrezni raznolikosti kvalifikacij, znanja in izkušenj ter s tem k širšemu znanju in pogledu na vodenje in nadzor nad poslovanjem družbe.

NEPRISTRANSKOST

Zavezani smo k preprečevanju nasprotja interesov. Delamo pošteno, nepristransko in v korist podjetja, poslovne odločitve pa oblikujemo skladno z njegovimi cilji, poslovnimi načrti in zastavljeno strategijo. Naši osebni interesi ali povezave ne vplivajo na naše poslovne odločitve; v vsaki situaciji smo pozorni, da ne pride do nasprotja interesov. Na našo odločitev ne sme vplivati nedovoljen interes, naš osebni interes ali interes, ki ni skladen s cilji podjetja. Sami se izločimo iz postopkov, v katerih se odloča o naših pravicah in obveznostih ali o pravicah in obveznostih naših bližnjih, sorodnikov, prijateljev ali znancev.

Zavezani smo tudi k preprečevanju podkupovanja, zato niti poslovnim partnerjem niti nobeni drugi osebi pri delu ali v povezavi z delom ne obljubljam, ponujamo, dajemo ali od njih sprejemamo nedovoljenih nagrad, daril ali koristi. Prav tako zavračamo vsakršno obljubo ali ponudbo nedovoljenih nagrad, daril ali koristi. Zavedamo se, da je nedovoljena nagrada (darilo ali korist) tista nagrada (darilo ali korist), ki ima nesorazmerno vrednost in lahko na posameznika vpliva tako, da ga vodi v sklenitev posla, ki ga sicer ne bi sklenil.

Poročilo o nefinančnem poslovanju je celovit dokument, integriran v poslovno poročilo, ki zainteresiranim javnostim omogoča razumevanje bistvenih razsežnosti razvoja, uspešnosti in položaja Javnega holdinga Maribor, d. o. o., ter učinka njegovih dejavnosti.

2.12 Dogodki po datumu računovodskih izkazov

Poslovni dogodki v 2022 do izdaje LP 2021

Medtem ko se epidemija, ki je posledica virusa COVID-19, po podatkih o obolelih in rahljanju ukrepov bliža koncu, se je v mesecu februarju začela vojna v Ukrajini. Kratkoročno so posledice že vidne v obliki dvigovanja cen energentov in cene surove nafte. Navedeno je vplivalo na to, da je Mariborski vodovod, d. o. o., zaradi višjih cen električne energije, pridobljenih na javnem razpisu, v mesecu maju že predlagal spremembe cen vodarine v vseh oskrbovanih občinah, kar je bilo do datuma priprave konsolidiranega letnega poročila v večini občin že realizirano.

Skupina JHMB sicer nima neposredne izpostavljenosti Ukrajini, Rusiji ali Belorusiji, zato bo potencialen vpliv na skupino le posreden skozi splošno gospodarsko situacijo. Obstaja možnost, da bi se zaradi nastale situacije pojavile težave pri dobavi energentov, predvsem zemeljskega plina. Skupina ne pričakuje prilagoditve knjigovodskih vrednosti sredstev ali obveznosti. Dolgoročni učinek lahko vpliva tudi na obseg trgovanja, denarne tokove in dobičkonosnost. Skupina na datum teh računovodskih izkazov še naprej posluje nemoteno in zato še naprej pripravlja računovodske izkaze na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja.

V letu 2022 do izdaje letnega poročila za leto 2021 izpostavljamo v nadaljevanju predstavljene poslovne dogodke:

- 12. 1. 2022 je MO Maribor dokapitalizirala Javni holding Maribor, d. o. o., s stvarnim vložkom v višini 1.101.600 EUR, tako da osnovni kapital družbe znaša 2.101.600 EUR.
- 12. 1. 2022 je družba JHMB dokapitalizirala Javno podjetje Marprom, d. o. o., s stvarnim vložkom v višini 1.101.600 EUR.
- 4. 2. 2022 je odvisna družba Pogrebno podjetje, javno podjetje, d. o. o., nakazala dividendo v višini 300.000 EUR.
- 28. 2. 2022 je predsednik nadzornega sveta mag. Boris Novak odstopil kot član nadzornega sveta družbe JHMB.
- 8. 3. 2022 je bil v nadzorni svet družbe JHMB imenovan mag. David Kastelic, ki je bil dne 22. 3. 2022 izvoljen za predsednika nadzornega sveta družbe JHMB.
- 22. 3. 2022 je družba JHMB odkupila 1,5945-odstotni delež MOM v družbi Šport Maribor, d. o. o.
- 28. 3. 2022 je družba JHMB odkupila 94,4055-odstotni delež od dosedanjih deležnikov in postala glavna deležnica v družbi Šport Maribor, d. o. o.

3 Računovodsko poročilo

Transparentno in dosledno

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

VALUTA družba za revizijo d.o.o., Slovenska ulica 39, Maribor, tel.: (02) 234 24 80, fax: (02) 234 24 81, e-mail: info@valuta.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

SKUPŠČINI DRUŽBE

Javni holding Maribor, družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb d.o.o., Zagrebška cesta 30, Maribor

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe JAVNI HOLDING MARIBOR d.o.o., Maribor, ki vključujejo konsolidirani izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021 in konsolidirani izkaz poslovnega izida, konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidirani izkaz gibanja kapitala in konsolidirani izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj skupine družbe JAVNI HOLDING MARIBOR d.o.o., Maribor na dan 31. decembra 2021 ter njen skupinski poslovni izid in skupinski denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska Unija (MSRP kot jih je sprejela EU).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (»Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta«). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve - dogodki po datumu konsolidiranih računovodskih izkazov

Ugotavljamo, da lahko vojna v Ukrajini vpliva posredno na delovanje holdinga in družb, ki delujejo v njegovem okviru skozi težave pri dobavi energentov in njihovih cen, vendar pa učinkov vpliva zaradi visoke negotovosti prihodnjih dogodkov še ni mogoče zanesljivo oceniti.

Poročilo neodvisnega revizorja: 1/5

Prav tako ugotavljamo, da izkazuje odvisna družba Javno podjetje Marprom d.o.o. na dan 31. 12. 2021 potencialni primanjkljaj kratkoročnih sredstev nad kratkoročnimi obveznostmi v višini 1.974 tisoč EUR. Tovrsten primanjkljaj kratkoročnih sredstev predstavlja tveganje likvidnostnih težav in s tem povečuje dvom v zmožnost delovanja odvisne družbe Javno podjetje Marprom d.o.o. v obsegu kot je poslovala do sedaj. V letu 2022 je bila izvedena dokapitalizacija v višini 1.102 tisoč EUR. Družba načrtuje pokritje preostalega primanjkljaja iz naslova koncesijskih dejavnosti, amortizacije lastnih sredstev, pozitivnega poslovanja tekočega leta in z limitom na TRR.

Naše mnenje v zvezi s to zadevno ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključna revizijska zadeva je tista, ki je po naši strokovni presoji najpomembnejša pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. To zadevo smo upoštevali pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih in o tej ključni revizijski zadevi ne izražamo ločenega mnenja. Za zadevo, ki jo posebej obravnavamo v nadaljevanju, v tem smislu opisujemo njeno obravnavo v okviru revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno s tistimi, ki so povezane s to zadevo. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Neopredmetena sredstva in nekratkoročne finančne obveznosti- koncesijska infrastruktura

Neopredmetena sredstva so v konsolidiranem izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2021 izkazana v višini 70.311.574 EUR in predstavljajo 46 % celotnih sredstev. Nanašajo se predvsem na pravice do uporabe koncesijske infrastrukture in so bila pripoznana v skladu s pojasnilom OPMSRP-12- Dogovori o koncesiji storitev. Znesek Pravic iz koncesije za infrastrukturo znaša na dan 31.12.2021 v višini 70.224.727 EUR. Od pripoznanja dalje sledijo določilom MRS 38- Neopredmetena sredstva. Pri samem izračunu je skupina uporabila znesek najemnin v višini obračunane amortizacije ter diskontno mero v višini povprečne letne stopnje, objavljene v biltenu Banke Slovenije. V primeru, ko je koncesijska pogodba sklenjena za nedoločen čas, je doba najema izračunana na podlagi povprečne amortizacijske dobe najete infrastrukture, v primeru določne dobe trajanja koncesijske pogodbe, pa je le-ta sklenjena za obdobje do izteka koncesijske pogodbe.

Nekratkoročne finančne obveznosti- koncesijska infrastruktura so na dan 31.12.2021 izkazane v višini 49.472.295 EUR in se nanašajo na v skladu z MSRP pripoznanimi sredstvi in obveznostmi koncesijske infrastrukture, ki jih odvisne družbe

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj neopredmetenih sredstev, ki vključujejo pregled ustreznih listin o koncesijah in ustreznost pripoznanja neopredmetenih sredstev ob koncu leta 2021 na podlagi določil OPMSRP 12 in MRS 38. Na podlagi določil MRS 36- Oslabitev sredstev SRS 3.28. smo preverjali ali katero od izkazanih neopredmetenih sredstev- - pravice od uporabe koncesijske infrastrukture izpolnjuje pogoje za oslabitev. Na podlagi podrobne analize, smo preverili ocene in predpostavke, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri izračunu ugotavljanja morebitne oslabitve.

Ocenili smo ustreznost razkritij družbe v zvezi z neopredmetenimi sredstvi in s tem povezanimi morebitnimi tveganji v pojasnilu točke 3.4.6.3. letnega poročila.

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj nekratkoročnih (in kratkoročnih) finančnih obveznosti- koncesijska infrastruktura in pripoznavanje ter obračunavanje le-teh.

izkazujejo med zunajbilančnimi evidencami. Kratkoročne finančne obveznosti- koncesijska infrastruktura so izkazane v višini 4.402.229 EUR.	Ocenili smo ustreznost razkritij družbe v zvezi z nekratkoročnimi (in kratkoročnimi) finančnimi obveznostmi v pojasnilu 3.4.6.12. letnega poročila.
--	---

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del konsolidiranega letnega poročila družbe JAVNI HOLDING MARIBOR d.o.o., Maribor, vendar ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Poslovno poročilo smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen poročila Nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Za nadzor nad postopkom računovodskega poročanja družbe sta odgovorna revizijska komisija in nadzorni svet. Nadzorni svet je obenem odgovoren za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali v konsolidiranih računovodskih izkazih kot celoti ni pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je

Poročilo neodvisnega revizorja 3.5

upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev ter sprejemljivost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom o sposobnosti organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidiranih računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Revizijski komisiji in nadzornemu svetu smo priložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter ga obvesti o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in ga seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

O vseh zadevah, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. V kolikor zakon ali predpisi ne preprečujejo njihovega javnega razkritja in razen v izjemno redkih okoliščinah, ko lahko utemeljeno pričakujemo, da bi bile posledice poročanja o določeni zadevi bolj škodljive kot je v javnem interesu, te zadeve opisujemo v revizorjevem poročilu.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Imenovanje revizorja, trajanje posla in odgovorni pooblaščen revizor

Za revizorja družbe smo bili imenovani s strani organov upravljanja družbe, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 5. 3. 2021. Pogodba o reviziji je bila sklenjena za obdobje

Poročilo neodvisnega revizorja 4/5

3 let. Družbe je bila ustanovljena leta 2020. Za opravljeno revizijo je odgovoren pooblaščen revizor Darko Branilovič.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe, ki smo ga dali na isti dan kot revizorjevo poročilo.

Nerevizijske storitve

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Ob enem smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije nismo za družbo opravili nobenih drugih storitev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v konsolidiranem poslovnem poročilu skladne s priloženimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi.

Darko Branilovič
Pooblaščen revizor
Direktor

VALUTA d.o.o.
2000 MARIBOR

V Mariboru, dne 1. 8. 2022

VALUTA, družba za revizijo d.o.o.
Slovenska ulica 39, 2000 Maribor

Poročilo neodvisnega revizorja S-5

3.2 Izjava odgovornosti posloводства

Posloводство družbe Javni holding Maribor, d. o. o., je odgovorno za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine JHMB za obdobje 1. 1. 2021.–31. 12. 2021 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njenem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine in njenega finančnega položaja.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane pošteno in preiščeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine JHMB in izidov njenega poslovanja za obdobje 1. 1. 2021–31. 12. 2021.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti. Uprava potrjuje, da so konsolidirani računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju Skupine JHMB ter v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Uprava družbe sprejema in potrjuje konsolidirane računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili Skupine JHMB za obdobje 1. 1. 2021–31. 12. 2021. Davčne oblasti lahko v petih letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev.

Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Maribor, 1. 8. 2022

Direktor: mag. Andrej Rihter

3.3 Konsolidirani računovodski izkazi

3.3.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

Pojasnilo		31.12.2021 v EUR	31.12.2020 v EUR
Sredstva		152.138.853	152.969.209
A. Nekratkoročna sredstva		117.048.151	119.931.459
I. Opredmetena osnovna sredstva	6.1	39.848.127	39.371.517
II., Pravica do uporabe sredstev	6.2	4.582.411	4.763.213
III. Neopredmetena sredstva	6.3	70.311.574	74.186.469
IV. Naložbene nepremičnine	6.4	1.107.618	629.778
V. Naložbe v pridružena podjetja	6.5	41.729	41.729
VI. Nekratkoročna dana posojila		17.918	33.404
VII. Nekratkoročne poslovne terjatve	6.6	335.642	298.264
IIIX. Odložene terjatve za davek		803.132	607.085
B. Kratkoročna sredstva		35.090.702	33.037.750
I. Sredstva za prodajo		0	2.169
I. Zaloge	6.7	1.384.441	1.278.993
II. Kratkoročno dana posojila		12.906	9.722
III. Sredstva iz pogodb s kupci	6.8	528.994	217.613
IV. Kratkoročne terjatve do kupcev	6.9	17.802.037	14.549.238
V. Druge kratkoročne terjatve in sredstva	6.9	4.141.320	3.605.001
VI. Denar in denarni ustrezniki	6.10	11.221.004	13.375.014
Kapital in obveznosti do virov sredstev		152.138.853	152.969.209
A. Kapital		31.434.445	33.347.828
I. Osnovni kapital		1.000.000	1.000.000
II. Kapitalske rezerve		15.155.187	15.155.187
III. Druge rezerve iz dobička		9.946.212	10.967.455
IV. Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-699.493	-454.103
V. Preneseni čisti dobiček/izguba		2.339.200	-8.179
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.094.308	689.802
VII. Prevedbene rezerve		1.920	1.091
A1. Kapital večinskih lastnikov		28.837.334	27.351.253
A2. Kapital manjšinskih lastnikov		2.597.111	5.996.575
B. Nekratkoročne obveznosti		85.455.083	88.979.407
I. Nekratkoročne finančne obveznosti	6.12	79.498.645	83.376.459
II. Nekratkoročne poslovne obveznosti	6.13	115.144	228.333
III. Rezervacije	6.14	5.841.294	5.374.615
C. Kratkoročne obveznosti		35.249.325	30.641.974
I. Kratkoročne finančne obveznosti	6.12	9.139.513	8.662.670
II. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	6.15	16.043.490	11.704.770
III. Obveznosti za davek od dobička			193.559
IV. Obveznosti iz pogodb s kupci	6.8	1.095.372	499.888
V. Druge kratkoročne obveznosti	6.15	8.970.950	9.581.087

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

	Pojasnilo	2021	2.9.-31.12.2020
		v EUR	v EUR
A. Čisti prihodki od prodaje	6.16	83.254.275	28.163.183
B. Sprememba vrednosti zalog		-2.946	333
C. Drugi poslovni prihodki	6.17	13.328.603	4.873.586
Č. Kosmati donos iz poslovanja		96.579.932	33.037.102
D. Stroški blaga, materiala in storitev	6.18	46.643.059	16.359.212
E. Stroški dela	6.19	32.532.759	10.249.577
F. Amortizacija	6.20	12.049.623	3.783.506
G. Odpisi in oslabitve	6.21	1.106.740	411.416
H. Drugi poslovni odhodki	6.22	1.432.637	651.470
I. Poslovni izid iz poslovanja		2.815.114	1.581.921
J. Finančni prihodki	6.23	304.085	60.624
K. Finančni odhodki	6.23	1.890.084	676.233
N. Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo		1.229.115	966.312
O. Davek od dobička pravnih oseb	6.24	245.197	151.030
P. Odloženi davek	6.24	-208.990	-11.100
R. Čisti dobiček / izguba		1.192.908	826.382
S. Čisti dobiček / izguba manjšinskih lastnikov		98.600	136.580
T. Čisti dobiček / izguba večinskih lastnikov		1.094.308	689.802

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

	Pojasnilo	2021	2.9.-31.12.2020
		v EUR	v EUR
A. Poslovni izid poslovnega leta		1.192.908	826.382
I. Drugi vseobsegajoči donos		-252.882	-95.639
B. Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		-253.711	-96.730
I. Aktuarski dobički/izgube		-253.711	-96.730
C. Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		829	1.091
I. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov družb v tujini		829	1.091
D. Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta		940.026	730.743
E. Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta manjšinskih lastnikov		70.935	120.725
F. Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta večinskih lastnikov		869.091	610.018

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR	Pojasnilo	2021	2.9.-31.12.2020
Čisti poslovni izid		1.192.908	826.382
Prilagoditve za:			
Amortizacija		10.141.013	3.128.571
Oslabitev, odpis/ -odprava oslabitve nekratkoročnih sredstev ter prodaje teh sredstev		805.336	63.301
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravka vrednosti terjatev		-252.850	301.769
Neto (zmanjšanje)/oblikovanje popravka vrednosti zalog		3.999	33.990
Neto finančni (prihodki)/odhodki		19.227	68.356
Neto zmanjšanje / oblikovanje rezervacij za zaslužke zaposlencev		113.438	284.208
Neto zmanjšanje / oblikovanje drugih rezervacij in odloženih prihodkov		-3.304.999	928.747
Sprememba odloženih terjatev in obveznosti za davek		14.126	4.518
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami obratnega kapitala		8.732.198	5.639.842
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-4.686.721	46.704
Sprememba stanja drugih sredstev in predujmov		-615.204	208.624
Sprememba stanja zalog		16.020	22.771
Sprememba stanja poslovnih obveznosti		4.417.588	180.286
Sprememba stanja drugih obveznosti, kratkoročno odloženih prihodkov, vračunanih stroškov		-350.252	-442.522
Spremembe čistih obratnih sredstev		-1.218.569	15.863
Denar ustvarjen pri poslovanju		7.513.629	5.655.705
Izdatki za obresti		-20.007	-8.577
Izdatki za davek od dohodka		-192.570	-173.751
ČISTI DENARNI TOK IZ POSLOVANJA	5.1	7.301.052	5.473.377
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme		89.062	426.467
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		65.500	82.316
Prejemki od odtujitve finančnih naložb		170.186	45.721
Prejete obresti		2.607	36.299
Izdatki za pridobitve neopredmetenih sredstev		-498.976	-169.219
Izdatki za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme		-7.826.218	-1.504.296
ČISTI DENARNI TOK IZ NALOŽBENJA	5.2	-7.997.839	-1.082.712
Prejemki od posojil		4.697.028	262.956
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje		-382.569	-76.455
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na najeme		-2.116	733
Izdatki za plačila najemov		-2.654.732	-610.095
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti		-3.113.969	-968.017
ČISTI DENARNI TOK IZ FINANCIRANJA	5.3	-1.456.358	-1.390.878
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-2.153.145	2.999.787
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		13.375.014	10.378.818
Tečajne razlike		-865	-3.591
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		11.221.004	13.375.014

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala za obdobje 1. 1. 2021.–31. 12. 2021

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	Prevedbene rezerve	Kapital lastnikov matične družbe	Kapital manjšinski lastnikov	Skupaj kapital
Začetno stanje poročevalskega obdobja 01.01.2021	1.000.000	15.155.187	10.967.455	-454.103	-8.179	689.802	1.091	27.351.253	5.996.575	33.347.828
Sprememba lastniškega kapitala - transakcija z lastniki	0	0	-1.021.243	-19.343	1.657.577	0	0	616.991	-3.470.400	-2.853.409
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	-226.047	0	1.094.308	829	869.090	70.936	940.026
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	1.094.308	0	1.094.308	98.600	1.192.908
Sprememba prevedbenega popravka	0	0	0	0	0	0	829	829	0	829
Aktuarska izguba/dobiček	0	0	0	-226.047	0	0	0	-226.047	-27.664	-253.711
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	689.802	-689.802	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička na druge sestavine kapitala	0	0			689.802	-689.802		0		0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0			0	0	0	0	0
Končno stanje poročevalskega obdobja 31.12.2021	1.000.000	15.155.187	9.946.212	-699.493	2.339.200	1.094.308	1.920	28.837.334	2.597.111	31.434.445

Izkaz gibanja kapitala za obdobje 2. 9. 2020–31. 12. 2020

v EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	Prevedbene rezerve	Kapital lastnikov matične družbe	Kapital manjšinski lastnikov	Skupaj kapital
Začetno stanje poročevalskega obdobja 2.9.2020	1.000.000	15.155.187	10.967.455	-381.406	0	0	0	26.741.236	5.875.849	32.617.085
Sprememba lastniškega kapitala - transakcija z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	-80.876	0	689.802	1.091	610.017	120.726	730.743
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	689.802	0	689.802	136.580	826.382
Sprememba prevedbenega popravka	0	0	0	0	0	0	1.091	1.091	0	1.091
Aktuarska izguba/dobiček	0	0	0	-80.876	0	0	0	-80.876	-15.854	-96.730
Spremembe v kapitalu	0	0	0	8.179	-8.179	0	0	0	0	0
Razporeditev poslovnega izida preteklega leta	0	0						0		0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	8.179	-8.179	0	0	0	0	0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	0	0						0		0
Končno stanje poročevalskega obdobja 31.12.2020	1.000.000	15.155.187	10.967.455	-454.103	-8.179	689.802	1.091	27.351.253	5.996.575	33.347.828

[i] Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

3.4.1 Poročevalska družba

Javni holding Maribor, d. o. o., (v nadaljevanju »družba«) in njene odvisne družbe, predstavljene v nadaljevanju, sestavljajo Skupino JHMB (v nadaljevanju »skupina«).

Javni holding Maribor, d. o. o., je družba s sedežem na Zagrebški cesti 30 v Mariboru v Sloveniji ter je ustanovljena in delujoča v Sloveniji. Razen družbe Energy and environment Kft, ki ima sedež na Madžarskem, imajo vse ostale odvisne družbe sedež v Sloveniji, kjer opravijo glavno svojih dejavnosti; glavne dejavnosti skupine so izvajanje gospodarskih javnih služb in so podrobneje opisane v poslovnem delu letnega poročila.

Predstavitev skupine na dan 31. 12. 2021 s ključnimi podatki:

Naziv	Sedež	Lastniški delež	Kapital	Poslovni izid
			31.12.2021	2021
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	Jadranska cesta 28, Maribor	100%	6.025.849	379.496
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	Jadranska cesta 28, Maribor	100%	3.198.913	68.513
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	Falk Miksa utca 22, 1055 Budimpešta, Madžarska	100%	-64.170	-14.249
MARIBORSKI VODOVOD d.d.	Jadranska cesta 24, Maribor	75,07%	3.679.531	111.866
NIGRAD d.o.o.	Zagrebška cesta 30, 2000 Maribor	86,98%	9.770.384	189.646
SNAGA d.o.o.	Nasipna ulica 64, 2000 Maribor	94,50%	7.412.739	836.731
Javno podjetje MAPRPROM d.o.o.	Minska ulica 1, 2000 Maribor	100%	1.085.984	139.954
MARTURA d.o.o.	Pohorska ulica 60, 2000 Maribor	100%	-67.802	11.060
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.	Cesta XIV.divizije 39A, 2000 Maribor	100,00%	2.463.731	513.813

3.4.2 Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov

A. IZJAVA O SKLADNOSTI

Konsolidirani računovodski izkazi skupine so sestavljeni v skladu z *Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP)*, kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah skupine ni razlik med uporabljenimi *MSRP* in *MSRP*, ki jih je sprejela Evropska unija.

Odvisne družbe v Skupini so izdelale računovodske izkaze v skladu s *Slovenskimi računovodskimi standardi*. Razlike med *MSRP* uporabljenimi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov in *SRS*, uporabljenimi pri pripravi računovodskih izkazov odvisnih družb, so naslednje:

- izkazovanje koncesijskih pogodb in pogodb o uporabi koncesijske infrastrukture,
- izkazovanje sredstev in obveznosti iz pogodb s kupci,
- vkalkuliranje stroškov neizkoriščenega dopusta pri družbah, ki tega stroška pri pripravi računovodskih izkazov po *SRS* ne vkalkulirajo (Nigrad, Mariborski vodovod, Energetika),
- prilagoditev naložbenih nepremičnin iz modela prevrednotenja na model nabavne vrednosti (Nigrad).

Poslovodstvo družbe Javni holding Maribor, d. o. o., je konsolidirane računovodske izkaze odobrilo 1. 8. 2022.

Računovodski izkazi skupine so pripravljeni ob predpostavki časovno neomejenega delovanja.

B. PODLAGE ZA MERJENJE

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti. Skupina nima finančnih instrumentov, ki bi jih merila po pošteni vrednosti. Pregled merjenja posameznih bilančnih kategorij je razviden iz naslednje preglednice:

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti za namen razkrivanja, so opisane v pojasnilu 4.

Dolgoročna sredstva	merjenje
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Neopredmetena sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Naložbe v pridružena podjetja	po nabavni vrednosti
Nekratkoročne poslovne terjatve	po odplačni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročna sredstva	merjenje
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti med nabavno ali nadomestljivo vrednostjo
Zaloge	po povprečnih cenah
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Kratkoročne poslovne terjatve	po odplačni vrednosti
Denarna sredstva	po odplačni vrednosti
Nekratkoročne obveznosti	merjenje
Nekratkoročne finančne in poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Rezervacije	
od tega rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
ostale rezervacije	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	merjenje
Kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti

C. FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni in predstavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto. Zaradi zaokroževanja lahko v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim prihaja do zaokroževalnih razlik.

D. TUJE VALUTE

Posli v tuji valuti | Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poslovnega leta, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina

poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvirni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

Računovodski izkazi družbe v tujini | Sredstva in obveznosti družbe v tujini se preračunajo v EUR po tečaju ECB, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družbe v tujini se preračunajo v EUR po povprečnem letnem tečaju. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri delni ali celotni odtujitvi družbe v tujini na način, da obvladovanje ne obstaja več, se pripadajoči znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

E. POMEMBOST

Pomembne postavke v izkazu finančnega položaja so tiste, ki na bilančni datum presegajo 1 % vrednosti sredstev, kar na dan 31. 12. 2021 znaša 1.521.389 EUR (na 31. 12. 2020 znaša 1.529.692 EUR). Pomembne postavke izkaza poslovnega izida so tiste, ki presegajo 1 % vrednosti prihodkov od prodaje v poslovnem letu, kar za leto 2021 znaša 832.543 EUR (za obdobje 2. 9.–31. 12. 2020 znaša 281.631 EUR).

F. UPORABA POMEMBNIH OCEN IN PRESOJE

Poslovodstvo skupine v skladu z MSRP pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporablja presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev, na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah razumejo kot utemeljeni in na podlagi katerih poslovodstvo presoja o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo le za obdobje, v katerem se ocena popravi, če vpliva zgolj na to obdobje. Lahko se pripoznajo za obdobje popravka in prihodnja leta, če popravek vpliva tako na tekoče kot tudi na prihodnja leta.

[i] Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

Doba koristnosti neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme

Določitev ocene dobe koristnosti je v pristojnosti poslovodstva. Ocenjeno dobo koristnosti sredstva, podvrženega amortiziranju, predstavlja ocenjena doba, v kateri se bo to sredstvo uporabljalo. Skupina pri ocenjevanju dobe koristnosti sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Skupina letno preverja dobo koristnosti za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem sprememba stroškov amortizacije.

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska in trenutka pripoznavanja prihodkov iz pogodb s kupci. Z uporabo petstopenjskega modela, kot ga opredeljuje *MSRP 15*, je skupina preverila obstoj prodajnih pogodb in obstoj izvršitvenih obvez ter identificirala transakcijsko ceno in jo alocirala na posamezne izvršitvene obveze, ob tem pa izvedla presojo, ali je treba prihodke pripoznavati v trenutku ali v obdobju. Na podlagi analize je bilo

ugotovljeno, da se glavnina prihodkov od prodaje kupcem v celoti pripoznava v trenutku prodaje, le manjši del pa glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Od trenutka prodaje naprej družba nima več obvladovanja nad prodanim blagom ali storitvami.

Popravki vrednosti terjatev

Družbe v skupini izvajajo različne storitve različnim, v določeni meri pa tudi enakim uporabnikom. Pri izvajanju koncesij in javnih služb gre večinoma za veliko število terjatev nizkih vrednosti. Vsebina storitve in možnost prekinitve dobave vplivata tudi na različno izterljivost posameznih terjatev, kar vpliva na oblikovanje popravka vrednosti terjatev. Družbe uporabljajo tako skupinski kakor individualni pristop pri oblikovanju popravkov vrednosti, ki temeljita na analizah in izkušnjah.

Družbam v skupini je enotno to, da za terjatve, ki se znajdejo v insolvenčnih postopkih (stečajni in prisilne poravnave) oblikujejo 100 % popravke vrednosti terjatev.

V letu 2021 so družbe glede na zapadlost uporabile različne kriterije za oblikovanje popravkov vrednosti terjatev. Oblikovanje popravkov vrednosti se je glede na vsebino terjatve oblikovalo v razponu od pavšalne višine 80 % vrednosti terjatev za terjatve z zapadlostjo nad 180 dni, do oblikovanja popravkov vrednosti v višini 100 % za terjatve z zapadlostjo več kot treh mesecev do enega leta. Za vse terjatve z zapadlostjo več kot 1 leto so oblikovani popravki vrednosti v višini 100 % vrednosti terjatve.

Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi se oblikujejo na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na različnih predpostavkah, kot so diskontna stopnja, stopnja fluktuacije, ocena rasti plač in nagrad. Ocena se ob spremembi teh predpostavk in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni in vodi do povečanja ali zmanjšanja rezervacij iz tega naslova. Več o predpostavkah, uporabljenih pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi ter knjigovodski vrednosti je navedeno v razkritju 6.13.

Odloženi davki

Ob sestavitvi bilance stanja skupina ponovno oceni prej nepripoznane terjatve za odloženi davek in jih pripozna, če je verjetno, da bo prihodnji obdavčljivi dobiček omogočil uporabo terjatev za odloženi davek. Skupina zmanjša knjigovodsko vrednost terjatev za odloženi davek, če ni več verjetno, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička. Vsako takšno zmanjšanje se odpravi, če postane verjetno, da bo na razpolago zadosten obdavčljivi dobiček.

G. SPREMEMBE RAČUNOVODSKIH USMERITEV IN OCEN

Skupina je bila ustanovljena 2. 9. 2020, kar je začetni datum obdobja prvih računovodskih izkazov skupine. Pri tem je uporabila vse na 2. 9. 2020 veljavne *Mednarodne standarde računovodskega poročanja* in pojasnila, kot jih je sprejela Evropska unija in jih do bilančnega dne 31. 12. 2021 ni spremenila. Prav tako je tako na datum prve uporabe kot na bilančni datum 31. 12. 2021 uporabila iste računovodske ocene.

H. Novo sprejeti računovodski standardi in pojasnila ter spremembe obstoječih

Novo sprejeti standardi in pojasnila, ki so začeli veljati na začetku obdobja:

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- Podaljšanje sprememb pogojev najema, povezanih s COVID-19 (Spremembe *MSRP 16 – Najem*), ki se uporablja za obdobja od 1. junija 2020 dalje z dovoljeno uporabo za nazaj. Sprememba, najprej sprejeta v maju 2020, najemnikom dovoljuje, da ne ocenjujejo, ali gre pri spremembah najema, povezanih s COVID-19, za spremembo najema in posledično spremembe upoštevajo kot da ne gre za spremembo najema, kot jo sicer opredeljuje *MSRP 16*. Pri tem morajo biti izpolnjeni določeni pogoji kot so: **a)** novo nadomestilo za najem ostane »v bistvu enako« ali pa je manjše od nadomestila za najem pred spremembo; **b)** katerakoli znižana plačila so bila prvotno zapadla 30. junija 2021 ali pred tem; in **c)** ni drugih »vsebinskih« sprememb najema. Marca 2021 je OMRS podaljšal trajanje spremembe iz 30. junija 2021 do 30. junija 2022. Ta sprememba velja za poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. aprila 2021 ali kasneje.

Najemniki lahko opcijsko izberejo to praktično rešitev in jo dosledno uporabljajo za vse najemne pogodbe s podobnimi značilnostmi in v podobnih okoliščinah. Ta praktična rešitev ne velja za najemo-dajalce.

- Spremembe *MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4* in *MSRP 16 – Reforma referenčne obrestne mere – 2. faza*. Spremembe opredeljuje zadeve, ki izhajajo iz uveljavitve reforme referenčne obrestne mere (IBOR Reform) in vključujejo zamenjavo enega merila (benchmarka) z drugim. Za finančne instrumente, ki se merijo po odplačni vrednosti, spremembe zahtevajo, da podjetja kot praktično izjemo upoštevajo spremembo osnove za določanje pogodbenih denarnih tokov kot rezultat reforme IBOR s posodobitvijo efektivne obrestne mere z uporabo smernic iz odstavka B5.4.5 *MSRP 9*. Posledično ne pride do takojšnjega pripoznanja dobička ali izgube. Ta praktična izjema velja le za takšno spremembo in le, kolikor je to potrebno kot neposredna posledica reforme IBOR, nova osnova pa je ekonomsko enakovredna prejšnji podlagi. V zvezi z *MSRP 16* se od najemnikov zahteva, da uporabljajo podobno praktično izjemo pri obračunavanju sprememb najema, ki spreminjajo osnovo za določanje prihodnjih najemnin kot rezultat reforme IBOR (na primer, kadar so najemnine indeksirane po stopnji IBOR).
- Spremembe *MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe* – začasna izjema uporabe *MSRP 9*, ki se začnejo uporabljati v EU s 1. januarjem 2021.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je OMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopili v veljavo.

Naslednje spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. 1. 2022:

- Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe (sprememba *MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva*). Spremembe se nanašajo na pojasnilo, da v primeru, ko se ocenjuje kočljive pogodbe, stroški izpolnitve pogodbe vključujejo vse stroške, ki se nanašajo neposredno na pogodbo.
- Nepremičnine, stroji in oprema: prihodki pred nameravano uporabo (sprememba *MRS 16 – Oprema, stroji in oprema – izkupiček pred nameravano uporabo*). Izkupička pri prodaji (npr. vzorcev), preden je za nameravano uporabo na voljo osnovno sredstvo, ni več možno odšteti od nabavne vrednosti osnovnega sredstva, temveč se pripozna v izkazu poslovnega izida, skupaj s stroški proizvodnje. Pri tem bo morala družba razlikovati med stroški proizvodnje in prodaje, preden je osnovno sredstvo na voljo za nameravano uporabo in stroške, povezane s pripravo osnovnega sredstva za nameravano uporabo
- Letne izboljšave *MSRP 2018–2020* (spremembe *MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16* in *MRS 41*). Letne izboljšave vsebuje spremembe *MSRP 1 – Prva uporaba MSRP*, in sicer poenostavljajo uvedbo *MSRP* v odvisnem podjetju, ki prvič uporabi *MSRP*, zatem spremembe *MSRP 9 – Finančni instrumenti*, kjer so podana pojasnila, katere stroške provizij upoštevati v »testu 10 %« za odpravo pripoznanja finančnih obveznosti, zatem spremembe ilustrativnega primera k *MSRP 16 – Najemi* in pa *MRS 41 – Kmetijstvo*, kjer je odpravljena zahteva, da se izločijo denarni tokovi za davek, ko gre za merjenje poštene vrednosti, s čimer se poštena vrednost izenači z definicijo v *MSRP 13*.
- Sklicevanje na konceptualni okvir (spremembe *MSRP 3 – Poslovne kombinacije*, ki se nanašajo na osveženo sklicevanje na *Konceptualni okvir 2018* in ki uvaja nove izjeme glede pripoznanja in merjenja po *MSRP 3* z namenom zagotoviti, da novo sklicevanje ne spremeni določil, katera sredstva in obveznosti se kvalificirajo kot poslovne kombinacije).

Naslednje spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. 1. 2023:

- Razkritje računovodskih usmeritev (spremembe *MRS 1 in Izjava o praksi MSRP 2*). *MRS 1* vsebuje dve spremembi – sprememba, vezana na predstavitev kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti, ter sprememba, vezana na razkritje računovodskih politik. Januarja 2020 je OP-MSRP izdal spremembe k *MRS 1*, ki pojasnjujejo merila, ki se uporabljajo za določanje, ali so obveznosti razvrščene kot kratkoročne ali dolgoročne. Te spremembe pojasnjujejo, da razvrstitev kot kratkoročno ali dolgoročno temelji na tem, ali ima podjetje pravico ob koncu poročevalskega obdobja odložiti poravnavo obveznosti za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju. Spremembe tudi pojasnjujejo, da »poravnava« vključuje prenos denarnih sredstev, blaga, storitev ali lastniških instrumentov, razen če obveznost prenosa

lastniških instrumentov izhaja iz pretvorbene lastnosti, ki je ločena sestavina sestavljenega finančnega instrumenta. Spremembe so prvotno veljale za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje, vendar pa je bil maja 2020 datum veljavnosti odložen na letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023. Sprememba *MRS 1*, vezana na razkritje računovodskih politik, uvaja razkritje bistvenih in ne samo pomembnih računovodskih politik in vsebuje navodilo, kdaj so informacije v zvezi z računovodsko politiko bistvene.

- Opredelitev računovodskih ocen (spremembe *MRS 8*). S spremembo se uvaja definicija računovodske ocene in druga pojasnila, s pomočjo katerih bo možno razlikovati med računovodsko usmeritvijo in računovodsko oceno. S spremembo bo prav tako pojasnjeno, da sta učinek spremembe vhodnih podatkov ali tehnik merjenja sprememba računovodske ocene, razen če je njuna posledica popravek napake iz preteklega obdobja.
- *MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe*.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil, ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, VENDAR JIH EU ŠE NI SPREJELA

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2023:

- Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije (spremembe *MRS 12*). Spremenjeni *MRS 12* pojasnjuje, ali se začetna izjema glede pripoznanja nanaša na določene transakcije, ki se pripoznajo hkrati kot sredstvo in obveznost (npr. kot je najem po *MSRP 16*). Sprememba uvaja dodatne kriterije za začetno pripoznanje izjem po *MRS 12.15*, pri čemer se izjema za začetno pripoznanje ne uporabi sredstva ali obveznosti, ki v času transakcije povzroči enake obdavčljive in odbitnečasne časovne razlike.
- Spremembe k *MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe*, prva uporaba *MSRP 17* in *MSRP 9 – Prihodnji podatki*.

Skupina predvideva, da uvedbe teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

3.4.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Skupina je dosledno uporabila spodaj opredeljene računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

A. OSNOVE ZA KONSOLIDIRANJE

Konsolidirani računovodski izkazi skupine vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb.

Poslovne združitve | Poslovne združitve se obračunajo po prevzemni metodi na dan združitve, ki je enak datumu prevzema oz. ko skupina pridobi obvladovanje. Obvladovanje je možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja.

V zvezi s prevzemi novih odvisnih družb skupina meri dobro ime na dan nakupa, in sicer po poštenu vrednosti prenesene kupnine, povečano za pripoznano vrednost kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, povečano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti vrednotenih na dan prevzema. Če je razlika negativna, jo skupina pripozna kot presežek (prihodek) v poslovnem izidu.

Stroški nakupa se pripoznajo, ko se pojavijo.

Pripoznana vrednost neobvladujočega deleža se na začetku izmeri po sorazmernem deležu v prevzetih sredstvih in obveznostih, vrednotenih na dan prevzema.

Odvisna družba | Odvisna družba je družba, ki jo obvladuje skupina. Obvladovanje obstaja, ko je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov podjetja, v katerem ima naložbo, ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja podjetja, v katerem ima naložbo, oz. prejemnika finančne naložbe in obstaja povezava med vplivom in donosom.

Računovodski izkazi odvisne družbe so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Računovodske usmeritve odvisne družbe so usklajene z usmeritvami skupine.

Posli, izvezeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov | Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine.

B. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti.

Skupina za sredstva gospodarske javne infrastrukture, ki jih najema od občin, upošteva določila *MRS 38 – Neopredmetena sredstva*, zaradi česar med neopredmetenimi sredstvi izkazuje pravico do uporabe koncesijske infrastrukture. Pravice so izračunane ob upoštevanju ocenjene dobe trajanja koncesijske pogodbe, v kolikor ta ni določena, letnega stroška najemnine ter diskontne mere. Podrobnejši podatki so navedeni v okviru razkritja o neopredmetenih sredstvih.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve. Dolgoročne premoženjske pravice so sredstva s končnimi dobami koristnosti.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Amortizacijska stopnja za licence in programsko opremo se giblje med 10 % in 33 %, amortizacijska stopnja za pravice, vezane na koncesijsko infrastrukturo, pa je odvisna od trajanja veljavnosti koncesijske pogodbe oz. ocene dobe koristnosti koncesijske pogodbe ter znaša večinoma 10 %.

C. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Opredmetena osnovna sredstva se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstev za nameravano uporabo.

Nabavna vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v skupini vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del splošnih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot usredstveni lastni proizvodi in storitve.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, so obravnavani kot posamezna sredstva, ki se amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti. Zemljišča so obravnavana ločeno in se ne amortizirajo.

Stroški izposoje | Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, ko nastanejo stroški izposojanja in ko se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Amortizacija | Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in v dobah koristnosti, ki jih določijo odgovorne osebe v družbi glede na tehnične značilnosti in pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva. Sredstva se pričnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so na voljo za uporabo. Skladno z *MRS 16* se sicer sredstvo začne amortizirati z dnem, ko je na voljo za uporabo, vendar skupina ocenjuje, da je navedeni zamik nepomemben.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

V nadaljevanju je podan pregled osnovnih dob koristnosti oziroma amortizacijskih stopenj pomembnejših skupin amortizirljivih sredstev:

	Stopnja amortizacije
Zgradbe	Od 1,25% do 6%
Proizvodni oprema in druga oprema	Od 5% do 25%
Motorna vozila	Od 12,5% do 20%
Tovorna in gradbena mehanizacija	Od 10% do 20%
Računalniška oprema	25%-50%
Vročevodi	Od 2% do 4%
Cevovodi - omrežja	Od 1,67% do 6,67%

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Dobe koristnosti za pomembnejša osnovna sredstva se preverjajo letno (zgradbe, proizvodjalno opremo).

Kasnejši stroški | Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pri-poznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznane knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Odtujitev | Dobiček ali izguba ob odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki od odtujitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega iz-ida med drugimi poslovnimi prihodki oz. med drugimi poslovnimi odhodki.

Sredstva, pridobljena z donacijami ali državnimi podporami | Opredmetena osnovna sredstva, pri-dobljena z donacijami ali državnimi podporami, se ob pridobitvi izkazujejo po nabavni vrednosti. Do-nacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se izkazujejo med odloženimi prihodki, ki se skladno z obračunano amor-tizacijo v višini deleža sofinanciranja prenaša v poslovni izid.

D. PRAVICA DO UPORABE SREDSTEV IN OBVEZNOSTI IZ NAJEMA

Pravica do uporabe sredstev | Ob podpisu pogodbe se presoja, ali pogodba vsebuje najem v skladu s standardom *MSRP 16*. Pri opredelitvi najema je bistveno, da se s pogodbo prenese pravica do uporabe sredstva v dogovorjenem času v zameno za odškodnino. Na podlagi najemnih pogodb najemnik na začetku najema pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Skupina uporablja pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme in najeme sredstev z majhno vrednostjo (do 4.450 EUR). Pri takšnih najemih se najemnine izkazujejo kot strošek obdobja, na katerega se najem nanaša.

Trajanje najema se opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema, pri čemer se presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti.

Sredstvo s pravico do uporabe se pripozna na dan začetka najema, to je, ko je sredstvo na voljo za uporabo. Začetno merjenje sredstva zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema (diskontirana sedanja vrednost najemnin, ki na ta datum še niso plačane), plačila najemnin, ki so bile izvedene na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude na najem in oceno morebitnih stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi sredstva.

Sredstva se nato merijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in za izgube zaradi oslabitve, ter se prilagodijo za vsako ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstvo se amortizira od začetka najema do konca njegove dobe koristnosti oz. do konca trajanja najema, če je to krajše od dobe koristnosti. Če je pogodba sklenjena za nedoločen čas ali se letno avtomatično podaljšuje, se uporabijo pričakovane dobe amortiziranja za posamezno skupino sredstev.

Če se ob zaključku najema lastništvo nad najemom sredstev prenese na skupino ali če se izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

Letno se preverjajo znamenja slabitve in v primeru teh se ugotavlja nadomestljiva vrednost teh sredstev. Usmeritve glede oslabitve sredstev v najemu so podobne kot pri opredmetenih osnovnih sredstev.

Obveznosti iz najema | Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo ob začetku najema sredstva v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin v celotnem trajanju najemne pogodbe. Ta je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki bodo v skladu z najemno pogodbo plačane v obdobju trajanja najema in upoštevajoč ustrezno obrestno mero. Najemnine vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za vse terjatve za spodbude za najem in sprejemljive najemnine. V najemnine je vključena tudi izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo izrabljena ta možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema kaže, da bo izrabljena možnost odpovedi najema. Pri poznejšem merjenju finančne obveznosti iz najemov se slednja poveča za vrednost, ki odraža obresti na obveznosti iz najema, zmanjša za vrednost plačil najemnine in v primeru spremembe pogojev najema ponovno izmeri sedanja vrednost na podlagi ponovne ocene prihodnjih najemnin ali spremembe najema (trajanje najema ali cene najema). Po datumu začetka najema se finančne obveznosti iz najemov ponovno izmerijo z uporabo nove diskontne stopnje, če se je spremenilo trajanje najema ali vrednost prihodnjih najemnin. V primeru odpovedi najema ali zmanjšanja se dobiček ali izguba, ki sta povezana z delno ali popolno odpovedjo najema, pripoznata v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti iz najema se izkazujejo kot nekratkoročne finančne obveznosti, razen obveznosti, ki bodo poravnane v obdobju 12 mesecev in so v konsolidiranem izkazu finančnega položaja izkazane kot kratkoročne finančne obveznosti. Denarni tokovi so diskontirani z obrestnimi merami, ki jih skupina realizira pri dolgoročnem financiranju s podobno ročnostjo, kot to izhaja iz najemne pogodbe.

E. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine so posedovane z namenom pridobivati najemnino in/ali povečati vrednost naložbe in se merijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračunava po enakomerni časovni metodi. Skupina letno preverja ustreznost amortizacijskih stopenj in potrebo po slabitvi. Pri tem sledi znakom slabitve, kot jih predpisuje *MRS 36 – Oslabitev sredstev*.

F. FINANČNA SREDSTVA IN FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, sredstva iz pogodb s kupci, terjatve do kupcev, dana posojila ter druga sredstva, ki izpolnjujejo pogoje za pripoznanje finančnih instrumentov.

Finančne obveznosti vključujejo poslovne in finančne obveznosti.

Posojila in terjatve se pripoznajo na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Finančni instrumenti po skupinah | Finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti,
- razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti | Med finančna sredstva po odplačni vrednosti so razvrščena sredstva, ki so posedovana v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov. Med finančna sredstva po odplačni vrednosti so tako razvrščene terjatve do kupcev in ostale poslovne terjatve, sredstva iz pogodb s kupci, posojila in depoziti ter denar in denarni ustrezniki. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali nekratkoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšane za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Denar in denarni ustrezniki | Denar in denarni ustrezniki obsegajo denar v blagajni, dobroimetja na računih v banki, depozite na vpogled z zapadlostjo do največ treh mesecev. Prekoračitve na transakcijskih računih se evidentirajo med finančnimi obveznostmi.

Sredstva iz pogodb s kupci | Kratkoročna sredstva iz pogodb s kupci so pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki jih je skupina prenesla na kupca in za katero pričakuje, da bo izvršena

v manj kot 12 mesecih. Kupec nima možnosti vračila prodanih storitev oz. blaga. Med sredstvi iz pogodb skupina izkazuje kratkoročno nezaračunane prihodke iz že opravljenih storitev.

Terjatve do kupcev in druge poslovne terjatve | Terjatve se glede na ročnost delijo na nekratkoročne in kratkoročne terjatve.

Kratkoročne poslovne terjatve se delijo na kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (domačih in tujih), dane predujme (dani predujmi za zaloge, opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva), kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun, kratkoročne poslovne terjatve, povezane s finančnimi prihodki in druge kratkoročne poslovne terjatve.

Terjatve, ki niso poravnane v rednem roku zapadlosti, se opredelijo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve. Z rednim rokom je mišljen rok, dogovorjen v skladu s pogodbo oz. drugo ustrezno listino.

Pri terjatvah, ki so izražene v tuji valuti in pri katerih se po njihovem prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj ali je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom ohranjanja njihove realne vrednosti, zmanjšanje terjatev za tečajne razlike povečuje finančne odhodke, povečanje terjatev za tečajne razlike pa povečuje finančne prihodke.

Med drugimi terjatvami skupina izkazuje tudi kratkoročno odložene stroške oz. kratkoročno odložene odhodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten.

Finančne obveznosti po odplačni vrednosti | Finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oz. ko skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu.

Neizpeljane finančne obveznosti so lahko nekratkoročne in kratkoročne, finančne in poslovne. Nekratkoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, katerih rok zapadlosti je več kot leto dni od nastanka oz. datuma bilance stanja. Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba poravnati najkasneje v letu dni.

Neizpeljane finančne obveznosti se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti. Če se pomembni zneski obveznosti ne obrestujejo, se izkazujejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega družba v skupini. Če se dejanska oz. dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se v bilanci izkazujejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Druge obveznosti zajemajo vnaprej vračunane stroške oz. odhodke in kratkoročno odložene prihodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten. Vnaprej vračunani stroški oz. vnaprej vračunani odhodki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida ali zalog. Le-ti se nanašajo tudi na inženiring projekte. Kratkoročno odloženi prihodki nastajajo, če storitve še niso opravljene, vendar so že zaračunane ali plačane. Prav tako nastajajo, če je upravičenost do priznanja prihodkov v poslovnem izidu v trenutku prodaje dvomljiva.

Obveznost iz pogodbe s kupci je obveznost prenosa dogovorjenega blaga na kupca v zameno za nadomestilo, prejeta od kupca. V okviru obveznosti iz pogodb s kupci skupina/družba izkazuje obveznosti za prejete predujme za dobavo blaga. Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki ob izpolnitvi obveze po pogodbi.

Oslabitev finančnih sredstev | V skladu z *MSRP 9* skupina uporablja model pričakovanih izgub, v skladu s katerim se pripoznava ne samo že nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, in ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji:

- neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika;
- prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni skupini/družbi, če se ta strinja;
- znaki, da bo dolжник šel v stečaj;
- izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Odpis finančnega sredstva se pripozna, kadar se utemeljeno pričakuje, da pogodbenih denarnih tokov ne bo mogoče izterjati.

Družbe v skupini izvajajo različne storitve različnim, v določeni meri pa tudi enakim uporabnikom. Pri izvajanju koncesij in javnih služb gre večinoma za veliko število terjatev nizkih vrednosti. Vsebina storitve in možnost prekinitve dobave vplivata tudi na različno izterljivost posameznih terjatev, kar vpliva na oblikovanje popravka vrednosti terjatev. Družbe uporabljajo tako skupinski, kakor individualni pristop pri oblikovanju popravkov vrednosti, ki temeljita na analizah in izkušnjah.

Družbam v skupini je enotno to, da za terjatve, ki se znajdejo v insolvenčnih postopkih (stečajni in prisilne poravnave), oblikujejo popravke v višini 100-odstotne vrednosti teh terjatev.

V letu 2021 so družbe glede na zapadlost uporabile različne kriterije za oblikovanje popravkov vrednosti terjatev. Oblikovanje popravkov vrednosti se je glede na vsebino terjatve oblikovalo v razponu od pavšalne višine 80 % vrednosti terjatev za terjatve z zapadlostjo nad 180 dni do oblikovanja popravkov vrednosti v višini 100 % za terjatve z zapadlostjo več kot treh mesecev do enega leta. Za vse terjatve z zapadlostjo več kot 1 leto so oblikovani popravki vrednosti v višini 100 % vrednosti terjatve.

Skupina ocenjuje, da je navedeni model slabitev dober približek zahtevam *MSRP 9 – Finančni instrumenti* v zvezi s poenostavljenim modelom slabitev.

Oblikovana ocena popravka vrednosti posamezne skupine terjatev je izvedena s pomočjo matrike, ki vsebuje oceno vseživljenjske izgube terjatev glede na razred zapadlosti, kreditno tveganje in oceno trenutnega makro-ekonomskega okolja kupcev.

G. ZALOGE

Zaloge materiala se vrednotijo po izvirni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti. Izvirna vrednost nabavljenega materiala in trgovskega blaga je nabavna cena, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se všteva tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Ob vsaki novi nabavi materiala se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Kot material se šteje tudi drobn inventar z dobo koristnosti, krajšo od leta dni, pa tudi tisti z dobo koristnosti, ki je več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 EUR.

Čista iztržljiva vrednost je prodajna vrednost na datum poročanja, zmanjšana za prodajne in morebitne druge stroške, ki so navadno povezani s prodajo.

Poraba zalog se obračunava sproti po FIFO-metodi.

Zaloge gotovih proizvodov se vrednotijo po proizvajalnih stroških, ki vključujejo neposredne stroške materiala, dela, storitev, amortizacije in del splošnih proizvajalnih stroškov. Znesek zmanjšanja vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov zaradi oslabitve se knjiži v dobro spremembe vrednosti zalog.

Skupina skozi leto preveri potrebe po slabitvi zalog in na podlagi ocene opravi oslabitev v breme poslovnih odhodkov.

H. REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Rezervacije so oblikovane na podlagi izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega ob uporabi metode projicirane enote. Pačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, aktuarski dobički ali izgube iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v kapitalu.

I. DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

J. PRIHODKI

Prihodki se razčlenjujejo na prihodke iz prodaje (prihodki iz pogodb s kupci) in druge poslovne prihodke. Glavnina prihodkov iz pogodb s kupci skupine nastaja s prodajo storitev in materiala. Skupina uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine (identifikacija pogodbe s kupcem, identifikacija ločenih izvršitvenih obvez, določitev transakcijske cene, alokacija transakcijske cene na posamezne izvršitvene obveze, pripoznavanje prihodkov, ko je izpolnjena izvršitvena obveza). Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko skupina prenese nadzor storitev ali prodanega materiala na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero se pričakuje, da je do

njega upravičena. Vsaka obljubljeni storitev ali material sta obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo, ko je storitev opravljena, pri storitvah, katerih izvedba ni v celoti opravljena v obračunskem obdobju, pa se prihodki pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na obračunski datum. Plačilni roki družb iz skupine se pri izvajanju storitev javnih služb in koncesij gibajo od 14 do 30 dni. Plačilni roki za storitve tržnih dejavnosti znašajo v povprečju 30 dni.

Med prihodki od prodaje skupina pripozna tudi prihodke iz naslova subvencij cen za opravljanje gospodarske javne službe, kot je npr. subvencioniranje linijskega prevoza v mestnem prometu.

Skupina med obveznostmi iz pogodb s kupci pripozna predujme za storitve, ki šele bodo opravljene in ki bodo med prihodki evidentirane v naslednjem poslovnem obdobju.

Drugi poslovni prihodki se pojavljajo:

- kot presežki prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo ob odtujitvi opredmetenih in neopredmetenih sredstev in
- kot posledica odprave poslovnih odhodkov pri prevrednotenju terjatev in obveznosti.

K. DRŽAVNE PODPORE

Prihodki od državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

L. ODHODKI

Odhodke oz. stroške skupina pripozna v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščeni so v skladu s svojo naravo. Družba jih razkriva po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga, in če je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

M. FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki predstavljajo obresti od terjatev in naložb ter pozitivne tečajne razlike. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Finančni odhodki predstavljajo stroške izposojanja, obresti iz najemov, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi, v kolikor so izpolnjeni pogoji za to.

N. DAVEK IZ DOBIČKA

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni davek in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugim vseobsegajočim donosom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vse začasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oz. poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan izkaza finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek za davčno priznane začasne razlike, neuveljavljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

3.4.4 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in zahtevana razkritja je treba določiti pošteno vrednost posameznih skupin finančnih in nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti po *MSRP 13*:

1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temelji na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, skupina za oceno poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni. Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami

za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oz. obveznosti skupine.

Terjatve in dana posojila | Poštena vrednost kratkoročnih terjatev in kratkoročnih posojil se skladno z *MSRP 7* ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti. Poštena vrednost nekratkoročnih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

Neizpeljane finančne obveznosti | Poštena vrednost nekratkoročnih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznosti se skladno z *MSRP 7* ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti.

3.4.5 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi, pri čemer se denarni tok iz poslovanja korigira za nedenarne spremembe in transakcije, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje, pa je sestavljen po neposredni metodi.

3.4.5.1 Denarni tokovi iz poslovanja

Skupina je realizirala visok pozitiven denarni tok iz poslovanja, in sicer je poslovala z dobičkom, dodatno pa je pozitivno k povišanju denarnega toka prispevala izločitev nedenarnih postavk, predvsem amortizacije, ki je visoka zaradi priznanja pravice iz koncesijske infrastrukture.

3.4.5.2 Denarni tokovi iz naložbenja

Zaradi izdatkov pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev ter neopredmetenih sredstev, ki so presegali prejeme od prodaje le teh, je bil denarni tok iz naložbenja negativen.

3.4.5.3 Denarni tokovi iz financiranja

Skupina je iz denarnih tokov iz poslovanja financirala denarne tokove iz financiranja, kjer so odplačila finančnih obveznosti, tako posojil kot najemov, presegla prejeme od novih posojil v obdobju 1. 1.–31. 12. 2021.

3.4.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

3.4.6.1 Opredmetena osnovna sredstva

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Zemljišča in zgradbe	19.510.495	18.675.010
Zemljišča	5.368.170	5.419.239
Zgradbe	14.142.325	13.255.771
Proizvajalne naprave in stroji	15.889.901	17.360.367
Druge naprave in oprema	2.758.187	2.399.236
Nepremičnine, naprave in oprema, ki se pridobivajo	1.689.544	936.904
Skupaj opredmetena osnovna sredstva	39.848.127	39.371.517

Glavnina osnovnih sredstev se nanaša na poslovne zgradbe, Snagino sortirnico in opremo za izvajanje javne službe (avtomobili, pisarniška oprema, računalniška oprema), vodovodno, kanalizacijsko, vročevodno in plinovodno omrežje družb v skupini ter njim pripadajoče objekte, naprave in opremo.

Prikaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v obdobju 1. 1.–31. 12. 2021:

Nabavna vrednost	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OS v gradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Stanje 1.1.2021	5.556.299	26.151.123	43.996.878	7.685.297	951.158	84.340.755
Povečanja	14.298	2.406.081	2.005.736	1.156.372	1.148.703	6.731.190
Odtujitve	0	-641.339	-855.257	-382.683	-391.313	-2.270.592
Preknjižbe	-52.138	-963.235	131.988	23.620	-4.750	-864.515
Oslabitev	0	0	0	-2.200	0	-2.200
Tečajne razlike	0	0	-58	0	0	-58
Stanje 31.12.2021	5.518.459	26.952.630	45.279.287	8.480.406	1.703.798	87.934.580
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.2021	137.060	12.895.354	26.636.511	5.286.060	14.254	44.969.239
Amortizacija	13.229	716.602	3.160.363	915.545	0	4.805.739
Odtujitve	0	-287.104	-769.417	-263.520	0	-1.320.041
Preknjižbe		-818.403	-151.605	-254.225		
Oslabitev	0	303.856	513.554	38.359	0	855.769
Tečajne razlike	0	0	-20	0	0	-20
Stanje 31.12.2021	150.289	12.810.305	29.389.386	5.722.219	14.254	48.086.453
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	5.419.239	13.255.769	17.360.367	2.399.237	936.904	39.371.516
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	5.368.170	14.142.325	15.889.901	2.758.187	1.689.544	39.848.127

Knjigovodska vrednost osnovnih sredstev, zastavljenih kot jamstvo za dolgove, je na 31. 12. 2021 znašala:

- zemljišča – 243.882 (31. 12. 2020, 1.284.863 EUR),
- zgradbe – 5.408.300 EUR (31. 12. 2020, 466.752 EUR),
- oprema – 8.995.213 (31. 12. 2020, 3.043.559 EUR).

Znesek pravnih omejitev za sredstva na 31. 12. 2021 se nanaša na proizvodne naprave in stroje in znaša 8.995.213 EUR (v letu 2020 1.433.000 EUR).

Po stanju na dan 31. 12. 2021 skupina ni imela finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup strojev (31. 12. 2021 – 1.733.334 EUR).

Skupina je oslabila opredmetena osnovna sredstva v višini 817.409 EUR (v letu 2020 48.580 EUR). Večina slabitve (v višini 814.531 EUR) se nanaša na slabitev Snagine denar ustvarjajoče enote-Sortirnice. Skupina v obdobju 1. 1.–31. 12. 2021 ni usredstvila stroškov izposojanja.

3.4.6.2 Pravica do uporabe

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Pravica do uporabe	4.582.411	4.763.213

Gibanje pravice do uporabe je razvidno iz naslednje preglednice:

	Neopredmetena			Skupaj
	sredstva	Zemljišča in zgradbe	Druga oprema	
Stanje 1.1.2021	252.384	79.879	4.430.950	4.763.213
Povečanje	0	567.568	834.996	1.402.564
Amortizacija	-56.457	-92.351	-1.434.558	-1.583.366
Učinek spremembe pogojev najema		0		0
Stanje 31.12.2021	195.927	555.096	3.831.388	4.582.411

Gibanje obveznosti iz najemov:

	Neopredmetena			Skupaj
	sredstva	Zemljišča in zgradbe	Druga oprema	
Stanje 1.1.2021	0	79.484	4.449.143	4.528.627
Povečanja	0	567.568	958.690	1.526.258
Stroški obresti	0	11.807	72.328	84.135
Plačila najemnin	0	-96.644	-1.693.090	-1.789.734
Stanje 31.12.2021	0	562.215	3.787.071	4.349.286

Poleg stroškov amortizacije je skupina realizirala za 84.135 EUR obresti iz najemov ter plačala za 11.088.743 EUR najemnin (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2021 613.932 EUR).

Največji del pravice do uporabe se nanaša na družbo JP Marprom, d. o. o., ki je kot pravico do uporabe pripoznala najete avtobuse za opravljanje osnovne dejavnosti, pri čemer znaša knjigovodska vrednost pravice do uporabe na dan 31. 12. 2021 2.196.885 EUR (31. 12. 2020 2.740.171 EUR) kot tudi na najem opreme za opravljanje dejavnosti na Pohorju (zasneževalni sistem, dva teptalna stroja, topovi), kjer znaša knjigovodska vrednost pravice do uporabe 1.640.136 EUR (31. 12. 2020 1.637.523 EUR).

3.4.6.3 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva se nanašajo na pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, licence ter računalniško programsko opremo in druga neopredmetena sredstva.

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Pravica iz koncesije za infrastrukturo	70.224.727	73.758.044
Druge nekratkoročne premoženjske pravice	32.056	387.884
Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	54.791	40.541
Skupaj neopredmetena sredstva	70.311.574	74.186.469

Gibanje neopredmetenih sredstev:

Nabavna vrednost	Pravica iz koncesije za infrastrukturo	Druge premoženjske pravice	NDS v pridobivanju	SKUPAJ
Stanje 1.1.2021	75.630.775	2.802.903	40.541	78.474.219
Povečanja	4.554.973	0	14.250	4.569.223
Odtujitve	-1.007.275			-1.007.275
Preknjižbe	-1.461.866	-2.046.942		-3.508.808
Oslabitev	0	0	0	0
Stanje 31.12.2021	77.716.607	755.961	54.791	78.527.359

Popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2021	1.872.731	2.415.019	0	4.287.750
Amortizacija	5.619.149	0	0	5.619.149
Odtujitve	0	179.332	0	179.332
Preknjižbe		-1.869.677		-1.869.677
Oslabitve		-769		-769
Stanje 31.12.2021	7.491.880	723.905	0	8.215.785

Knjigovodska vrednost 1.1.2021	73.758.044	387.884	40.541	74.186.469
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	70.224.727	32.056	54.791	70.311.574

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture so bile pripoznane skladno s *Pojasnilom OPMSRP 12 – Dogovori o koncesiji storitev* in od pripoznanja dalje sledijo *določilom MRS 38 – Neopredmetena sredstva*. Pri izračunu je skupina uporabila najemnino v višini obračunane amortizacije ter diskontno mero v višini povprečne letne stopnje, objavljene v biltenu Banke Slovenije. Uporabljena diskontna mera se giblje med 1,8 % in 2,7 %.

V primeru, da je koncesijska pogodba sklenjena za nedoločen čas, je doba najema oz. amortiziranja pravice izračunana na podlagi povprečne amortizacijske dobe najete infrastrukture; v primeru, da je koncesijska pogodba sklenjena za določen čas, pa je upoštevano obdobje do izteka koncesijske pogodbe.

Pregled koncesijskih pogodb po družbah in vsebini je razviden iz naslednje preglednice:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
JP Energetika d.o.o.		
- infrastruktura	5.963.990	6.795.889
Mariborski vodovod, d.d.		
- infrastruktura za oskrbo s pitno vodo	44.572.435	48.337.764
Nigrad d.o.o.		
- infrastruktura za odvajanje in čiščenje	16.699.180	15.901.787
JP Marprom d.o.o.		
- infrastruktura za prevoz potnikov	1.377.185	1.386.748
Snaga d.o.o.		
- koncesija za izvajanje GJS ravnanja z odpadki	867.286	609.347
Pogrebno podjetje Maribor d.o.o.		
- koncesija za vzdrževanje pokopališč in urejanje okolice	744.651	726.509
Skupaj pravice iz koncesije za infrastrukturo	70.224.727	73.758.044

Koncesijske pogodbe so predmet letnega preverjanja potrebe po slabitvi skladno z *MRS 36 – Oslabitev sredstev*. V obdobju 1. 1–31. 12. 2021 nismo zaznali znakov slabitve.

Vsa neopredmetena sredstva so bremen prosta. Skupina ne izkazuje finančnih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev. Skupina prav tako ne izkazuje neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo.

3.4.6.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se pretežno nanašajo na del poslovne stavbe s pripadajočim zemljiščem družbe Nigrad, d. o. o., ki se oddaja v najem, ter na manjše počitniške enote, ki so prav tako namenjene oddajanju v najem.

Skupna je na dan 31. 12. 2021 za ključne naložbene nepremičnine pridobila cenitev poštene vrednosti, ki znaša bistveno več od knjigovodske vrednosti, in sicer je ta ocenjena na 1.059.514 EUR (31. 12. 2020 1.060.416 EUR), za manjši del nepomembnih naložbenih nepremičnin (40.836 EUR) pa poštena vrednost ni bila ocenjena.

Gibanje naložbenih nepremičnin:

Nabavna vrednost	Zemljišče	Zgradbe	Skupaj
Stanje 1.1.2021	41.544	1.237.369	1.278.913
Povečanja		963.235	963.235
Zmanjšanja	0	-25.488	-25.488
Preknjižbe	52.138		
Stanje 31.12.2021	93.682	2.175.116	2.268.798

Popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2021	0	649.135	649.135
Amortizacija	0	41.403	41.403
Zmanjšanja	0	470.642	470.642
Stanje 31.12.2021	0	1.161.180	1.161.180

Neodpisana vrednost 1.1.2021	41.544	588.234	629.778
Neodpisana vrednost 31.12.2021	93.682	1.013.936	1.107.618

Skupina je v obračunskem obdobju realizirala za 240.370 EUR prihodkov od oddajanja naložbenih nepremičnin (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2020 25.727 EUR), za 184.833 EUR neposrednih stroškov (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2020 4.744 EUR), vključno s popravili in vzdrževanjem tistih naložbenih nepremičnin, ki so ustvarjale prihodke v obračunskem obdobju. Amortizacija naložbenih nepremičnin je razvidna iz tabele gibanja in je vključena v postavko Amortizacija v izkazu poslovnega izida.

3.4.6.5 Naložbe v pridružena podjetja

Naložba v pridruženo podjetje (31. 12. 2021: 41.729 EUR; 31.12.2020: enako) se nanaša na družbo Moja energija, d. o. o., v kateri ima skupina 33,33-odstoten lastniški delež. Zaradi nepomembnosti naložba v konsolidiranih računovodskih izkazih ni obračunana po kapitalski metodi. V letu 2021 je družba Moja energija, d. o. o., sicer poslovala s čisto izgubo v višini 2.074.047 EUR.

3.4.6.6 Nekratkoročne poslovne terjatve

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne poslovne terjatve do kupcev	0	19.283
Druge nekratkoročne poslovne terjatve	335.642	278.981
Skupaj	335.642	298.264

3.4.6.7 Zaloge

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Material	1.264.426	1.167.634
Proizvodi	8.853	11.799
Trgovsko blago	111.162	99.560
Skupaj	1.384.441	1.278.993

Zaloge v višini 1.107.672 EUR so izkazane po pošteni vrednosti (31. 12. 2020 361.207 EUR), zmanjšani za stroške prodaje. Ostale zaloge so izkazane po najmanj čisti iztržljivi vrednosti.

Skupina je realizirala za 3.999 EUR odpisov zalog (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2021 63.778 EUR). Skupina ne razpolaga z zalogami, ki bi bile dane kot jamstvo za obveznosti skupine.

3.4.6.8 Sredstva iz pogodb s kupci in obveznosti iz pogodb s kupci

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Sredstva iz pogodb s kupci	528.994	217.613
Obveznosti iz pogodb s kupci – nekratkoročne	88.600	88.839
Obveznosti iz pogodb s kupci – kratkoročne	1.095.372	499.888

Sredstva iz pogodb s kupci se pretežno nanašajo na kratkoročno nezaračunane prihodke za že opravljene storitve, obveznosti iz pogodb s kupci pa na prejete predujme s strani kupcev za storitve, ki šele bodo opravljene in na odložene prihodke.

Gibanje sredstev in obveznosti iz pogodb s kupci je prikazano v naslednji preglednici:

	Sredstva iz pogodb s kupci	Obveznosti iz pogodb s kupci
Stanje 1. januar 2021	217.613	499.888
Prenos iz sredstev iz pogodb s kupci med terjatve do kupcev v obračunskem obdobju	993.460	0
Zneski vključeni v pogodbene obveznosti, ki so bili pripoznani med prihodki v obračunskem obdobju	-974.404	414.068
Presežek pripoznanih prihodkov nad denarnimi sredstvi (ali pravico do prejema denarnih sredstev), ki je bil pripoznan v obračunskem obdobju	142.706	179.859
Denar prejet pred izvršitvijo pogodbenih obvez in še ne pripoznan kot prihodek v obračunskem obdobju	0	1.557
Dani avansi za storitve	149.619	0
Stanje 31 december 2021	528.994	1.095.372

3.4.6.9 Kratkoročne terjatve do kupcev ter druge kratkoročne terjatve in sredstva

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	7.624	7.368
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	17.802.037	14.549.238
Terjatve do državnih in drugih institucij	2.133.337	2.285.621
Druge poslovne terjatve	1.028.633	723.307
Druga kratkoročna sredstva in predujmi	971.726	588.705
Skupaj	21.943.357	18.154.239

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev se večinoma nanašajo na terjatve do gospodinjstev iz naslova opravljenih storitev glede na dejavnost vsake družbe v skupini. Zapadlosti računov skupine so določene v dobavnih pogojih, aktih, ki urejajo opravljanje gospodarskih javnih služb, pogodbah in drugih predpisih.

Starostna analiza je podrobneje predstavljena v točki *Kreditno tveganje*.

Terjatve do državnih in drugih institucij se v glavnini nanašajo na terjatve za DDV.

3.4.6.10 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	97.249	48.795
Denarna sredstva v banki	11.123.755	13.326.219
Skupaj	11.221.004	13.375.014

Denar in denarni ustrezniki vključujejo tudi depozite vezane do 3 mesecev oz. depozite na odpoklic. Skupina nima odobrenih nobenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

3.4.6.11 Kapital

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Vpoklicani kapital	1.000.000	1.000.000
Osnovni kapital	1.000.000	1.000.000
Kapitalske rezerve	15.155.187	15.155.187
Rezerve iz dobička	9.946.212	10.967.455
Druge rezerve iz dobička	9.946.212	10.967.455
Rezerve za pošteno vrednost	-699.493	-454.103
Aktuarski dobički/-izgube	-699.493	-454.103
Preneseni dobiček	2.339.200	-8.179
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.094.308	689.802
Prevedbene rezerve	1.920	1.091
Kapital neobvladujočih deležev	2.597.111	5.996.575
Skupaj	31.434.445	33.347.828

Osnovni kapital skupine je enak osnovnemu kapitalu obvladujoče družbe Javni holding Maribor, d. o. o., in znaša 1.000.000 EUR.

Kapitalske rezerve (31. 12. 2021: 15.155.187 EUR; 31. 12. 2020: enako) se nanašajo na vplačila nad nominalno vrednostjo kapitala.

Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo v skladu z družbenimi pogodbami in z zakonodajo. V letu 2021 so bile po sklepu skupščine družbe Snaga, d. o. o., druge rezerve v višini 1.021.243 EUR uporabljene za pokrivanje prenesene izgube prejšnjih let (884.638 EUR), razlika bo namenjena izplačilu delničarjem.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarske izgube in dobičke za odpravnine ob upokojitvi. Preneseni poslovni izid se nanaša na prenos aktuarskih izgub v preneseni izid.

Prevedbene rezerve se nanašajo na učinek preračuna iz HUF v EUR pri odvisni družbi Energy and environment Kft.

Neobvladujoči delež pripada manjšinskim lastnikom in je razviden iz konsolidiranega izkaza gibanja kapitala.

3.4.6.12 Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti

Skupina izkazuje nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti do bank, ki jih izkazuje pet družb v skupini. Med njimi največji del predstavljajo obveznosti družbe Snaga, d. o. o., ki ima najeta posojila pri dveh bankah za izgradnjo nove naprave za predobdelavo mešanih komunalnih odpadkov, in sicer po obrestni meri 6-mesečni Euribor + 2,15 % (zapadlost kredita je 31. 1. 2033), zatem obveznosti družbe JP Marprom, d. o. o., kjer se posojili nanašata na nakup žičniških kapacitet na Arehu, delavnic mestnega prometa in opreme ter refinanciranja investicij za dejavnost smučišč, z obrestno mero 6m Euribor + pribitki od 1,99 % do 2,4 %. Družba Energetika Maribor, d. o. o., izkazuje najeta posojila za nakup osnovnih sredstev z obrestno mero 6m Euribor + 1,08 %. Navedene finančne obveznosti predstavljajo 92 % vseh nekratkoročnih finančnih obveznosti do bank in 66 % vseh kratkoročnih finančnih obveznosti do bank.

Največji del finančnih obveznosti se nanaša na finančne obveznosti iz koncesijske infrastrukture, ki so pripoznane skladno z zahtevami MSRP. Izkazuje jih pet družb v skupini. Več o vsebini postavke v točki 6.3 *Neopredmetena sredstva*. Kratkoročni del obveznosti iz tega naslova v višini 7.009.021 EUR (31. 12. 2020 5.018.976 EUR) je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi. Znesek se zmanjšuje z odplačili, pri čemer del obroka povečuje finančne odhodke iz tega naslova.

Druge finančne obveznosti se pretežno nanašajo na obveznosti iz najema po *MSRP 16 – Najemi*.

Nekratkoročne finančne obveznosti:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Nekratk. finančne obveznosti do bank	12.100.553	11.373.499
Nekratk. finančne obveznosti - koncesijska infrastruktura	49.472.295	68.926.285
Druge nekratkoročne finančne obveznosti	17.925.797	3.076.675
Skupaj	79.498.645	83.376.459

Skupina izkazuje za 29.626.350 EUR nekratkoročnih finančnih obveznosti, ki so zavarovane s stvarnim jamstvom (nepremičninami in opremo) (31. 12. 2020 14.277.195 EUR), od tega se 12.100.553 EUR nanaša na zavarovana bančna posojila (31. 12. 2020 11.333.996 EUR) in 17.925.797 EUR na zavarovane obveznosti iz najemov po *MSRP 16 – Najemi* (31. 12. 2020 2.943.199 EUR).

Zapadlost nekratkoročnih finančnih obveznosti po letih	31.12.2021
Leto 2023	8.300.982
Leto 2024	7.441.053
Leto 2025	7.462.037
Leto 2026	6.054.814
Leto 2027 ali kasneje	50.239.759
Skupaj	79.498.645

Znesek finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo v roku, daljšem od petih let, znaša 50.239.759 EUR.

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	1.333.333	6M EURIOBR + 1,08%	31.08.2029	zastava opreme
Banka	3.772.218	6M EURIOBR + 2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	3.772.218	6M EURIOBR + 2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	822.917	0,6% letna, nominalna, fiksna	30.07.2029	10 bianco menic
Banka	1.974.867	EURIBOR+1,99% letno	31.10.2033	hipoteka, premičnine, 8 bianco menic, poroštvo
Banka	425.000	EURIBOR+2,15% letno	30.06.2025	hipoteka, 8 bianco menic
Skupaj posojila	12.100.553			

Kratkoročne finančne obveznosti:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratk. finančne obveznosti do bank	1.909.099	1.969.810
Kratk.finančne obveznosti - koncesijska infrastruktura	4.402.229	5.067.631
Druge kratkoročne finančne obveznosti	2.828.185	1.625.229
Skupaj	9.139.513	8.662.670

Glavnina kratkoročnih finančnih obveznosti se nanaša na kratkoročni del nekratkoročnih finančnih obveznosti, ki bodo poravnane v naslednjem poslovnem letu. Skupina izkazuje za 9.039.066 EUR kratkoročnih finančnih obveznosti (31. 12. 2020 3.397.181 EUR), ki so zavarovane s stvarnim jamstvom, od tega se 751.116 EUR nanaša na zavarovana bančna posojila (31. 12. 2020 1.836.012 EUR) in 4.402.229 EUR na zavarovane obveznosti iz najemov (31. 12. 2020 1.561.169 EUR).

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	490.000	1,10% FIX p.a.	31.12.2022	zastava depozita
Banka	200.000	6M EURIOBR + 1,08%	31.08.2029	zastava opreme
Banka	375.558	6M EURIOBR + 2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	375.558	6M EURIOBR + 2,15%	3.01.2033	hipoteka
Banka	125.000	0,6% letna, nominalna, fiksna	30.07.2029	10 bianco menic
Banka	30.383	EURIBOR+1,99% letno	31.10.2033	hipoteka, premičnine, 8 bianco menic, poroštvo
Banka	170.000	EURIBOR+2,15% letno	30.06.2025	hipoteka, 8 bianco menic
Banka	142.600	EURIBOR+2,4%letno	31.12.2022	zastava opreme
Skupaj posojila	1.909.099			

3.4.6.13 Nekratkoročne poslovne obveznosti

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci (MSRP 15)	88.600	88.839
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	26.544	139.494
Skupaj	115.144	228.333

Nekratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci se nanašajo pretežno na vnaprej plačane najemnine pri odvisni družbi Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o., medtem ko se glavnina drugih nekratkoročnih poslovnih obveznosti nanaša na odložene prihodke iz EU projektov pri družbi Inštitut Wcycle, d. o. o.

3.4.6.14 Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	4.405.590	3.722.459
Druge rezervacije	1.435.704	1.652.156
Skupaj	5.841.294	5.374.615

Prikaz gibanja rezervacij v obdobju 1. 1. 2021–31. 12. 2021:

v EUR	31.12.2020	Črpanje	Oblikovanje	Odprava	31.12.2021
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.659.966	-341.345	725.197	-100.722	2.943.096
Rezervacije za jubilejne nagrade	1.062.493	-256.566	710.859	-54.292	1.462.494
Rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč	430.390	-268.798	1.228	0	162.820
Druge rezervacije	1.221.766	-46.902	191.675	-93.655	1.272.884
Skupaj	5.374.615	-913.611	1.628.959	-248.669	5.841.294

Izračune rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, ki predstavljajo največji del celotnih rezervacij, so po posameznih družbah v skupini pripravili pooblaščen aktuarji.

Ključne predpostavke pri aktuarskem izračunu so bile:

- Verjetnost smrtnosti (SLP2007; selekcijski faktor za aktivno populacijo 75 %);
- verjetnosti invalidnosti;
- upokojevanje v skladu z modelom na osnovi *Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju* (ZPIZ-2; Uradni list RS 96/2021);
- fluktuacija kadrov:
 - 3,0 % v intervalu do 40 let,
 - 2,0 % v intervalu od 41 do 50 let,
 - 0,0 % v intervalu od 51 let;
- diskontna stopnja 0,9852 % (Markt iBoxx € Corporates AA 10 +; EOD – 31. 12. 2021);
- rast plač v Republiki Sloveniji 4,0 %;
- prispevna stopnja delodajalca 16,1 % (v primeru izplačil, ki so višja od zneskov, ki jih določa *Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih odhodkov iz delovnega razmerja* (Ur. l. RS 140/2006, 76/2008));
- rast zneskov iz *Uredbe* 0,25 %.

Analiza občutljivosti na ključne predpostavke:

Sprememba v Sprememba za	Diskontna stopnja		Rast plač	
	odstotni točki	odstotni točki	odstotni točki	odstotni točki
	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti	-91.606	154.844	21.839	- 175.146

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi:

v EUR	Rezervacije za odpravnine
Stanje 1.1.2021	2.659.966
Stroški sprotnega službovanja	300.689
Stroški preteklega službovanja	-194.094
Stroški obresti	-5.789
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-155.863
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega	-11.139
- sprememba finančnih predpostavk	200.125
- izkustvo	149.201
Tečajne razlike	0
Stanje 31.12.2021	2.943.096

Med drugimi rezervacijami Snaga izkazuje rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč v višini 161.593 EUR. Družba upravlja s tremi operativno zaprtimi odlagališči, in sicer na Pobrežju, v Dogošah in v Metavi. Odlagališči Pobrežje in Dogošje se nahajata na zemljiščih v lasti Mestne občine Maribor, zemljišče odlagališča Metava pa je v lasti podjetja. Za vsa omenjena odlagališča je Snaga s strani

državnih organov imenovana kot upravljalca zaprtih odlagališč. Posledično ima družba obveznost izvajati, v odločbah s strani ARSO, opredeljene aktivnosti na vseh treh odlagališčih, ki pa povzročajo stroške. Država pri tem zakonsko ni zagotovila vira za financiranje teh stroškov. Iz tega razloga je družba pripravila oceno stroškov, za katere je oblikovala rezervacije sredstev za kritje teh stroškov. V letu 2021 so se rezervacije iz naslova zaprtih odlagališč zmanjšale za del stroškov, ki so nastali na posameznih odlagališčih v letu 2021 v skupni višini 268.798 EUR. JP Snaga ne more zagotavljati pokrivanja stroškov za celotno 30-letno obdobje, kot to zahteva zakonodaja, zato bo vire financiranja treba v prihodnje zagotoviti s strani lokalnih skupnosti (občin). V letu 2021 so glede nadaljnjega obratovanja zaprtih odlagališč potekale aktivnosti za ureditev financiranja s strani občin oz. uporabnic odlagališč. JP Snaga si prizadeva, da bi v 2022 z občinami sklenila pogodbe za pokrivanje stroškov, ki nastajajo v povezavi z zaprtimi odlagališči. JP Snaga, d. o. o., si prizadeva, da bi v letu 2022 z vsemi občinami, ki so na predmetna odlagališča odlagale odpadke, sklenila pogodbe za pokrivanje stroškov, ki nastajajo s temi odlagališči.

Tabela oblikovanja in porabe rezervacij za zaprta odlagališča:

	Oblikovanje/poraba	Saldo
1.01.2016	1.561.937,61	1.561.937,61
2016	-272.000,86	1.289.936,75
2017	-258.594,22	1.031.342,53
2018	-199.757,22	831.585,31
2019	-205.964,38	625.620,93
2020	-195.229,88	430.391,05
2021	-268.797,84	161.593,21

Rezervacija iz naslova brezplačno prejetega sredstva se nanaša na priključek na distribucijski sistem na sortirnici v višini 64.066 EUR (koriščena bo skladno z amortizacijo), odprševanje in točkovne vdolbine na asfaltni površini v višini 139.087 EUR ter na rezervacije iz naslova prejetih sredstev za projekt Urban Soil 4 Food (v nadaljevanju UIA) je iniciativa Evropske unije, katera promovira pilotne projekte na področju tajnostnega urbanega razvoja višini 835.248,85 EUR. Projekt UIA predstavlja izziv za izkoriščanje komunalnih odpadkov (biološkega in mineralnega izvora) s ciljem proizvodnje koristnega proizvoda z dodano vrednostjo (urbane zemlje), kateri bi se lahko uporabljal za različne potrebe v in/ali izven mest. V sklopu omenjenega projekta je naša družba zadolžena za dobavo in vzpostavitev pilotne naprave za predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

3.4.6.15 *Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti*

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratk. poslovne obveznosti do pridruženih podjetij	708.623	286.528
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	16.043.490	11.704.770
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	5.577.320	5.665.575
Druge obveznosti, vračunani stroški, odloženi prihodki, predujmi	2.685.007	3.628.984
Skupaj	25.014.440	21.285.857

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so pretežno obveznosti do slovenskih dobaviteljev osnovnih sredstev, materiala in storitev.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2021 po zapadlosti

v EUR	Nezapadle	Zapadle do 90 dni	Zapadle od 91 do 180 dni	Zapadle od 180 do 365 dni	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	15.617.057	426.433	0	0	16.043.490

Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih se pretežno nanašajo na obveznosti do zaposlenih (1.946.238 EUR; 31. 12. 2020 2.328.222 EUR) in do države, ki se večinoma nanašajo na obveznosti iz naslova DDV (710.392 EUR; 31. 12. 2020 1.272.317 EUR), preostali znesek pa na druge kratkoročne poslovne obveznosti.

3.4.6.16 Čisti prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje po vrstah:

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu (Slovenija)	83.199.659	28.152.484
Pridružena podjetja	16.029.623	46.240
Drugi	67.170.036	28.106.244
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	54.616	10.699
Drugi	54.616	10.699
Skupaj	83.254.275	28.163.183

Družbe v skupini so iz naslova izvajanja javnih služb in koncesij v obravnavanem obdobju ustvarile 46.280.906 EUR prihodkov.

3.4.6.17 Drugi prihodki

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	118.965	131.856
Dobiček od prodaje naložbenih nepremičnin	50.431	82.316
Odprava nekratkoročnih rezervacij	137.673	1.450
Odprava popravka vrednosti terjatev	281.516	127.417
Prejete odškodnine	264.174	23.971
Državne subvencije in drugi prihodki	12.475.844	4.506.576
Skupaj	13.328.603	4.873.586

Državne subvencije in drugi prihodki se pretežno nanašajo na subvencije s strani občin za subvencioniranje javno gospodarske službe posameznih družb v skupini (od tega se 7.328.492 EUR nanaša na občinsko subvencije družbi JP Marprom, d. o. o., 623.698 EUR na subvencijo Energetiki Maribor, d. o. o., 221.760 EUR družbi Mariborski vodovod, d. d., 396.745 EUR družbi Nigrad, d. o. o.) ter na državne subvencije, povezane z epidemijo novega koronavirusa, ki so v obdobju v letu 2021 znašale 858.240 EUR. Družba Marprom je s strani Ministrstva za infrastrukturo prejela še subvencijo v višini 654.597 EUR.

3.4.6.18 Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Nabavna vrednost prodanega blaga	886.029	308.334
Stroški materiala	20.957.791	5.780.799
Stroški storitev	24.799.239	10.270.079
Skupaj	46.643.059	16.359.212

3.4.6.19 Stroški dela

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Stroški plač	22.176.596	7.234.131
Stroški pokojninskih zavarovanj	2.201.987	575.432
Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.061.306	865.229
Drugi stroški dela	6.092.870	1.574.785
Skupaj	32.532.759	10.249.577

Supina izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 846.795 EUR. Na dan 31. 12. 2021 je imela skupina 39 najetih delavcev preko agencije za posredovanje dela. Vse se nanaša na družbo Snaga, d. o. o.

Povprečno število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo:

Povprečno število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo:	Število: 2021	Število: 2020
Doktorji znanosti	3	5
Magistri znanosti	22	27
Univerzitetna izobrazba	81	64
Visokostrokovna izobrazba	92	105
Višješolska izobrazba	65	79
Srednješolska izobrazba	377	339
Kvalificirani delaci	290	270
Nekvalificirani delavci	156	160
Skupaj	1.086	1.049

3.4.6.20 Amortizacija

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Amortizacija neopredmetenih sredstev	5.619.149	1.917.706
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	4.805.738	1.487.813
Amortizacija pravic do uporabe	1.583.333	370.429
Amortizacija naložbenih nepremičnin	41.403	7.558
Skupaj	12.049.623	3.783.506

3.4.6.21 Odpisi in slabitve

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Oslabitev nepremičnin, naprav in opreme	856.536	63.301
Oslabitev zalog	3.999	33.990
Oslabitev terjatev in drugih sredstev	246.205	314.125
Skupaj	1.106.740	411.416

Največji del slabitev nepremičnin, naprav in opreme (v višini 817.409 EUR), se nanaša na slabitev Snagine sortirnice.

3.4.6.22 Drugi poslovni odhodki

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Rezervacije (razen po IAS 19 - stroški dela)		91.454
Odškodnine	16.424	41.709
Stavbno zemljišče	89.876	9.479
Dajatve in takse	959.279	252.356
Donacije in sponzorstva	19.005	11.400
Ostali poslovni odhodki	348.053	245.072
Skupaj	1.432.637	651.470

Največji delež drugih dajatev in taks se nanaša na vodno povračilo, ki ga plačuje Mariborski vodovod na osnovi državne Uredbe o vodnih povračilih (Uradni list RS, št. 103/02, 122/07 in 3/21) (874.433 EUR).

3.4.6.23 Finančni prihodki in odhodki

v EUR	2021	2.9. - 31.12.2020
Finančni prihodki	304.085	60.624
Finančni prihodki za obresti iz danih posojil	180	14
Finančni prihodki za obresti iz poslovnih terjatev do drugih	129.859	52.728
Pozitivne tečajne razlike iz poslovnih terjatev	174.046	7.882
Finančni odhodki	1.890.084	676.233
Finančni odhodki za obresti iz posojil, prejetih od bank	252.394	94.848
Finančni odhodki za obresti iz najemov - družbe v skupini	27.543	4.859
Finančni odhodki za obresti iz najemov - drugi	1.445.265	469.462
Finančni odhodki za obresti iz drugih finančnih obveznosti	132.135	69.911
Finančni odhodki za obresti iz obveznosti do dobaviteljev	16.049	428
Finančni odhodki za obresti iz drugih obveznosti	15.689	21.508
Negativne tečajne razlike iz poslovnih obveznosti	1.009	15.217
Finančni izid	-1.585.999	-615.609

Med odhodki za obresti iz najemov – drugi so vključeni odhodki za obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov za koncesijsko infrastrukturo za leto 2021 v višini 1.445.265 EUR (2020: 469.462 EUR).

3.4.6.24 Davek iz dobička in odloženi davki

v EUR	2021	2.9.-31.12.2020
Obračunani davek	245.197	151.030
Odloženi davek	-208.990	-11.100
Skupaj	36.207	139.930

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na davčno nepriznani del rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter davčno nepriznane popravke vrednosti terjatev. Odložene terjatve za davek so oblikovane po davčni stopnji 19 %. Večina učinka spremembe odloženih davkov je bila pripoznana v izkazu poslovnega izida in majhen del skozi drugi vseobsegajoči donos.

Osnove za odložene terjatve za davek:

	Stanje 1.1.2021	Pripoznavo v IPI	Drugi vseobsegajoči donos	Stanje 31.12.2021
Neopredmetena sredstva	44.063	93.222		137.285
Naložbene nepremičnine	90.170	0		90.170
Poslovne terjatve	189.927	-13.908		176.019
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	208.830	19.835		228.665
Druge rezervacije	33.672	-7.529		26.143
Poslovne obveznosti		30.936		30.936
Druge postavke	40.423	86.434	-12.943	113.914
Skupaj	607.085	208.990		803.132

Nepripoznane terjatve za odloženi davek iz davčnih izgub in davčnih dobropisov znašajo na dan 31. 12. 2021 6.964 EUR (31.12.2020 9.450 EUR).

Gibanje davka:

Uskladitev davčne stopnje:	2021	2.9. - 31.12.2020
Dobiček pred davkom	1.229.115	966.312
Zakonska stopnja davka - %	19	19
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	233.532	183.599
Razlike:		
odhodki, ki niso davčno priznani	241.310	98.289
prihodki, ki niso obdavčeni	-16.932	-12.908
prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	63.884	14.091
davčne olajšave	-468.293	-111.040
odhodek za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno		
pripoznane terjatve za odloženi davek		4.518
drugo (ne sme presegati 5% celotne vsote)	-17.294	-36.619
Skupaj davek v izkazu poslovnega izida	36.207	139.930

3.4.6.25 Pogojne obveznosti in zaveze

Družba Marprom izkazuje v izvenbilančni evidenci vrednost potencialnih zahtevkov za prispevek za bonifikacijo voznikov v višini 966.620 EUR (31.12.2020 903.711 EUR).

Gre za bonifikacije za poklicno zavarovanje voznikov za katere pristojno ministrstvo že od spremembe ZPIZ-1 leta 2006 ni ustanovilo komisije, ki bi presodila ali določena delovna mesta še vedno sodijo na seznam delovnih mest, ki so vključena v sistem poklicnega zavarovanja, ker je delo posebno težko in zdravju škodljivo. Družba se je prvič seznanila s tem vprašanjem dve leti po svoji ustanovitvi (leta 2013), zato je poizvedbe naredilo pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je leta 2013 izdal zapisnik, da se pri podjetju nikomur ne šteje zavarovalna doba s povečanjem. Zato podjetje niti ni vključilo voznikov avtobusov v poklicno zavarovanje, pa tudi sami vozniki niso podajali zahtevkov.

Poslovodstvo Marproma se je na podlagi treh pravnih mnenj odločilo, da je smotrno in gospodarno oblikovati rezervacije za tri vložene tožbe voznikov avtobusov, medtem ko ostale potencialne zahtevke voznikov kot pogojne obveznosti razkrije izvenbilančno.

3.4.6.26 Finančni instrumenti in finančna tveganja

Izpostavljenost skupine posamezni vrsti tveganja kot tudi cilji, politike obvladovanja in postopek obvladovanja so predstavljeni ločeno za vsako vrsto tveganja.

A. VALUTNO TVEGANJE

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe deviznih tečajev. Skupina posluje skoraj izključno v evrih, zato je izpostavljenost valutnemu tveganju minimalna.

	31.12.2021	
	EUR	HUF
Finančna sredstva	18.415.294	314.017
Finančne obveznosti	107.642.914	379.944

V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

	Povprečni tečaj	Končni tečaj
enot valute za 1 EUR	1.1.-31.12.2021	31.12.2021
HUF	358,52	369,19

Analiza občutljivosti | Ker znaša delež finančnih sredstev in finančnih obveznosti v celotnih finančnih sredstvih oz. finančnih obveznostih manj kot 1 %, ne razkrivamo analize občutljivosti na spremembo deviznega tečaja, ker ta ne bi pomembno vplivala na poslovni izid in kapital skupine.

B. OBRESTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer kot tudi višjih obrestnih mer na trgu denarja in kapitala.

Po metodologiji ECB, ki temelji na kratkoročnih obrestnih merah, se te merijo s 3-mesečno obrestno mero EURIBOR, tržna pričakovanja pa so izpeljana iz obrestnih mer terminskih pogodb. S to metodologijo dobimo povprečno raven kratkoročnih obrestnih mer v višini -0,5 % v letu 2021 in -0,4 v letu 2022. Tržna pričakovanja glede nominalne donosnosti 10-letnih državnih obveznic v evroobmočju kažejo na povprečno raven v višini 0,1 % za leto 2021 in 0,8 % za leto 2022. Napoved za leto 2022 ne predvideva bistvene spremembe, zato ostaja ocena stopnje tveganja nespremenjena, obrestno tveganje pa posledično ocenjujemo kot nizko oz. malo verjetno.

Glede na trenutno izpostavljenost in napovedi gibanja obrestnih mer skupina ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganje sprememb obrestnih mer.

Finančni instrumenti glede na uporabo obrestne mere:

v EUR	31.12.2021		31.12.2020	
	Sredstva	Obveznosti	Sredstva	Obveznosti
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	12.906	57.991.887	12.906	78.257.363
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	17.918	30.166.137	30.220	13.170.499

Med finančnimi obveznostmi po fiksni obrestni meri glavnino predstavljajo glavnino obveznosti iz najemov po MSRP 16 ter obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture. Obveznosti iz najemov bi bile izpostavljene obrestnemu tveganju le v primeru, da pride do spremembe najemnih pogojev.

Finančne obveznosti po variabilni obrestni meri se nanašajo na bančna posojila. Pregled je podan v okviru točke Finančne obveznosti, analiza občutljivosti pa v nadaljevanju.

Finančna sredstva ne predstavljajo velike izpostavljenosti in se pretežno nanašajo na depozite.

Analiza občutljivosti:

(v EUR)	Učinek na poslovni izid pred obdavčitvijo	
	Sredstva	Obveznosti
Zvišanje osnovne obrestne mere +100 bt	179	301.661
Znižanje osnovne obrestne mere -100 bt	-179	-301.661

C. KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo skupini povzročila finančno izgubo. Ukrep obvladovanja finančnega tveganja: redno in tekoče opominjanje nepravočasnih plačnikov, načrtovanje denarnih prilivov in odlivov. Družbe v skupini imajo glede na naravo svojih storitev različne stopnje tveganja. Pri storitvah, kjer je plačnik proračun posamezne občine je tveganje neplačila sorazmerno nizko. Pri storitvah javne službe, kjer so plačniki končni uporabniki je tveganje neplačila opravljene storitve zaradi koronakrize srednje do visoko. Pri storitvah tržnih dejavnosti družbe samostojno izvajajo ukrepe, da bodo izvedene storitve plačane. Kljub navedenemu obstaja srednje tveganje, da katera od teh storitev ne bo plačana.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki na dan izkaza finančnega položaja znaša:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne poslovne terjatve	335.642	298.264
Nekratkoročno dana posojila	17.918	33.404
Kratkoročno dana posojila	12.906	9.722
Kratkoročne terjatve do kupcev	17.802.037	14.549.238
Sredstva iz pogodb s kupci	528.994	217.613
Terjatve do državnih in drugih institucij	2.007.761	2.285.621
Druge poslovne terjatve	1.028.633	723.307
Denar in denarni ustrezniki	11.221.004	13.375.014
Skupaj izpostavljenost kreditnemu tveganju	32.954.895	31.492.183

Ker terjatve iz davka na dobiček ter druga sredstva kot so predujmi in odloženi stroški ne predstavljajo kreditnega tveganja, jih ne izkazujemo v okviru največje izpostavljenosti kreditnemu tveganju.

Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo kratkoročne terjatve do kupcev, zato za-
nje razkrivamo starostno analizo in analizo gibanja popravka vrednosti terjatev. Terjatve do kupcev
sicer niso zavarovane.

Analiza starosti terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2021:

Terjatve do kupcev po zapadlosti

v EUR	Nezapadle	Zapadle do 90 dni	Zapadle od 91 do 180 dni	Zapadle od 180 do 365 dni	Zapadle nad 365 dni	Skupaj
Kratkoročne terjatve do kupcev (bruto)	14.598.919	2.698.808	630.623	443.303	4.025.159	22.396.812
Popravek vrednosti	-14.959	10.062	-253.543	-50.719	-4.285.617	-4.594.776
Kratkoročne terjatve do kupcev (neto)	14.583.960	2.708.870	377.080	392.584	-260.458	17.802.036

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v obdobju 1. 1.–31. 12. 2021:

v EUR	31.12.2021
Stanje 1.1.2021	4.925.513
Oblikovanje	326.758
Poraba	-421.066
Odprava	-236.429
Stanje 31.12.2021	4.594.776

D. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje imelo težave pri zbiranju finančnih sred-
stev, potrebnih za izpolnitev finančnih obveznosti. Likvidnostno tveganje družbe v skupini aktivno
upravljamo z osnovnimi orodji, ki jih uporabljamo za uravnavanje likvidnostnih tveganj: načrt denar-
nih tokov, likvidnostna rezerva, uravnavanje ročnosti sredstev in obveznosti, razpršenost virov fi-
nanciranja in sprotna izterjava terjatev.

Obveznosti po zapadlosti:

v EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi po letih (plačila glavnice in obresti)			
		2022	2023 do 2026	2027 in kasneje	SKUPAJ
Nekratkoročne obveznosti					
Nekratk. finančne obveznosti do bank	12.100.553	1.458.901	5.543.644	5.098.008	12.100.553
Nekratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	67.015.153	6.969.428	23.318.981	43.696.182	73.984.591
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	26.544	8.352	9.282	17.262	34.896
Kratkoročne obveznosti					0
Kratk. finančne obveznosti do bank	1.949.045	1.949.045	0	0	1.949.045
Kratk. obveznosti iz najemov in pravice do uporabe infrastrukture	7.093.273	7.093.273			7.093.273
Kratk. poslovne obv. do pridruženih podjetij	708.623	708.623	0	0	708.623
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	16.043.490	16.043.490	0	0	16.043.490
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	5.665.575	5.665.575	0	0	5.665.575
SKUPAJ	110.602.256	39.896.687	28.871.907	48.811.452	117.580.046

E. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in obvezno-
sti, za katere se poštena vrednost razkriva.

Skupina nima finančnih instrumentov, ki bi jih merila po pošteni vrednosti.

v EUR	KNJIGOVODSKA	POŠTENA	I. raven	II. Raven	III. Raven
	VREDNOST	VREDNOST			
31.12.2021					
Sredstva	12.695.088	13.188.853	0	0	12.695.088
Naložbene nepremičnine	1.107.618	1.601.383	0	0	1.107.618
Nekratkoročne poslovne terjatve	335.642	335.642	0	0	335.642
Nekratkoročno dana posojila	17.918	17.918	0	0	17.918
Kratkoročno dana posojila	12.906	12.906	0	0	12.906
Denar in denarni ustrezniki	11.221.004	11.221.004	0	0	11.221.004
Obveznosti	79.498.645	79.498.645	0	0	79.498.645
Nekratkoročne finančne obveznosti	79.498.645	79.498.645	0	0	79.498.645
Nekratkoročne poslovne obveznosti	115.144	115.144	0	0	115.144
Kratkoročne finančne obveznosti	9.139.513	9.139.513	0	0	9.139.513

V zgornji tabeli niso prikazane kratkoročne poslovne terjatve (vključno s sredstvi iz pogodb s kupci ter drugimi terjatvami in sredstvi, ki izpolnjujejo pogoje za pripoznanje finančnih inštrumentov) in kratkoročne poslovne obveznosti (vključno z obveznostmi iz pogodb s kupci), saj so te izrazito kratkoročne, zato se poštena vrednost skladno z MSRP 7 ne izkazuje, ker se predpostavlja, da je knjigovodska vrednost dober približek poštene vrednosti).

Naložba v pridruženo podjetje ne sodi med finančne inštrumente kot jih opredeljuje *MSRP 9 – Finančni inštrumenti*, zato poštene vrednosti ne ugotavljamo in ne razkrivamo.

3.4.6.27 Upravljanje s kapitalom

Namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost skupine ter njeno finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost za namen financiranja poslovanja ter doseči povečanje vrednosti naložbe z vidika lastnikov.

Glavnina dejavnosti skupine se nanaša na izvajanje gospodarskih javnih služb na področjih, opisanih v poslovnem delu letnega poročila. Skupina tako nima določene optimalne kapitalске strukture ali zahtev po doseganju minimalnega donosa na kapital, vsekakor pa stremi k čim večjemu povečanju vrednosti premoženja ob zagotavljanju stabilnega poslovanja.

Z vidika upravljanja s kapitalom skupina zato zasleduje doseganje ustreznega razmerja med dolgom in kapitalom, ki ga izračunava s pomočjo kazalnika neto dolg/kapital. Razmerje je zaradi pripoznanih obveznosti iz najema infrastrukture bistveno višja kot bi bila, v kolikor bi upoštevali le finančne obveznosti iz bančnih posojil, ko skupina ne bi izkazovala dolga, saj denarna sredstva presegajo finančne obveznosti iz bančnih posojil. Kljub temu ocenjujemo, da skupina zagotavlja primerno kapitalsko ustreznost in obvladuje tveganje dolgoročne plačilne nesposobnosti.

(v EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Finančne obveznosti	88.638.158	92.039.129
Manj denarna sredstva, njihovi ustrezniki ter kratk.posočila	-11.233.910	-13.384.736
Neto dolg	77.404.248	78.654.393
Kapital	31.434.445	33.347.828
Kapital in neto dolg	108.838.693	112.002.221
Kazalnik finančnega vzvoda	0,71	0,70

3.4.6.28 Podatki o poslih s povezanimi osebami

Prejemki vodstva skupine obvladujoče družbe Javni holding Maribor | Skupen znesek vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v skupini Javni holding Maribor prejeli odgovorni za upravljanje, je v obdobju 1. 1. 2021–31. 12. 2021 znašal, kot je predstavljeno v nadaljevanju.

Poslovodstvo družbe je v letu 2021 prejelo skupno 37.393 EUR; od tega 28.730 EUR Lidija Pliberšek, ki je bila direktorica od 1. 1.–7. 11. 2021, in 8.563 EUR Andrej Rihter, ki je bil direktor od 8. 11.–31. 12. 2021 (vsi zneski neto). Lidija Pliberšek je prejela še 897 EUR povračil za stroške v zvezi z delom, Andrej Rihter pa 1.502 EUR.

Člani nadzornega sveta skupaj: 16.081 EUR (neto prejemki).

Člani revizijske komisije nadzornega sveta so prejeli 5.469 EUR (neto prejemki).

Odgovorni za upravljanje odvisnih družb so skupaj prejeli 288.277 EUR (neto plača fiksni in variabilni del), 10.419 EUR regresa za letni dopust ter 23.749 EUR povračil stroškov in neto bonitet.

Skupina ni prejela in tudi ne odobrila predujmov, posojil ali poroštev zgoraj navedenim osebam in do njih na dan 31. 12. 2021 ne izkazuje nobenih terjatev niti obveznosti.

Posli z občino, ki je lastnica obvladujoče družbe | Družbe iz skupine so Mestni občini Maribor, lastnici obvladujoče družbe, v letu 2021 dobavile za 19.766.252 EUR storitev (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2020 6.806.509 EUR). Skupni saldo terjatev na dan 31. 12. 2021 je znašal 5.243.079 EUR (31. 12. 2020 3.071.863 EUR).

V enakem obdobju je Mestna občina Maribor družbam iz skupine zaračunala za 6.491.143 EUR storitev (v obdobju 2. 9.–31. 12. 2020 2.947.617 EUR). Skupni saldo obveznosti na dan 31. 12. 2021 je znašal 1.783.830 EUR (31. 12. 2020 1.808.295 EUR).

Posli z družbami, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv | Skupina JHMB v zvezi z razkritji poslov z družbami, kjer ima večinski lastnik Mestna občina Maribor neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, upošteva izjemo iz točke MRS 24.25 in ne razkriva poslov z vsako posamezno družbo. V obdobju 1. 1.–31. 12. 2021 skupina s posamezno družbo, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, ni opravila individualno pomembnih transakcij.

Pri poslih s povezanimi osebami gre za dobavo storitev javne službe oz. iz koncesij, ki se obračunavajo po enakih cenah kot ostalim uporabnikom oz. v skladu s podpisanimi koncesijskimi pogodbami.

Pri tržnih poslih gre za posle, pridobljene pod normalnimi tržnimi pogoji, večinoma na javnih razpisih, kjer konkurirajo tudi drugi ponudniki.

PREGLED POSLOV S POVEZANIMI DRUŽBAMI

Pregled kratkoročnih poslovnih terjatev:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
JH MARIBOR	94.517	0
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	849.050	865.595
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	445.633	103.704
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	0	0
MARIBORSKI VODOVOD d.d.	21.411	26.665
NIGRAD d.o.o.	226.715	124.767
SNAGA d.o.o.	157.700	179.205
Javno podjetje MAPRPPROM d.o.o.	151.036	13.039
MARTURA d.o.o.	8.444	876
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.	30	0
INŠTITUT WCYCLE Maribor	0	0
Skupaj	1.954.536	1.313.851
Terjatve skupine do pridruženih podjetij	7.624	7.368

Pregled kratkoročnih poslovnih obveznosti:

v EUR	31.12.2021	31.12.2020
JH MARIBOR	95.253	3.708
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	477.048	138.205
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	1.917	5.217
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	0	0
MARIBORSKI VODOVOD d.d.	101.827	92.877
NIGRAD d.o.o.	796.200	886.406
SNAGA d.o.o.	17.844	9.243
Javno podjetje MAPRPPROM d.o.o.	292.509	163.872
MARTURA d.o.o.	149.727	8.377
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.	10.364	5.945
INŠTITUT WCYCLE Maribor	0	0
Skupaj	1.942.689	1.313.850
Obveznosti skupine do pridruženih podjetij	708.623	286.528

Pregled prihodkov in odhodkov iz poslovanja:

v EUR	2021		
	Prihodki od prodaje	Stroški porabljenega materiala	Stroški storitev
JH MARIBOR	3.743.117	0	143.471
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	407.679	1.239.303	837.792
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	1.237.753	0	14.793
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	0	0	0
MARIBORSKI VODOVOD d.d.	163.676	0	1.013.414
NIGRAD d.o.o.	468.528	33	1.194.058
SNAGA d.o.o.	291.526	32.618	665.939
Javno podjetje MAPRPPROM d.o.o.	256.823	333.188	639.187
MARTURA d.o.o.	49.216	0	247.167
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.	1.570	1.995	262.880
INŠTITUT WCYCLE Maribor	0	0	0
Skupaj	6.619.888	1.607.137	5.018.701
Promet med skupino in pridruženih podjetji	133.011	1.784.958	709

Pregled finančnih prihodkov in odhodkov:

v EUR	2021		
	Finančni prihodki iz deležev	Finančni prihodki iz danih posojil	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti
JH MARIBOR	1.050.000	96	0
ENEGETIKA MARIBOR d.o.o.	650.000	0	824
ENERGIJA IN OKOLJE d.o.o.	0	824	0
ENERGY AND ENVIRONMENT KFT	0	0	0
MARIBORSKI VODOVOD d.d.	0	0	0
NIGRAD d.o.o.	0	0	0
SNAGA d.o.o.	0	0	0
Javno podjetje MAPRPPROM d.o.o.	0	187	0
MARTURA d.o.o.	0	0	187
POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.	0	0	0
INŠTITUT WCYCLE Maribor	0	0	0
Skupaj	1.700.000	1.107	1.011
Promet skupine do pridruženih podjetji	100.000	0	0

3.4.6.29 Posli z revizijsko družbo

Znesek, porabljen za storitev revidiranja računovodskih izkazov Skupine Javni Holding Maribor je znašal 45.252 EUR.

Znesek za druge storitve dajanja zagotovil, ki so jih opravili revizorji računovodskih izkazov, je znašal 2.580 EUR.

3.4.7 Dogodki po datumu računovodskih izkazov

Medtem ko se epidemija, ki je posledica virusa COVID-19, po podatkih o obolelih in rahljanju ukrepov bliža koncu, se je v mesecu februarju začela vojna v Ukrajini. Kratkoročno so posledice že vidne v obliki dvigovanja cen energentov in cene surove nafte. Navedeno je vplivalo na to, da je Mariborski vodovod, d. o. o., zaradi višjih cen električne energije, pridobljenih na javnem razpisu, v mesecu maju že predlagal spremembe cen vodarine v vseh oskrbovanih občinah, kar je bilo do datuma priprave konsolidiranega letnega poročila v večini občin že realizirano.

Skupina JHMB sicer nima neposredne izpostavljenosti Ukrajini, Rusiji ali Belorusiji, zato bo potencialen vpliv na skupino le posreden skozi splošno gospodarsko situacijo. Obstaja možnost, da bi se zaradi nastale situacije pojavile težave pri dobavi energentov, predvsem zemeljskega plina. Skupina ne pričakuje prilagoditve knjigovodskih vrednosti sredstev ali obveznosti. Dolgoročni učinek lahko vpliva tudi na obseg trgovanja, denarne tokove in dobičkonosnost. Skupina na datum teh računovodskih izkazov še naprej posluje nemoteno in zato še naprej pripravlja računovodske izkaze na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja.

V letu 2022 do izdaje letnega poročila za leto 2021 izpostavljamo v nadaljevanju predstavljene poslovne dogodke:

- 12. 1. 2022 je MO Maribor dokapitalizirala Javni holding Maribor, d. o. o., s stvarnim vložkom v višini 1.101.600 EUR, tako da osnovni kapital družbe znaša 2.101.600 EUR.
- 12. 1. 2022 je družba JHMB dokapitalizirala Javno podjetje Marprom, d. o. o., s stvarnim vložkom v višini 1.101.600 EUR.
- 4. 2. 2022 je odvisna družba Pogrebno podjetje, javno podjetje, d. o. o., nakazala dividendo v višini 300.000 EUR.
- 28. 2. 2022 je predsednik nadzornega sveta mag. Boris Novak odstopil kot član nadzornega sveta družbe JHMB.
- 8. 3. 2022 je bil v nadzorni svet družbe JHMB imenovan mag. David Kastelic, ki je bil dne 22. 3. 2022 izvoljen za predsednika nadzornega sveta družbe JHMB.
- 22. 3. 2022 je družba JHMB odkupila 1,5945-odstotni delež MOM v družbi Šport Maribor, d. o. o.
- 28. 3. 2022 je družba JHMB odkupila 94,4055-odstotni delež od dosedanjih deležnikov in postala glavna deležnica v družbi Šport Maribor, d. o. o.

Povezujemo
razvojne
potenciale
mesta

SKUPINA
JHMB

